

**SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ**

V. LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

BİLDİRİ ÖZETLERİ

Editörler:

Arş. Gör. Mustafa Burak Girgiç

Arş. Gör. Şevval Tünel

Arş. Gör. Hamza Karademir

SİVAS 2025

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ

V. LİSANSÜSTÜ **ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU**

BİLDİRİ ÖZETLERİ

Editörler:

Arş. Gör. Mustafa Burak Girgiç

Arş. Gör. Şevval Tünel

Arş. Gör. Hamza Karademir

SİVAS 2025

SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

Edebiyat Fakültesi
V. Lisansüstü Öğrenci Sempozyumu Bildiri Özetleri

ISBN
978-625-6497-81-8

Editörler:
Arş. Gör. Mustafa Burak Girgiç
Arş. Gör. Şevval Tünel
Arş. Gör. Hamza Karademir

Kapak ve İç Düzen
Abdulkadir Kocatürk

Baskı
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlük Matbaa
Sertifika No: 40954

Dağıtım
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Sivas / 2025

SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI No: 339

12/12/2025 tarih ve 22 numaralı Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Yayın Kurulu Kararı ile 17/12/2025 tarih ve 41 numaralı Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Yönetim Kurulu Kararına istinaden basımı uygun görülmüştür.

Metinlerde verilen bilgilerin
hukuki ve etik sorumluluğu yazarlara aittir.
Metinler "intihal.net"te taranmıştır.

ONUR KURULU

Prof. Dr. Ahmet Şengönül
Prof. Dr. Vehbi Ünal

SCÜ Rektörü
SCÜ Edebiyat Fakültesi Dekanı

SEMPOZYUM BAŞKANI

Prof. Dr. Vehbi Ünal

SCÜ Edebiyat Fakültesi Dekanı

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Dr. Öğr. Üyesi Kadir Yılmaz

Edebiyat Fakültesi Dekan Yardımcısı

DÜZENLEME KURULU ÜYELERİ

Doç. Dr. Onur Balci
Dr. Öğr. Üyesi Kadir Yılmaz
Dr. Öğr. Üyesi Nida Anıl Kazanç
Dr. Öğr. Üyesi Zafer Gündüz
Arş. Gör. Şevval Tünel
Arş. Gör. Mustafa Burak Girgiç
Arş. Gör. Hamza Karademir

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Vehbi Ünal
Prof. Dr. Miraç Burak Gönültaş
Prof. Dr. Ömer Demirel
Prof. Dr. Zafer Cırhinlioğlu
Prof. Dr. Cemal Yalçın
Prof. Dr. Ayşen Açıkkol
Prof. Dr. Ahmet Bozdoğan
Prof. Dr. Erdal Eser
Prof. Dr. İsmet Emre
Prof. Dr. Yunus Ayata
Prof. Dr. Hakan Yekbaş
Prof. Dr. Mehtap Erdoğan Taş
Prof. Dr. Süheyla Yüksel
Prof. Dr. Sezer Ayan
Prof. Dr. Emel Özkaya
Prof. Dr. Abdullah Kaya
Prof. Dr. Adem Ceyhan
Prof. Dr. Ahmet Yüksel
Prof. Dr. Çağdaş Demren
Prof. Dr. Sevdâ Mutlu
Prof. Dr. Bekir Zengin
Prof. Dr. Özlem Ayazlı
Prof. Dr. Zafer Karademir
Prof. Dr. Veda Bilican Gökçaya

Prof. Dr. Bora Uysal
Prof. Dr. Cenker Atilla
Prof. Dr. Ayşe Yanardağ
Prof. Dr. Ercan Şahbudak
Prof. Dr. Ahmet Yılmaz
Prof. Dr. Ahmet Mazlum
Doç. Dr. Fatih Arslan
Doç. Dr. Güney Nair
Doç. Dr. Onur Balci
Doç. Dr. Meral Öztürk
Doç. Dr. Meryem Acara Eser
Doç. Dr. Sedat Bay
Doç. Dr. Mevlüde Zengin
Doç. Dr. Mustafa Sefa Çakır
Doç. Dr. Adil Çelik
Doç. Dr. Özlem Demren
Doç. Dr. Uğur Başaran
Doç. Dr. Hatice Kutlar
Doç. Dr. Tülinay Dalak
Doç. Dr. Erdener Pehlivan
Doç. Dr. Ömer Aktaş
Doç. Dr. Şenay Kırgız Polat
Doç. Dr. Ferdi Selim
Doç. Dr. Şule Gümüş

Doç. Dr. Adem Işık
Doç. Dr. Sezen Güleç
Doç. Dr. Canan Çitil Akyol
Dr. Öğr. Üyesi Adem Ökten
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül Aycan Solaker
Dr. Öğr. Üyesi Furkan Arı
Dr. Öğr. Üyesi Kadriye Çiğdem Yılmaz
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Özbakır
Dr. Öğr. Üyesi Muammer Aktay
Dr. Öğr. Üyesi Feride Özlem Elagöz
Dr. Öğr. Üyesi Ebru Bilget Fataha
Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt Dede
Dr. Öğr. Üyesi Elvina Er
Dr. Öğr. Üyesi Nilgün Türkmen
Dr. Öğr. Üyesi Elif Demir
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Kenan Bezgin
Dr. Öğr. Üyesi Hamza Kuzucu
Dr. Öğr. Üyesi Nida Anıl Kazanç
Dr. Öğr. Üyesi Dilara Altaş
Dr. Öğr. Üyesi Kağan Kaya
Dr. Öğr. Üyesi Yakup Hamdioğlu
Dr. Öğr. Üyesi Gülser Ersoy
Dr. Öğr. Üyesi Ziyne Bahadır
Dr. Öğr. Üyesi Sevdâ Balaman
Dr. Öğr. Üyesi Okan Güven
Dr. Öğr. Üyesi Sibel Temiz Sarıkaya
Dr. Öğr. Üyesi Olcay Zengin Koşan
Dr. Öğr. Üyesi Özge Sinem İmrağ
Dr. Öğr. Üyesi Sevinç Yıldız
Dr. Öğr. Üyesi Zafer Gündüz
Dr. Öğr. Üyesi Gökem Kelebek Küçükarslan
Dr. Öğr. Üyesi Özlem Erdoğan
Dr. Öğr. Üyesi Gulmira Ospanova
Dr. Öğr. Üyesi Ayhan Güneş
Dr. Öğr. Üyesi Alev Aktaş
Dr. Öğr. Üyesi Neslihan Huri Yiğit
Dr. Öğr. Üyesi Buket Çelik

Dr. Öğr. Üyesi Halime Yeşilyurt
Dr. Öğr. Üyesi Olcay Kahraman
Dr. Öğr. Üyesi Filiz Ay Şafak
Dr. Öğr. Üyesi Emrah Tunç
Dr. Öğr. Üyesi Şehnaz Işık
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan Sebati Işkın
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Köse
Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Yel
Dr. Öğr. Üyesi Kadir Büyükelsoy
Dr. Öğr. Üyesi Kadir Yılmaz
Dr. Öğr. Üyesi İsmail Demirbağ
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Tacetdin Hallaç
Dr. Öğr. Üyesi Ferhat Kavas
Dr. Öğr. Üyesi Sultan Dilek Güler
Öğr. Gör. Hüseyin Erdin
Öğr. Gör. Ayhan Yiğit
Öğr. Gör. Selen Yıldırım Altun
Öğr. Gör. Behzat Yılmaz
Öğr. Gör. Eyüp Gündüz
Öğr. Gör. Zeliha Süt
Öğr. Gör. Arzu Yel Terzioğlu
Öğr. Gör. Sema Altuntaş Öztürk
Öğr. Gör. Faruk Ay
Arş. Gör. Gamze Kılıç
Arş. Gör. Simya Işıltı Eren
Arş. Gör. Rumeysa Nur Ertaş
Arş. Gör. Güzide Tülek
Arş. Gör. Şevval Tünel
Arş. Gör. Öznur Bayrak Tekin
Arş. Gör. Gönül Kılıç
Arş. Gör. Mustafa Burak Girgiç
Arş. Gör. Hamza Karademir
Arş. Gör. Yeşim Dellal
Arş. Gör. Fatma Eren
Arş. Gör. Oğuz Şentürk
Arş. Gör. Murat Şener
Arş. Gör. Aydoğan Bozkurt

SEKRETERYA

Arş. Gör. Şevval Tünel
Arş. Gör. Mustafa Burak Girgiç
Arş. Gör. Hamza Karademir

İÇİNDEKİLER

Dante'nin Cehennem ve T.S Eliot'un Çorak Ülke Adlı Eserlerinde Ruhsal ve Toplumsal Çöküşün Temsili <i>The Representation of Spiritual and Social Collapse in Dante's Inferno and T.S Eliot's the Waste Land</i> Aslıhan Akkaya	13
Ben Jonson'ın Volpone Başlıklı Eserinin Kantçı Yaderklik Perspektifinden Analizi <i>An Analysis of Ben Jonson's Volpone From the Perspective of Kantian Heteronomy</i> Ayhan Mete Günay	14
Arkeolojik Çalışmalarda Bilişim Teknolojilerin Kullanılması <i>Use of Information Technologies in Archaeological Studies</i> Ayhan Yiğit	15
Sosyal Medyada Fenomen Ebeveynler Sorunu <i>The Problem of Phenomenal Parents on Social Media</i> Aysu Ertürk	16
Vasfi Mahir Kocatürk'ün Büyük Türk Edebiyatı Tarihi'nin Edebiyat Tarihi Metodolojisi Açısından Değerlendirilmesi <i>An Evaluation of Vasfi Mahir Kocatürk's Büyük Türk Edebiyatı Tarihi in Terms of Literary History Methodology</i> Ayşegül Özdemir	17
Kurtarıcı Kompleksi: İnce Memed I <i>Savior Complex: İnce Memed I</i> Ayşenur Karakaş	18
İnanç Turizmi Bağlamında Darende Somuncu Baba Külliyesi <i>Within the Context of Faith Tourism: Darende Somuncu Baba Complex</i> Ayşenur Şahinaslan	19
Türk Halk İnançlarında Ateş Kültü ve Sürdürülebilir Bellek <i>Fire Cult and Sustainable Memory in Turkish Folk Beliefs</i> Beyza Eker	20
Modern Giyimle Uyuşmayan Bir Annelik: Adrienne Rich'in Feminist Bakış Açısıyla Lady Windermere'in Yelpazesi <i>A Motherhood That Doesn't Go With Modern Dress: Maternal Refusal in Lady Windermere's Fan Through Adrienne Rich's Feminist Lens</i> Büşra Bulut	21
Karahanlı ve Harezm Dönemi Kimi Satırası Kur'an Tercümelerinde Kesinlik İfadeleri <i>Expressions of Precision in Some Underline Qur'an Translations of the Karakhanı and Kharesmi Period</i> Cansu Değirmenci	22
Hayrettin ile Kaos Show Örneğinde Şöhretin Görünümleri <i>The Appearances of Fame in the Example of Hayrettin and the Kaos Show</i> Cansu Ertürk	23

Ölüm Gerçeğine Rağmen Güç ve Hazzı Benimsemek: Christopher Marlowe'un <i>Büyük Timurlenk ve Paris'te Katliam</i> Eserlerine Epiküryen Bir Yaklaşım <i>Embracing Power and Pleasure Despite the Reality of Death: An Epicurean Reading of Christopher Marlowe's</i> <i>Tamburlaine the Great and the Massacre at Paris</i>	Dilara Çakar	24
15 ve 16. Yüzyıllar Arasında İzmir'de Yaşayan Gayrimüslimlerin İzleri <i>Traces of Non-Muslims Living in İzmir Between the 15th and 16th Centuries</i>	Dilek Taşçı	25
Sefarad Mimarisi Örneği: İzmir Sinyora Giveret Sinagogu <i>Example of Sephardic Architecture: İzmir Sinyora Giveret Synagogue</i>	Doğan Bayam	26
Modern Özbek Türkçesinde Qa Soru Sözcüğü <i>The Question Word Qa in Modern Uzbek Turkish</i>	Edanur Karagöz	27
Türkiye'de Kentleşme ve Göç Sürecinde İntihar Olgusu: Kuramsal Bir Değerlendirme ve Alanyazın Taraması <i>The Case of Suicide in the Process of Urbanization and Migration in Türkiye: A Theoretical Evaluation</i> <i>and Literature Review</i>	Elif Aybike Atik	28
Asgari Ücretin Satın Alma Gücüne Etkisi <i>The Effect of Minimum Wage on Purchasing Power</i>	Elif Epsileli	29
Karagöl Etrafında Şekillenen Kültürel Varlığın Analizi <i>Analysis of Cultural Heritage Shaped Around Karagöl</i>	Emine Sakar	30
Göçmen Kadınların Kentsel Yoksulluk, Sosyal Dışlanma ve Mekânsal Adaletsizlik İçindeki Yeri <i>The Place of Migrant Women in Urban Poverty, Social Exclusion and Spatial Injustice</i>	Fatma Boz	31
Bekâr Bireylerin Çocukluk Çağı Travmaları, Bağlanma Stilleri ve Evliliğe Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi <i>Examination of the Relationship Between Single Individuals' Childhood Trauma, Attachment Styles and</i> <i>Attitudes Towards Marriage</i>	Fatma Bozok	32
Safevîler Döneminde İsfahan'da Gayrimüslimler <i>Non-Muslims in Isfahan During the Safavid Period</i>	Foroogh Azimi	34
Edebiyat-Politika İlişkisi Bağlamında Küçük Ağa'da Zihniyet Dönüşümü <i>The Transformation of Mentality in Küçük Ağa in the Context of the Literature-Politics Relationship</i>	Gözen Esmer	35
Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Gençlerin Evlilik Tutumlarına Etkisi <i>The Impact of News Reports on Violence Against Women on Young Adults' Attitudes Towards Marriage</i>	Maide Elif Gözütok	36

Mesleme B. Ahmed El-Mecrîti'nin Endülüs'te Astoronomi ve Matematik İlimlerinin Gelişimine Katkıları <i>The Contributions of Maslama B. Ahmad Al-Majrîti to the Development of Astronomy and Mathematical Sciences in Al-Andalus</i> Hakan Araz	37
Akran Zorbalığı Yaşayan Çocuklarda Oluşan Travmalar ve İyileşme Süreci <i>Traumas and the Healing Process in Children Experiencing Peer Bullying</i> Hanife Çalışkan Ceylan	38
Çember-Tiyar Masalı'nın Holbek Yöntemine Göre Çözümlemesi <i>The Analysis of the "Çember-Tiyar" Tale According to the Holbek Method</i> Hicran Dere	39
Zenofobi: Türkiye'deki Tezler Üzerine Bir İnceleme <i>Xenophobia: An Overview of Graduate Theses in Türkiye</i> Hilal Yürük	40
Amasya Burmalı Minare Cami Üzerine Değerlendirmeler <i>Evaluations on Amasya Burmalı Minare Mosque</i> Hilalnur Eren	41
Bilgi ve Sonuç: Prometheus ile Dr. Faustus'un Karşılaştırmalı Bir İncelemesi <i>Knowledge and Consequence: A Comparative Study of Prometheus and Dr. Faustus</i> Huriye Akyol	42
Fetâvâ-Yi Yahyâ Efendi'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi <i>The Transcription and Evaluation of Fetâvâ-Yi Yahyâ Efendi</i> Hülya Uzun	43
Kütahya Giyim Kuşam Folklorunda Geleneksel Şalvar <i>Traditional Shalwar in the Kütahya Clothing Folklore</i> İrem Nur Koçdere	44
Gilaburu Bitkisi: Sağaltma Geleneklerinde Bir Şifa Kaynağı <i>Gilaburu Plant: A Source of Healing in Traditional Therapeutic Practices</i> Emine Pelin Karaca	45
18. Yüzyıl Başlarında Edirne Sosyal ve Ekonomik Yaşamında Gayrimüslim Unsurlar (102 Numaralı Edirne Şerhiye Siciline Göre) <i>Non-Muslim Elements in Edirne Social and Economic Life in the Early 18th Century (According to Edirne Shariyye Registry No.102)</i> Kemal Çiltaş	46
İsmail Hikmet Ertaylan'ın <i>Türk Edebiyatı Tarihi</i> 'nin Edebiyat Tarihi Metodolojisi Açısından Değerlendirilmesi <i>An Evaluation of İsmail Hikmet Ertaylan's History of Turkish Literature in Terms of Literary Historiography Methodology</i> Mahmut Aksakallı	47
İkna Taktikleri: Influencerlar Üzerine Bir Analiz <i>Persuasion Tactics: An Analysis of Influencers</i> Melike Şengül	48

Yeni Rejimin Medyadaki İlk Yankıları: 1923'te Cumhuriyetin İlanı ve Türk Basını <i>The First Echoes of the New Regime in the Media: The Proclamation of the Republic in 1923 and the Turkish Press</i> Melisa Doğan	49
Sivas Yöresi Akrabalık Adları Üzerine Dil Bilimsel İnceleme <i>Linguistic Analysis of Kinship Terms in the Dialects of the Sivas Region</i> Volkan Mercan	50
Faruk Kadri Timurtaş'ın Tarih İçinde Türk Edebiyatı Adlı Eserinin Edebiyat Tarihi Metodolojisi Açısından Değerlendirilmesi <i>Evaluation of Faruk Kadri Timurtaş's Work "Turkish Literature in History" in Terms of Literary History Methodology</i> Mert Değerlier	51
Edirne Üç Şerefeli Cami Dikdörtgen Birimlerinde Kubbe Kullanımı <i>Use of Domes in Rectangular Units of Edirne Üç Şerefeli Mosque</i> Mertcan Güngör	52
Billur Köşk Masallarında Kahramanın Yolculuğu: Campbell'in Modeli Üzerine Uygulamalı Bir Çalışma <i>The Hero's Journey in Crystal Pavilion Tales: An Applied Study on Campbell's Model</i> Merve Gedik Önsöz	53
İş Gücünden Yapay Zekâ Sistemlerine: Ayrımcılığın Geri Besleme Döngüsü <i>From Labor Markets To Artificial Intelligence Systems: The Feedback Loop of Discrimination</i> Merve Tosun	54
Selçuklu ve Osmanlı Devletinde Haciz İşleminin Tarihsel Gelişimi <i>Historical Development of the Seizure Procedure in the Seljuk and Ottoman States</i> Mustafa Doğan	55
Hız Peygamber Döneminde Gündelik Yaşam ve Ümmühâtü'l- Mü'mininin Rolü <i>An Evaluation of Daily Life During the Prophet's Era and the Role of the Mothers of the Believers</i> Naciye Serbest	56
Tarık Buğra'nın Gençliğim Eyvah Romanının Tahlili <i>An Analysis of Tarık Buğra's Novel Gençliğim Eyvah</i> Nazan Kurdaş	57
Âşık Veysel'in "Beni Hor Görme Gardaşım" İsimli Şiirinin Sosyal Bütünleşme Açısından Değerlendirilmesi <i>Evaluation of Âşık Veysel's Poem "Don't Hold Me Down, Brother" in Terms of Social Integration</i> Nilüfer Gül	58
Seyyid Muhammed Nûru'l-Arabî'nin Mısırî Niyâzî Divânı Şerhinde Temas Ettiği Hadislerin Tespiti ve Mezkûr Hadislerin Tasavvufî Meselelerle İrtibâtı <i>Determination of the Hadiths That Sayyid Muhammad Nûru'l-'arabi Mentioned in his Commentary on Mısırî Niyâzî Divân and the Relation of the Aforementioned Hadiths To Sufi Issues</i> Ömer Emre Kulaksız	59
Sosyal Medyada Mukbang Kültürü: Nicholas Perry Örneği <i>Mukbang Culture on Social Media: The Example of Nicholas Perry</i> Özge Aksoy	60

Yerel Kültürün Aynası Yenihan Bebekleri Yenihan Dolls, the Mirror of Local Culture Rukiye Demetçiçek	61
İcra Hukukunda Satış Talebinin Geçerliliği Hususunun Genel Değerlendirilmesi General Evaluation of the Validity of Sale Request in Enforcement Law Rukiye Kaya	62
Gümüşhane'de Yağmur Yağdırmak İçin Çocuklar Tarafından Oynanan Ritüelistik Bir Oyun: Kuşukura A Ritualistic Game Played By Children in Gümüşhane to Make it Rain: Kuşukura Rukiye Yıldırım	63
Şehnâme Kahramanı Rüstem: 15. Yüzyıl Resimli El Yazmalarındaki Temsillerinden Örnekler Rüstem, the Hero of the Shahnameh: Examples of His Representations in 15th Century Manuscripts Rüstem Çopur	64
Afganistan'ın Sosyal Medyada Temsili: Asrın Tok'un Afganistan Gözlemleri Üzerine Bir Söylem Analizi Afghanistan's Representation on Social Media: A Discourse Analysis of Asrın Tok's Observations on Afghanistan Sakhi Turdi Furaghi	65
Pandora'nın Kutusu Filminin Bowen Aile Sistemleri Teorisi'ne Göre Analizi A Bowen Family Systems Theory Analysis of the Film Pandora's Box Selcan Ülger	66
Sivas Arkeoloji Müzesi'nde Bulunan II. Konstans (MS. 641-668) Dönemi Sikkeleri Constans II (641-668) Period Coins in Sivas Archaeological Museum Sema Sözcü	67
Zeyneb Bint Ali Zaynab Bint Ali Şeyda Yıldız	68
Kadın Kimliğinin Dönüşümü: Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türk Edebiyatında Kadın Figürü The Transformation of Female Identity: The Representation of Women in Turkish Literature from the Tanzimat Era to the Republican Period Merve Tufan	69
Kadına Yönelik Ekonomik Şiddet: Türkiye'deki Araştırmaların Bulguları Üzerine Bir İnceleme Economic Violence Against Women: A Review of Findings from Research in Türkiye Volkan Gençoğlu	70
Peyami Safa'nın Bir Tereddüdün Romanı'nın Söz Varlığı Üzerine Bir Değerlendirme An Evaluation of Vocabulary of Bir Tereddüdün Romanı By Peyami Safa Merve Yörük Gezer	71
Tokat Geleneksel Evlerinde Kullanılan Tavan Göbeklerinin Süsleme Programına İkonografik Bir Yaklaşım An Iconographic Approach to the Ornamentation Programme of Ceiling Centres Used in Traditional Houses of Tokat City Kevser Çakır	72

Sosyal Medyada Kadın Bedeninin Temsili Üzerinden Kimlik Krizi: Dijital Görünürlük, Performans ve Yabancılaşma
Identity Crisis Through the Representation of the Female Body on Social Media: Digital Visibility, Performance and Alienation

Sema Alsancak

73

15. ve 16. Yüzyıllarda Halep Vakıfları Üzerine Bir İnceleme
A Study on Halep Vaqfs in the 15th and 16th Centuries

Ayşe Reyryan Kartal

74

Transhümanizm ve Posthümanizm Tartışmaları: Mickey 17 Filmi
Transhumanism and Posthumanism Discussions: Mickey 17 Movie

Kamile Ceren Göksel

75

Tokat Karaca Ahmed Zaviyesi ve Türbesi
The Karaca Ahmed Zawiya and Tomb in Tokat

İzzeddin Yıldırım

76

Dijitalleşen Dünyada Romantik İlişkilerdeki Aldatma Eğilimi
Tendency to Cheat in Romantic Relationships in A Digitalized World

Merve Özdemir

77

Hitit - Tarhuntaşşa Devletleri ve Siyasi Antlaşmaları
Hittite - Tarhuntaşşa States and Political Treaties

Emin Alperen Turgut

78

Kuşak Çatışmalarının Aile İçi İletişim Üzerindeki Etkileri
The Effects of Generation Conflict on Family Communication

Sena Nur Yıldırım

79

Gelenekten Moderniteye: Neo-Şamanizm
From Tradition to Modernity: Neo-Shamanism

Haticetül Kübra Çetin

80

16. Yüzyılın İkinci Yarısından İtibaren Osmanlı İlimiye Teşkilatının Bozulma Sebepleri ve Devletin Aldığı Önlemler, Uyguladığı Cezalar
Reasons for the Destruction of the Ottoman Educational Organization and the Measures Taken and Punishments Implemented By the State Since the Second Half of the 16th Century

Ayten Akkaya

81

TAKDİM

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi olarak beşincisini düzenlediğimiz “Edebiyat Fakültesi Lisansüstü Öğrenci Sempozyumu”nda ülkemizin dört bir yanından katılan lisansüstü öğrencilerin sunduğu 68 bildiri yer aldı. 28-30 Mayıs 2025 tarihleri arasında üç gün süren sempozyumda sosyal bilimlerin farklı disiplinlerinde bildiri sunan öğrenciler, bir yandan akademik hayata adım atarak çalışma alanlarında bir eser ortaya koymanın mutluluğunu yaşarken diğer yandan da mezuniyet şartı olan yayın kriterini yerine getirmiş oldular.

Üniversitelerin temel misyonlarından biri eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütmek, bir diğeri ise bilimsel araştırmalarla bilgi üretimine katkı sağlamaktır. Bu doğrultuda, öğrencilerimizin akademik hayata hazırlanmaları, bilimsel süreçleri takip etme becerilerini artırmaları açısından bu tür etkinlikler büyük önem arz etmektedir. Bu tür faaliyetlerin, öğrencilerin akademik gelişimleri için çok önemli bir kazanım olduğunun bilincindeyiz.

Sempozyuma katkı sunan hocalarımıza, personelimize ve öğrencilerimize üniversitemiz ve fakültemiz adına teşekkür ediyor, bu eserin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Prof. Dr. Vehbi ÜNAL

SCÜ Edebiyat Fakültesi Dekanı

Dante'nin Cehennem ve T.S Eliot'un Çorak Ülke Adlı Eserlerinde Ruhsal ve Toplumsal Çöküşün Temsili

The Representation of Spiritual and Social Collapse in Dante's Inferno and T.S Eliot's the Waste Land

Aslıhan Akkaya

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
aslihanakkyaa@gmail.com ORCID ID: 0009-0009-0270-5083

ÖZET

Bu çalışma, İtalyan şair ve siyasetçi Dante Alighieri'nin *İlahi Komedya* adlı epik şiirinin ilk bölümünü içeren *Cehennem*'i ile İngiliz şair ve oyun yazarı T.S. Eliot'un *Çorak Ülke* adlı şiirinde ruhsal ve toplumsal çöküşün yüzyıllar ile ayrıldıkları noktada kesişen parçalarını birleştirmek adına kaleme alınmıştır. Dante'nin 1300 yılının 7 Nisan gecesi başlayan imgelerle dolu yolculuğu, onu kendi ruhsal karmaşasının ve içerisinde bulunduğu günahlarla dolu dünyanın sürüklediği karanlık bir ormana sürükler. Bu karanlık ormandan kurtuluşun yolları bir vaşak, bir aslan ve bir dişi kurt tarafından tıkanmıştır. Bu üç hayvan, eserde ölümcül günahları ve insan doğasının temel ahlaki sapmalarını simgeler. Korku, ümitsizlik ve yönsüzlüğün gölgesinde geri çekilmeye niyetlendiği sırada ilahi sevginin ve kurtuluşun sembolü olan Beatrice, Antik Roma şairi Virgil'i ona rehberlik etmesi adına yönlendirir. Akli temsil eden bu rehberle olan karşılaşması, onun ruhsal kurtuluş yolunun başlamasını sağlar. Tıpkı *İlahi Komedya* gibi *Çorak Ülke* şiirinin de başlangıç noktasında nisan ayına bir atıfta bulunulur. Eliot'a göre de Dante'nin cehennem yolculuğuna adım attığı nisan ayı, aylardan en zalimidir. Nisan ayı her ne kadar uyanışın ve yenilenmenin sembolü olarak kabul görse de bu yenilenme ancak kış mevsiminin derin sükûnetinin bozulmasıyla mümkündür ve insan zihninin kaosunu ve manevi çöküşünü daha belirgin hâle getirir. Şiirin geneline hâkim olan umutsuzluk teması da Dante'nin cehenneminin "her türlü umudun geride bırakıldığı yer" tasviri ile özdeşir. Eserler üzerinden yapılan karşılaştırmalı analiz, her iki yazarın içinde bulundukları dönemlerdeki yozlaşma ve yiten anlamları nasıl eleştirdiğini ortaya koyar.

Anahtar Kelimeler: İngiliz Dili ve Edebiyatı, İtalyan Dili ve Edebiyatı, İlahi Komedya, Çorak Ülke, Dante Alighieri, T.S Eliot.

ABSTRACT

This study is undertaken to examine the thematic intersections of spiritual and societal corruption in the works of Italian poet Dante Alighieri's *Hell*, the first canto of his epic poem *Divine Comedy*, and the English poet T.S. Eliot's *the Waste Land*, despite the centuries. Dante's journey, which begins on the night of April 7, 1300, leads him into a dark wood, a reflection of his spiritual turmoil and the sinfulness of the world. the pathways to redemption within this dark wood are obstructed by animals: a leopard, a lion, and a she-wolf. These creatures symbolize the deadly sins and the moral deviations in human nature. In the face of fear and despair as Dante contemplates retreat, Beatrice—the symbol of divine love—directs him to the ancient Roman poet Virgil, who is summoned to act as his guide. the encounter with Virgil, Dante's spiritual journey toward salvation begins. Similarly, Eliot opens the *Waste Land* with a reference to April, the month Dante begins his journey. For Eliot, April is "the cruellest of months," a time of renewal that disrupts the stillness of winter and exposes the chaos within the human psyche. the pervasive despair in the *Waste Land* echoes Dante's depiction of *Hell* as a place devoid of hope. A comparative analysis reveals how both poets critique the moral decay and spiritual crisis of societies, highlighting the loss of meaning and virtue.

Keywords: English Language and Literature, Italian Language and Literature, *Divine Comedy*, *the Waste Land*, Dante, T.S Eliot.

Ben Jonson'ın *Volpone* Başlıklı Eserinin Kantçı Yaderklik Perspektifinden Analizi

An Analysis of Ben Jonson's *Volpone* From the Perspective of Kantian Heteronomy

Ayhan Mete Günay

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
metegunay309@gmail.com ORCID ID: 0009-0001-2660-2021

ÖZET

1724'te doğup 1804'te ölen Immanuel Kant ve onun akıl, ahlak, özerklik ve yaderklik kavramları hakkındaki fikirleri pek çok edebiyat eserini etkilemiştir. Bu çalışma, Ben Jonson'ın *Volpone* oyunundaki karakterleri ve eylemlerini Immanuel Kant'ın yaderklik kavramıyla incelemeyi amaçlamaktadır. Ben Jonson'ın komik oyunu *Volpone* (1606); miras, servet ve toplumsal statü gibi dışsal güçlere bağlanan pek çok karakter sunmasından dolayı karakterlerin Immanuel Kant'ın yaderklik kavramıyla ilişkilendirilmesini mümkün kılar. Bu çalışmada oyundaki karakterlerin büyük çoğunluğunun ahlak dışı eylemlerde bulunduğu ve bunun onları sonunda yaderk hâle getirdiği gözlemlenmiştir. Kant'ın öne sürdüğü gibi yaderklik, bir eylemde bulunurken akıl ve ahlaki zemini kullanmamak anlamına gelir. Bu anlamda *Volpone* oyunu; yaderklik kavramı üzerinden incelenmiş, oyundaki *Volpone* ve Mosca karakterlerine özellikle odaklanılmış, Corbaccio, Voltore ve Corvino gibi diğer karakterlere de kısaca değinilmiştir. Ana karakter *Volpone*, mirasını birine bırakması ve karşılığında diğer karakterlerin hediyelerini talep ederek onlarla eğlenen zengin bir adamdır. Öte yandan Mosca, *Volpone*'un akıllı hizmetkâridir. Zaten *Volpone*'un emirlerine itaat eden ve böylece ahlaki bir duruş sergilemeyip bağımlı bir kişi hâline gelen Mosca daha sonra kendini aşar ve *Volpone*'a benzer şekilde başkalarını yalnızca bir araç olarak kullanarak amaçlarının peşinden gider. Sonuç olarak bu çalışma, Ben Jonson'ın *Volpone* oyunundaki karakterleri Immanuel Kant'ın yaderklik kavramı doğrultusunda analiz ederek oyuna yeni bir bakış açısı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İngiliz Dili ve Edebiyatı, Immanuel Kant, *Volpone*, Yaderklik, Ben Jonson.

ABSTRACT

Born in 1724 and died in 1804, Immanuel Kant and his ideas on reason, morality, and the concepts of autonomy and heteronomy have influenced many works of literature. This study aims to analyze the characters and their acts in Ben Jonson's play *Volpone* (1606) through Immanuel Kant's concept of heteronomy. Jonson's comic play, *Volpone*, offers many characters who attach themselves to external forces such as legacy, wealth, and social status, thus enabling one to relate the characters to Immanuel Kant's heteronomy. In this study, it has been observed that most of the characters in the play carry out immoral acts, which eventually render them heteronomous. As put forward by Kant, heteronomy means not using reason and moral ground while acting. In this sense, the play *Volpone* has been analyzed through the concept of heteronomy, with the emphasis on the characters *Volpone* and Mosca, while briefly dealing with other characters such as Corbaccio, Voltore and Corvino. the main character *Volpone* is a wealthy man having fun with other characters by demanding their gifts in return for leaving his legacy to one of them. Mosca, on the other hand, is the clever servant of *Volpone*. Already obeying the orders of *Volpone*, thus becoming a dependent person without having a moral stance, Mosca later exceeds himself and pursues his ends by using others as mere ends, similar to *Volpone*. Consequently, this study offers a new perspective to the play by analyzing the characters in Jonson's *Volpone* from Immanuel Kant's concept of heteronomy.

Keywords: English Language and Literature, Immanuel Kant, *Volpone*, Heteronomy, Ben Jonson.

Arkeolojik Çalışmalarda Bilişim Teknolojilerin Kullanılması

Use of Information Technologies in Archaeological Studies

Ayhan Yiğit

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı
yigitayhans@gmail.com ORCID ID: 0000-0003-3943-2022

ÖZET

Bu çalışmada kültürel mirasın korunmasına yönelik eserlerin korunması, onarımı ve veri bankasının oluşturulması için esere zarar vermeden gerekli çalışmaların nasıl yapılacağına dair cevaplar aranmıştır. Arkeolojik mirasın korunması için yapılan çalışmalar, daha çok fiziksel ve kimyasal olarak yapılmıştır. Günümüzde bilişim teknolojilerine dayalı yöntemlerin gelişmesiyle gerek arkeoloji gerekse bilişim teknolojileri alanında yeni yöntemler uygulanmaktadır. Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi, (ICOMOS) kültürel mirasın bilimsel araştırmalarla buluntulara zarar vermeyen teknikler uygulanması gerektiğini ve örnek alma işleminin kazı alanında yapılmasını hüküm altına almıştır. Bilişim teknolojilerinin gelişmesiyle yeni disiplin ya da alt disiplinler ortaya çıkmaktadır. Teknolojinin arkeolojiye de girmesiyle yeni bir akım doğdu. Bilişsel Arkeoloji ya da post-süreçsel veya kuramsal olarak tanımlanan yeni bakış açısı gelişti. Müzelerde kültürel arşivin sanal olarak korunması, depolanması ve geleceğe yönelik olarak planlama yapılmasını önemlidir. İn situ durumdaki arkeolojik eserlerin görselleştirilmesi amacıyla dijital kürasyon veri tabanları oluşturulmaktadır. Bu teknolojilerin başında gelen sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik olarak tanımlanan karma gerçeklik, gerçek dünya ile sanal dünya arasında süreklilik sağlayan bir kavram olarak tanımlanmaktadır. Sonuç olarak arkeolojik kültürel mirasın korunması ve bilgilerin saklanmasıdaki bilişim teknolojilerinin önemi vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Arkeoloji, ICOMOS, Bilişsel, Kültürel Miras.

ABSTRACT

This study also examines how to carry out the necessary work without damaging the artifacts for the protection, repair and creation of a data bank for the protection of cultural heritage. Studies carried out for the protection of archaeological heritage have been mostly carried out physically and chemically. Today, with the development of methods based on information technologies, new methods are being applied in both archaeology and information technologies. the International Council on Monuments and Sites (ICOMOS) has ruled that cultural heritage should be subject to scientific research and techniques that do not damage the findings and that the sampling process should be carried out in the excavation area. New disciplines or sub-disciplines are emerging with the development of information technologies. A new trend has emerged with the introduction of technology to archaeology. Cognitive Archaeology or a new perspective defined as post-processual or theoretical has developed. It is important for museums to protect, store and plan for the future of cultural archives in a virtual way. Digital curation databases are being created for the visualization of archaeological artifacts in situ. the leading technologies of these are virtual reality and mixed reality, defined as augmented reality, are defined as a concept that provides continuity between the real world and the virtual world. As a result, the importance of information technologies in the protection of archaeological cultural heritage and the storage of information is emphasized.

Keywords: Archaeology, ICOMOS, Cognitive, Cultural Heritage.

Sosyal Medyada Fenomen Ebeveynler Sorunu

The Problem of Phenomenal Parents on Social Media

Aysu Ertürk

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Ana Bilim Dalı
20249395005@cumhuriyet.edu.tr, ORCID ID: 0009-0007-7059-5918

ÖZET

Sosyal medya günümüzde insanların gündelik hayatında temel bir ihtiyaç hâline gelmiştir. Sosyal medya uygulamaları ve bu uygulamaların kullanımının her şeyi dönüştürüp etkilemesi sürecinde olumsuz sonuçlar da görülebilmektedir. Toplumun temel taşı olan aile kurumunun ve aile içi ilişkilerinin de etkilenmesi, bu süreç içinde belki de en önemli sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Sosyal medyada içerik üreten bazı ebeveynler, çocuklarının günlük yaşamlarını paylaşmakta ve geniş kitlelere ulaşmaktadır ancak sosyal medyada yayın yapan bazı ebeveyn içerik üreticilerinin çocuklarını kötü muameleye maruz bıraktığı gözlenmektedir. Özellikle TikTok'ta içerik üreten bazı ebeveyn fenomenlerin paylaşımları ve canlı yayınlarındaki hâl ve tavırlar dikkat çekmekte ve söz konusu içeriklerde yanlış davranışların olduğu görülmektedir. Bu araştırmanın amacı, sosyal medyada fenomen ebeveynlerin ürettiği içeriklerde çocuklarına karşı davranış biçimlerini ortaya koymaktır. Bu kapsamda çalışmada örneklem olarak Edanur Akpınar, Merve Ceran ve Songül Atalay adlı kişilerin sosyal medya mecralarındaki videoları seçilmiş ve bu videolar doküman ve içerik analizi ile incelenmiştir. Sonuç olarak incelenen videolarda çocuklara karşı sözlü ve fiziksel şiddet uygulandığı, ihmalkâr davranışlarda bulunulduğu ve daha fazla takipçi toplamak amacıyla çocukların videolarda kullanıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gazetecilik, Sosyal Medya, TikTok, Ebeveyn, Şiddet.

ABSTRACT

Social media has become a fundamental necessity in people's daily lives today. the process of social media applications and their use transforming and influencing everything has also led to negative outcomes. the impact on the family institution, the cornerstone of society, and family relationships is perhaps the most significant issue in this process. Some parents who create content on social media share their children's daily lives and reach a broad audience; however, it has been observed that some parents who create content on social media may expose their children to mistreatment. In particular, the posts and live broadcasts of some parent influencers on TikTok have drawn attention, and inappropriate behavior has been observed in the content in question. This study aims to reveal parent influencers' behavior patterns toward their children in the content they produce on social media. In this context, videos posted on social media by Edanur Akpınar, Merve Ceran, and Songül Atalay were selected as samples and analyzed using document and content analysis. As a result, the analyzed videos revealed instances of verbal and physical violence toward children, neglectful behavior, and the use of children in videos to gain more followers.

Keywords: Journalism, Social Media, TikTok, Parents, Violence.

Vasfi Mahir Kocatürk'ün Büyük Türk Edebiyatı Tarihi'nin Edebiyat Tarihi Metodolojisi Açısından Değerlendirilmesi

An Evaluation of Vasfi Mahir Kocatürk's Büyük Türk Edebiyatı Tarihi in Terms of Literary History Methodology

Ayşegül Özdemir

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
aysegulozdemir99@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-7550-2457

ÖZET

Türk edebiyatı tarihi, köklü geçmişine rağmen kapsamlı ve bütüncül bir şekilde yazılamamıştır. Yazılan edebiyat tarihlerinde çeşitli eksiklikler bulunmakta ve bu durum alandaki çalışmaların yöntemsel yeterliliğini tartışmaya açmaktadır. Vasfi Mahir Kocatürk'ün *Büyük Türk Edebiyatı Tarihi -Başlangıçtan Bugüne Kadar Türk Edebiyatının Tarihi, Tahlili ve Tenkidi-* adlı eseri, 1964'te yayımlanmasına rağmen uzun yıllar boyunca yeni baskısı yapılmamış ancak 2016 itibarıyla yeniden yayımlanarak okuyucularla buluşturulmuştur. Türk edebiyat tarihi yazımı açısından önemli bir kaynak niteliği taşıyan bu eser, edebiyat tarihi metodolojisi bağlamında değerlendirilmeye muhtaçtır. Bu çalışmada, Kocatürk'ün edebiyat tarihçiliği yaklaşımı tasnif sistemi, dönem anlayışı, edebî türlere bakışı, sanatçıların biyografik bilgilerini sunma biçimi, eserlerin değerlendirilmesi ve sanatçıların edebî kişiliklerine dair analizleri temel alınarak incelenmiştir. Çalışmanın amacı, eserin edebiyat tarihi yazımı içindeki yerini ve yöntemsel katkılarını tartışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk dili ve Edebiyatı, Vasfi Mahir Kocatürk, Büyük Türk Edebiyatı Tarihi, Edebiyat Tarihi, Metodolojik Değerlendirme.

ABSTRACT

Despite its deep-rooted history, Turkish literary history has not been comprehensively and holistically written. Existing literary histories contain various shortcomings, raising questions about the methodological adequacy of works in this field. *Büyük Türk Edebiyatı Tarihi -Başlangıçtan Bugüne Kadar Türk Edebiyatının Tarihi, Tahlili ve Tenkidi-* by Vasfi Mahir Kocatürk was first published in 1964, but no new editions were released for many years until it was reintroduced to readers in 2016. As a significant source in the field of Turkish literary historiography, this work requires a methodological evaluation. This study examines Kocatürk's approach to literary historiography by analyzing his classification system, periodization, perspective on literary genres, presentation of biographical information on authors, evaluation of literary works, and discussion of authors' literary identities. the aim of this study is to assess the book's place within the tradition of Turkish literary historiography and to discuss its methodological contributions.

Keywords: Turkish Language and Literature, Vasfi Mahir Kocatürk, Büyük Türk Edebiyatı Tarihi, Literary History, Methodological Evaluation.

Kurtarıcı Kompleksi: *İnce Memed I*

Savior Complex: *İnce Memed I*

Ayşenur Karakaş

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
20239306013@cumhuriyet.edu.tr ORCID ID: 0009-0006-1484-6

ÖZET

Bu çalışmada insanlık tarihinin her döneminde ortaya çıkan kurtarıcı arayışının temel sebepleri ele alınmış, bu arayış sonucunda kurtarıcı vasfını kimlerin ve nasıl sahiplendiği incelenmiştir. "Kurtarıcı kompleksi" kavramı; kişinin toplum veya birey tarafından beklenen kurtarıcı rolünü üstlenmesi, fedakârlıkta sınır tanımaması şeklinde tanımlanmıştır. Çalışmanın odağını kurtarıcı kompleksi kavramı, kavramın temel unsurları ve edebî bir eserde nasıl işlendiğinin incelemesi oluşturmaktadır. Yaşar Kemal'in *İnce Memed I* romanı esas alınarak kurtarıcı arayışının nedenleri, kurtarıcıya yüklenen vasıflar, kurtarıcıların çeşitleri, dinlerdeki varlıkları, bu komplekse sahip kişilerin özellikleri ve romanın başkahramanı İnce Memed'deki yansımaları analiz edilmiştir. İnceleme, yalnızca *İnce Memed I* eseriyle sınırlı tutulmuştur. Nitel bir yöntemle yapılan çalışmada kavramsal değerlendirme ve metin çözümlemesi yapılmıştır. Sonuç olarak toplumların kurtarıcı figürler yaratmadaki eğiliminin bireysel ve toplumsal kurtuluş arzusunun bir yansıması olduğuna ve İnce Memed'in ise bu beklentilere cevap veren bir "toplumsal kahraman/ kurtarıcı" kimliğiyle şekillendiği sonucuna varılmıştır. Bunun yanı sıra yazarın sıradan bir kurtarıcı değil ideolojik yönü ağır basan bir kurtarıcı inşa ettiğine ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Psikoloji, Sosyoloji, Edebiyat, Kurtarıcı Kompleksi.

ABSTRACT

In this study, the fundamental reasons behind the search for a savior that has emerged in every period of human history have been addressed; and who has assumed the savior quality and how it has been embraced as a result of this search has been examined. the concept of the "savior complex" is defined as the situation in which a person undertakes the role of savior expected by society or an individual. the focus of the study consists of the savior complex concept, the basic dynamics of the concept, and the examination of how it is reflected in a literary work. Based on Yaşar Kemal's *İnce Memed I* novel; the reasons for the search for a savior, the qualities attributed to the savior, the types of saviors, their existence in religions, the characteristics of the individuals who have this complex, and the reflections of these in the protagonist İnce Memed have been analyzed. the analysis is limited only to the work *İnce Memed I*. In the study, which was carried out using a qualitative method, conceptual evaluation and textual analysis were conducted. As a result, it has been concluded that societies' tendency to create savior figures is a reflection of the desire for individual and societal salvation; and that İnce Memed has been shaped with an identity of a "social hero/savior" who responds to these expectations. In addition, it has been concluded that the author has constructed not an ordinary savior, but a savior with a heavily dominant ideological aspect.

Keywords: Turkish Language, Psychology, Sociology, Literature, Savior Complex.

İnanç Turizmi Bağlamında Darende Somuncu Baba Külliyesi

Within the Context of Faith Tourism: Darende Somuncu Baba Complex

Ayşenur Şahinaslan

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
aysenursahinaslan@gmail.com ORCID ID: 0009-0000-1063-3256

ÖZET

Bu çalışmada Malatya'nın memba ilçesi Darende'de bulunan Şeyh Hamid-i Veli Somuncu Baba Külliyesi inanç turizmi bağlamında incelenmiştir. Somuncu Baba'nın önce Bursa'da yaşadığı daha sonra Aksaray ve Darende bölgesinde bulunduğu tarihî kaynaklarda yer almaktadır. Oğullarından Yusuf Hakiki Baba'yı Aksaray'da bırakarak diğer oğlu Halil Taybi ile beraber hacca gitmiş, hac dönüşünde Darende'ye gelip yerleşmiş ve 1412 yılında burada vefat etmiştir. Kabri Darende'dedir. Şeyh Hamid-i Veli Somuncu Baba'nın bulunduğu bu nadide mekân, Şeyh Hamid-i Veli'nin soyundan gelen ahfadı tarafından çeşitli dönemlerde onarım görmüştür. 1990-2000 yılları arasındaki restorasyon çalışmaları ile birlikte çevresi de yeniden tanzim edilmiştir. Dolayısıyla Somuncu Baba Külliyesi'nde, "Allah dostu, gönül ereni" olarak bilinen Şeyh Hamid-i Veli'nin türbesinin yanı sıra Somuncu Baba Cami, Hulusi Efendi Hazinesi, Yeni Cami, Somuncu Baba Müzesi, Şeyh Hamid-i Veli Kütüphanesi, Somuncu Baba Çilehanesi, Balıklı Kuyular ve Balıklı Havuz yer almaktadır. Şeyh Hamid-i Veli Somuncu Baba'nın kabrinin burada bulunması ve Somuncu Baba Külliyesi'nin önemli bir manevi merkez hâline gelmesi, külliye yerli ve yabancı ziyaretçiler tarafından ziyaret edilmesini sağlamıştır. Böylelikle inanç turizminin ilgi odaklarından biri olan Somuncu Baba Külliyesi, yılda yaklaşık 500 bin ziyaretçiye ev sahipliği yapmaktadır. Bu çalışmada Somuncu Baba Külliyesi hakkında bilgiler verilmekte, Somuncu Baba Külliyesi'nin kültür ve inanç turizmi bağlamındaki yeri ve önemi tespit edilmekte, külliye gerçekleştiren ritüeller nakledilerek tahlil edilmekte ve insanların külliye ziyaret etmekteki motivasyonları incelenmektedir. Çalışmada kütüphane araştırması yapılmış olup tarihsel kayıtlar ve dokümanlar tek tek analiz edilmiştir. Çalışma ile ilgili literatür taraması yapılmış, ikincil veri kaynaklardan elde edilen bulgular sahada yapılan gözlemler ve ilgili kurumlardan alınan bilgi ve raporlar ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Darende, Somuncu Baba Külliyesi, İnanç Turizmi.

ABSTRACT

In this study, the Sheikh Hamid-i Veli Somuncu Baba Complex, located in the Darende district of Malatya's Mema region, is examined within the context of faith tourism. Historical sources state that Somuncu Baba initially lived in Bursa and later resided in the Aksaray and Darende regions. Leaving his son Yusuf Hakiki Baba in Aksaray, he went on pilgrimage with his other son Halil Taybi. Upon returning from the pilgrimage, he settled in Darende, where he passed away in 1412. His tomb is located in Darende. This distinguished site, where Sheikh Hamid-i Veli Somuncu Baba rests, has undergone various restorations by his descendants throughout different periods. Alongside restoration works between 1990 and 2000, the surrounding area was also reorganized. Thus, in the Somuncu Baba Complex, in addition to the tomb of Sheikh Hamid-i Veli—known as a "friend of God and man of the heart"—there are also the Somuncu Baba Mosque, Hulusi Efendi Cemetery, Yeni (New) Mosque, Somuncu Baba Museum, Sheikh Hamid-i Veli Library, Somuncu Baba Retreat Cell, Fish Wells, and Fish Pool. the fact that the tomb of Sheikh Hamid-i Veli Somuncu Baba is located here and that the complex has become an important spiritual center has made it a significant destination for both domestic and international visitors. As a result, the Somuncu Baba Complex, one of the prominent focal points of faith tourism, hosts approximately 500,000 visitors annually. This study provides information about the Somuncu Baba Complex, determines its place and importance in terms of culture and faith tourism, analyzes the rituals performed in the complex, and examines the motivations of people who visit it. A literature review was conducted, and historical records and documents were individually analyzed. the findings obtained from secondary data sources were supported by field observations and information and reports obtained from relevant institutions.

Keywords: Turkish Language, Darende, Somuncu Baba Complex, Faith Tourism.

Türk Halk İnançlarında Ateş Kültü ve Sürdürülebilir Bellek

Fire Cult and Sustainable Memory in Turkish Folk Beliefs

Beyza Eker

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
beyza.ekr94@gmail.com, ORCID ID:0009-0009-2866-1736

ÖZET

Ateş, insanlık tarihinin en eski kültürlerinden biri olarak yalnızca fiziksel değil aynı zamanda simgesel ve kutsal bir unsur olarak da çok katmanlı anlamlar taşır. Türk halk inanç sisteminde ise ateş; arındırıcı, koruyucu ve yaşatıcı işlevleriyle öne çıkar. Şamanist inançlardan Zerdüştlük etkilerine oradan İslami halk yorumlarına kadar birçok kültürel ve inançsal sistemin izlerini taşıyan bu öge, günümüzde hâlâ halk arasında çeşitli ritüeller ve uygulamalar yoluyla yaşatılmaktadır. Bu bildiride ateş kültürüne ilişkin inançların tarihsel kökenlerinden başlayarak günümüzdeki halk pratiklerine uzanan süreç ele alınacaktır. Gelin ateşi, ocak kültürü, tütsü yakma, Hıdırellez ateşi gibi geleneksel uygulamalar sürdürülebilir bellek bağlamında incelenecek; bu pratiklerin hem bireysel hem de toplumsal hafıza üzerindeki etkileri analiz edilecektir. Çalışmada halkbilimi kuramları çerçevesinde ateşin bir "bellek mekânı" olarak nasıl konumlandığını sorgulanmakta, kolektif kimliğin ve kültürel sürekliliğin taşıyıcısı olarak işlevini ortaya koymayı amaçlanmaktadır. Bu amaçla sözlü anlatılar ve halk ritüelleri üzerinden ateşin günümüz Türkiye'sindeki inanç sistemlerinde nasıl yeniden üretildiği gösterilecektir. Böylece ateş kültürü, yalnızca geleneksel değil aynı zamanda yaşayan ve dönüşen bir kültürel miras unsuru olarak ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Halk İnançları, Ateş Kültü, Ritüel.

ABSTRACT

Fire, as one of the oldest cults in human history, carries multi-layered meanings not only as a physical but also as a symbolic and sacred element. In the Turkish folk belief system, fire stands out with its purifying, protective and life-giving functions. From Shamanist beliefs to Zoroastrianism and from there to Islamic folk interpretations, this element, which carries traces of many cultural and religious systems, is still kept alive among people today through various rituals and practices. In this paper, the process from the historical origins of the fire cult to today's folk practices will be discussed. Traditional practices such as the bride's fire, hearth cult, incense burning, and Hıdırellez fire will be examined in the context of sustainable memory, and their effects on both individual and collective memory will be analyzed.

Keywords: Folk Beliefs, Fire Cult, Ritual.

Modern Giyimle Uyuşmayan Bir Annelik: Adrienne Rich'in Feminist Bakış Açısıyla *Lady Windermere*'in *Yelpazesi* Oyunundaki Annelik Reddi

A Motherhood That Doesn't Go With Modern Dress: Maternal Refusal in Lady Windermere's Fan Through Adrienne Rich's Feminist Lens

Büşra Bulut

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
busrabulut98@gmail.com ORCID ID: 0009-0005-4444-4089

ÖZET

Oscar Wilde'in komedi oyunu *Lady Windermere*'in *Yelpazesi*'nde terk eden bir anne ve düşmüş bir kadın olan Bayan Erlynne, Viktorya döneminin tüm toplumsal beklentilerine, cinsiyet normlarına ve geleneksel annelik kavramına meydan okur. Kızına karşı şefkatli tavrının yanında bilinçli olarak annelik rolünü reddetmesiyle Bayan Erlynne, kişisel özerklik ile toplumun tanımladığı ideal kadın ve ideal anne olmak için uyum sağlama baskısı arasındaki ikilemi yansıtır. Bu çalışma, Bayan Erlynne'in zorlu ve döneme göre sıra dışı olan annelik anlayışını, her yönüyle zor bulduğu ve kendine uygun görmediği için annelik kimliğini bilinçli olarak reddedişini Adrienne Rich'in *Kadından Doğma/Of Woman Born* adlı eserindeki feminist teorisinin merceğinden inceler. Kadınları genellikle fedakâr ve özverili rollere hapseden kurumsallaşmış annelik ve annenin kendi bedeni, duyguları ve hayatı aracılığıyla yaşadığı kişisel ve benzersiz deneyimi ifade eden deneyimlenmiş annelik olmak üzere iki annelik tanımı üzerinden Bayan Erlynne ve annelik yaklaşımını eleştirel bir şekilde inceler. Bayan Erlynne, oyun boyunca bu iki annelik tanımıyla yüz yüze gelir ancak sonunda anne olma rolünü üstlenmeyi reddeder. Bu çalışma, Bayan Erlynne'in kızına olan duygusal bağlılığına rağmen bu reddi analiz ederek, Adrienne Rich'in feminist bakış açısı ve Wilde'in ataerkil Viktorya toplumunun geleneksel annelik kimliğine yönelik hicivli meydan okuması aracılığıyla, annelik reddinin bir kadın karakterin kişisel özgürleşme eylemi olarak anlaşılmasını inceler.

Anahtar Kelimeler: İngiliz Dili ve Edebiyatı, *Leydi Windermere*'in *Yelpazesi*, *Kadından Doğma*, Adrienne Rich, Feminizm.

ABSTRACT

In Oscar Wilde's comedy play *Lady Windermere's Fan*, Mrs. Erlynne, an abandoning mother and fallen woman, challenges all social expectations, gender norms, and traditional notions of motherhood in the Victorian era. With her caring attitude towards her daughter and her conscious rejection of motherhood, Mrs. Erlynne reflects the dilemma between personal autonomy and the pressure to conform to be the ideal woman and mother defined by society. This paper examines Mrs. Erlynne's challenging and extraordinary understanding of motherhood for the time, her conscious rejection of the maternal identity because she finds it difficult and does not see it as appropriate for her, through the lens of Adrienne Rich's feminist theory in *Of Woman Born*. She critically examines motherhood through two definitions: institutionalized motherhood, which often confines women to self-sacrificing and self-sacrificing roles, and experienced motherhood, which refers to the mother's personal and unique experience through her own body, emotions, and life. Mrs. Erlynne is face to face with these two definitions of motherhood throughout the play, but ultimately, she refuses to take on the role of being a mother. By analysing Mrs. Erlynne's this refusal despite her emotional attachment to her daughter, this paper examines the understanding of maternal rejection as a female character's act of personal liberation through Adrienne Rich's feminist perspective and Wilde's satirical challenge to the traditional maternal identity of the patriarchal Victorian society.

Keywords: English Language and Literature, *Lady Windermere's Fan*, *Of Woman Born*, Adrienne Rich, Feminism.

Karahanlı ve Harezm Dönemi Kimi Satırarası Kur'an Tercümelerinde Kesinlik İfadeleri

Expressions of Precision in Some Underline Qur'an Translations of the Karakhanı and Kharesmi Period

Cansu Değirmenci

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı
cansudegirmenci19@gmail.com ORCID ID: 0009-0001-3135-7999

ÖZET

Tarihî satırarası Kur'an tercümeleri, Türk dili tarihinde önemli bir yer tutmaktadır. Geçmişten günümüze kadar satırarası Kur'an tercümeleri pek çok dilde yapılmıştır. İlk yapılan Kur'an tercümesi Farsçadır. Tercüme, kelime kelime yapılmış ve Farsça kelimeler Arapça kelimelerin altına sıralanmıştır. Bu tercüme, daha sonra yapılacak tercümelere de kaynaklık etmiştir. İlk Türkçe yapılan Kur'an tercümesinin ise kim tarafından ve ne zaman yapıldığı bilinmemektedir. En eski satırarası Kur'an tercümelerinin 14. ve 15. yüzyıllara, Karahanlı Türkçesi dönemine ait olduğu tahmin edilmektedir. Karahanlı Türkçesi dönemi içinde değerlendirilen Rylands Nüshası ve Tiem 73 Nüshası, birbirine yakın zamanda istinsah edilmiştir. Bu iki eser haricinde pek çok farklı nüsha bulunmaktadır. Bunlardan Meşhed Nüshası, farklı bir zamanda istinsah edilmiştir. Bu eserler doğrudan Kur'an-ı Kerim'i kaynak alan eserler olduğu için benzer ifadeler kullanılmıştır. Benzerlik gösteren ifadelerden biri de kesinlik ifadeleridir. "Şüphesiz, muhakkak, kesinlikle, kesinlikle, asla, elbette, zaten, tamamiyle, hiç, yok, kuşkusuz, daima" kesinlik bildiren ifadelerden bazılarıdır. Eserlerde bu anlama gelen ifadelerle sıklıkla rastlanmaktadır. Kesinlik bazen tek bir kelimeyle bazen de iki kelime kullanılarak sağlanmıştır. Bu çalışmada Rylands Nüshası, Tiem 73 Nüshası ve Meşhed Nüshası'ndaki kesinlik ifadeleri belirlenecek ve Kur'an-ı Kerim mealı incelenerek bu kesinlik ifadelerinin hangi surede, hangi ayette ve hangi anlamda geçtiği karşılaştırılacaktır. Ayrıca bazı kelimelerin yapısı incelenecek ve hangi yapıda çekimlendiği açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarihî Satırarası Kur'an Tercümeleri, Rylands, Tiem 73, Meşhed.

ABSTRACT

Historical interlinear Quran translations, have an important place in the history of Turkish language. From the past to the present, interline translations of the Qur'an have been made in many languages. the first translation of the Qur'an is in Persian. Translation is made word by word and Persian words are listed under Arabic words. This translation has also been due to the translations to be made later. It is not known by whom and when the first Turkish translation of the Qur'an was made. the oldest interline is the 14th and 15th of the translations of the Qur'an. It is estimated that it belongs to the period of Karahanlı Turkish for centuries. the Rylands Nüsha and Tiem 73 Copies, which were evaluated during the Karahanlı Turkish period, are recently added to each other. Apart from these two works, there are many different copies. of these, the Mashhad Copy was supplied at a different time. Since these works are works directly derived from the Holy Qur'an, similar expressions were used. One of the similar statements is the expressions of certainty. Undoubtedly, certainly, absolutely, definitely, never, of course, already, completely, never, no, no, undoubtedly, are always some of the statements that always indicate certainty. Expressions with this meaning are often encountered in the works. Certainty is sometimes achieved by a single word, sometimes by using two words. In this study, the certainty statements in the Rylands Copy, Tiem 73 Copy and Mashhad Copy will be determined and the meaning of the Holy Qur'an will be examined and the meaning of the Holy Qur'an will be compared in which surah these certainty statements pass, in which verse and in what sense they pass. In addition, the structure of some words will be examined and it will be explained in which structure they are conjugated.

Keywords: Historical Interlinear Quran Translations, Rylands, Tiem 73, Meşhed.

Hayrettin ile Kaos Show Örneğinde Şöhretin Görünümleri

The Appearances of Fame in the Example of Hayrettin and the Kaos Show

Cansu Ertürk

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Ana Bilim Dalı
20249395002@cumhuriyet.edu.tr, ORCID ID: 0009-0000-1656-2604

ÖZET

İnternetin ve sosyal medya platformlarının ortaya çıkışı, yaygınlaşması ve kitlesel olarak kullanılması insanlığı bütünüyle etkilemiştir. Bilhassa sosyal medya platformları günümüzde artık hayatın tam da merkezinde önemli bir yer edinmektedir. Bu platformlar gündelik hayat içinde sadece iletişim kurmak için değil kitlelere sesini duyurmaya çalışan herkesin kullanabileceği araçlar hâline gelmiştir. Aynı zamanda bu araçlar insanların şöhret olmaya dönük çabalarını kolaylaştırmaktadır. İçerik üreticileri sosyal medya araçları ile daha kolay bir biçimde daha fazla kitleye ulaşabilmektedir. Bu açıdan bakıldığında sosyal medyanın içerik üreticilerine kendilerini çeşitli boyutlarda temsil etmelerine imkân sunduğu söylenebilir. Bu platformlarda elde edilen şöhret, beraberinde maddi bir gelir elde etmeyi getirmektedir. Bu nedenle sosyal medyadaki bazı içerik üreticileri şöhret olmak için olumlu ya da olumsuz her türlü davranışı sergileyebilmektedir. Bu içerik üreticileri maddi çıkarlarını her şeyin üzerinde tutarak bazı durumlarda etik sınırların dışına çıkabilmektedir. Bu araştırmanın amacı, sosyal medyada şöhret olma biçimlerini ortaya koymaktır. Sosyal medyada ünlü olmuş kişileri konu edinen ve YouTube platformunda yayın yapan *Hayrettin ile Kaos Show* adlı programın resmî Instagram sayfasındaki 30 Aralık 2024 – 28 Ocak 2025 tarihleri arasında yapılan paylaşımlar, çalışmada örneklem olarak seçilmiş ve bu içerikler doküman analizi ile incelenmiştir. Sonuç olarak programda konukların davranış bozuklukları, konuşma tarzları, engellilikleri ile şöhret olduğu ve bunun üzerinden komedi yapıldığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gazetecilik, sosyal medya, Instagram, şöhret, YouTube.

ABSTRACT

The emergence, spread, and mass use of the internet and social media platforms have profoundly impacted humanity as a whole. Social media platforms, in particular, occupy an essential place in the center of our lives. These platforms have become tools that anyone can use to communicate with others or make their voice heard. At the same time, these tools may facilitate people's efforts to become famous. Content creators can reach a larger audience more easily through social media tools. From this perspective, it can be said that social media may offer content creators the opportunity to represent themselves in various ways. the fame gained on these platforms may bring with it financial gain. For this reason, some content creators on social media may exhibit all kinds of positive or negative behaviour to become famous. These content creators may sometimes go beyond ethical boundaries by prioritising their financial interests above everything else. This study aims to reveal the forms of fame on social media. the posts made between 30 December 2024 and 28 January 2025 on the official Instagram page of the programme *Hayrettin ile Kaos Show*, which focuses on famous people on social media and is broadcast on YouTube, were selected as a sample for this study and analysed through document analysis. As a result, it was observed that the guests' behavioural disorders, speaking styles, disabilities, and fame were used to create comedy in the programme.

Keywords: Journalism, social media, Instagram, fame, YouTube.

Ölüm Gerçeğine Rağmen Güç ve Hazzı Benimsemek: Christopher Marlowe'un Büyük Timurlenk ve Paris'te Katliam Eserlerine Epiküryen Bir Yaklaşım

Embracing Power and Pleasure Despite the Reality of Death: An Epicurean Reading of Christopher Marlowe's Tamburlaine the Great and the Massacre at Paris

Dilara Çakar

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
dcakar254@gmail.com ORCID ID: 0009-0004-5733-7285

ÖZET

Bu çalışma Christopher Marlowe'un *Büyük Timurlenk* (1587) ve *Paris'te Katliam* (1593) adlı oyunlarını Epiküryanizm bakış açısıyla incelemektedir. Çalışma, bu oyunlardaki bazı karakterlerin ilahi otoritenin varlığını ve ölümün gerçekliğini göz ardı eden ve zevk ve güç gibi dünyevi amaçların peşinde koşmayı vurgulayan Epikürcü felsefenin ilkelerini nasıl somutlaştırdığını göstermeyi amaçlamaktadır. Araştırma sürecinde bu iki oyun ve Epiküryanizm felsefesi ile ilgili kitaplara, dergi ve makalelere başvurulmuş ve *Büyük Timurlenk* oyununda Kral Timur ve Pers Generali Theridamas'ın ve *Paris'te Katliam*'da ise Catherine de Medici ve Guise Dükü gibi bazı karakterlerin, Epiküryanizm idealleriyle örtüşen özellikler taşıdığı gözlenmiştir. *Büyük Timurlenk*'ten, Kral Timur fetih ve güç tarafından yönlendirilen bir kişiliğe sahip olması ve aynı anda tanrıların otoritesini ve ölümün varlığını kişisel hırs ve çıkar uğruna reddetmesiyle Epikürcü bir dünya görüşünü örnekler. Pers Generali Theridamas da benzer şekilde ölüm gerçeği ve görev bilinci yerine bireysel kazanç ve dünyevi zevklere önem vererek Epikürcü ilkeleri benimser. *Paris'te Katliam*'da Catherine de Medici ve Guise Dükü, dinî inançla daha az ilgilenerek ve dini, siyasi güce sahip olmak için kullanmaya odaklanarak Epikürcü ilkeleri ortaya koyar. Çalışmada, adı geçen karakterlerin epikürcü özelliklerini ortaya çıkarmak amacıyla seçilen karakterler her iki oyundaki ilgili sahnelerden yararlanılarak analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İngiliz dili ve edebiyatı, epikürcülük, *Büyük Timurlenk*, *Paris'te Katliam*, Christopher Marlowe.

ABSTRACT

This study examines Christopher Marlowe's plays, *Tamburlaine the Great* (1587) and the *Massacre at Paris* (1593), from the Epicurean lens. The study aims to demonstrate how some of the characters in these plays embody the principles of Epicurean philosophy, which emphasizes the pursuit of material goals, such as pleasure and power, while disregarding the existence of divine authority and the reality of death. During the research process, books, articles, and journals on these plays and Epicurean philosophy have been consulted and it was observed that certain characters such as King Tamburlaine and Theridamas in *Tamburlaine the Great* and Catherine de Medici and the Duke of Guise in the *Massacre at Paris*, exhibit traits that align with Epicurean ideals. In *Tamburlaine the Great*, King Tamburlaine exemplifies an Epicurean worldview by having a personality driven by power, and rejecting divine authority and the existence of death for personal ambition and benefit. Theridamas, Persian General, similarly conveys Epicurean ideals by valuing individual gain and worldly pleasure over the existence of death and a sense of duty. In the *Massacre at Paris*, Catherine de Medici and the Duke of Guise are the characters who manifest Epicurean principles by being less concerned with religious faith and more focused on exploiting religion for political power. In the study, the chosen characters are analyzed by referencing the relevant scenes from both plays to reveal the epicurean characteristics of the mentioned characters.

Keywords: English language and literature, epicureanism, *Tamburlaine the Great*, the *Massacre at Paris*, Christopher Marlowe.

15 ve 16. Yüzyıllar Arasında İzmir’de Yaşayan Gayrimüslimlerin İzleri

Traces of Non-Muslims Living in İzmir Between the 15th and 16th Centuries

Dilek Taşçı

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
dilek12874@gmail.com ORCID ID: 0009-0006-3278-9685

ÖZET

15. ve 16. yüzyıllarda Osmanlı İmparatorluğu, farklı din ve etnik grupların bir arada yaşadığı çok kültürlü bir yapı olarak önemli bir örnek teşkil etmektedir. Bu çok kültürlü yapının en dikkat çeken yönlerinden biri, imparatorluğun gayrimüslim topluluklarına sunduğu hukuki ve toplumsal haklar, bu toplulukların günlük yaşamlarına, meslek gruplarına ve toplumsal yapıya etkileridir. Yaptığımız bu çalışmada İzmir’de yaşayan gayrimüslimlerin yaşam tarzları ve Osmanlı Devleti’nin gayrimüslimlere tanıdığı haklar detaylı bir şekilde incelenmiştir. Osmanlı toplum yapısına gayrimüslimlerin katkıları, çok kültürlü bir yapının ortaya çıkmasında etkili olan gayrimüslimlerin toplumsal, hukuki, sosyal, ekonomik yönleri ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gayrimüslim, Kültür, Ekonomi, Hukuk, Müslüman.

ABSTRACT

During the 15th and 16th centuries, the Ottoman Empire served as an important example of a multicultural structure where different religions and ethnic groups coexisted. One of the most striking aspects of this multicultural structure was the legal and social rights granted by the empire to non-Muslim communities, and the impact of these rights on the daily lives, occupational groups, and social structure of these communities. This study examines in detail the lifestyles of non-Muslims living in İzmir and the rights granted to them by the Ottoman State. It also addresses the contributions of non-Muslims to Ottoman social structure and the social, legal, economic, and societal aspects of non-Muslims that were instrumental in the emergence of a multicultural structure.

Keywords: Non-Muslim, Culture, Economy, Law, Muslim.

Sefarad Mimarisi Örneği: İzmir Sinyora Giveret Sinagogu

Example of Sephardic Architecture: İzmir Sinyora Giveret Synagogue

Doğan Bayam

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı
dbayam67@gmail.com ORCID ID: 0009-0004-9274-6543

ÖZET

İzmir, tarih boyunca Yahudi toplulukları için önemli bir merkez olmuştur. Kentte Yahudi varlığı MÖ 6. yüzyıla kadar uzanmaktadır. 17. yüzyılda önemli bir ticari liman hâline gelen İzmir, Yahudiler için çekim merkezi olmuş ve çok sayıda Yahudi grubu bölgeye yerleşmiştir. Bu gruplar arasında 1492 yılında İspanya ve Portekiz'den zorunlu göçlerle çıkarılan Sefarad Yahudileri başlangıçta Edirne, İstanbul, Selanik, Safed şehirlerine yerleşmiş daha sonra ticaret yönünden yeni gelişmeye başlayan İzmir'e göç etmişlerdir. Kentte Yahudilere ait birçok kurum, kuruluş ve sinagog yapısı bulunur. İzmir'de bulunan sinagogların büyük bir bölümü Havra Sokağı'nda yer alır. Bu çalışmada Sinyora Giveret Sinagogu detaylı bir şekilde incelenmiştir. Havra Sokağında bulunan ve aktif olarak kullanılan yapı, 1510-1569 yılları arasında Dona Gracia Mendes tarafından inşa ettirilmiştir. Sinagog, banisinin lakabı olan "La Sinyora" ismi ile anılmaktadır. Sinagog 1841 yılı İzmir yangınından etkilenerek yeniden inşa edilmiştir. İlk inşa zamanında Sefarad Sinagog mimarisi etkileri görülürken ikinci yapımında plan ve mekân organizasyonunda değişiklik yapılmıştır. Bu değişimlerde merkezi planlı Sinagog, bazilikal bir plana dönüştürülmüştür. İç mekânda "Midrash" kaldırılmış, "Bima"nın özgün yeri değiştirilmiştir. Yapı, dışarıdan sade ve yüksek duvarlarla çevrili olup, iç mekânda zengin bir süsleme kompozisyonuna sahiptir. Sinagog, İzmir ve İstanbul'da bulunan örnekleri ile karşılaştırılarak benzer ve farklı yönleri ile ele alınmıştır. Sonuç olarak Sinyora Giveret Sinagogu'nun Sefarad mimarisini yansıttığı ve İzmir'deki Sinagoglar ile bazı geç dönem Osmanlı cami ve konut örnekleriyle pek çok noktada benzerlik taşıdığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sanat Tarihi, Yahudi, Sinagog, Sefarad.

ABSTRACT

Izmir has been an important center for Jewish communities throughout history. the Jewish presence in the city dates back to the 6th century BC. Izmir, which became an important commercial port in the 17th century, became a center of attraction for Jews and many Jewish groups settled in the region. Among these groups, Sephardic Jews, who were forced to migrate from Spain and Portugal in 1492, initially settled in the cities of Edirne, Istanbul, Thessaloniki and Safed, and later migrated to Izmir, where the trade network increased. Conversos, who lived in Europe from the 17th century onwards, settled in Izmir and had a positive impact on the commercial life in the city. There are many institutions, organizations and synagogues belonging to Jews in the city. A large part of the synagogues in Izmir are located on Havra Street. In this study, the Sinyora Giveret Synagogue is examined in detail. the structure, which is located on Havra Street and is actively used, was built by Dona Gracia Mendes between 1510-1569. the synagogue is known by the nickname of its founder, "La Sinyora". the synagogue was rebuilt after being affected by the Izmir fire in 1841. While the influences of Sephardic Synagogue architecture were seen during the first construction, changes were made to the plan and spatial organization in the second construction. In these changes; the centrally planned Synagogue was transformed into a basilical plan. the "Midrash" was removed from the interior and the original place of the "Bima" was changed. the structure is surrounded by plain and high walls from the outside and has a rich decorative composition in the interior. the synagogue was compared with its examples in Izmir and Istanbul and its similar and different aspects were discussed. As a result, it was seen that the Sinyora Giveret Synagogue reflects Sephardic architecture and bears many similarities with the synagogues in Izmir and some late Ottoman mosque and residential examples.

Keywords: Art history, Jewish, synagogue, Sephardic.

Modern Özbek Türkçesinde Qa Soru Sözcüğü

The Question Word Qa in Modern Uzbek Turkish

Edanur Karagöz

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
edanurkaragoz13@gmail.com ORCID ID: 0009-0002-9646-1735

ÖZET

İnsanlığın yaratılışından beri karşılıklı iletişimde soru sözcükleri her zaman çok önemli bir rol üstlenmiştir. Eski Türkçede sıkça kullanılan soru sözcüklerinden ikisi *ne* ve *qa* idi. Bu sözcükler tarihsel süreç içerisinde biçimsel bütünlüklerini koruyarak modern Özbek Türkçesine ulaşmıştır. Bu çalışma, *qa* sözcüğünün özellikle Uyghur ve Çağatay Türkçesi aracılığıyla Özbek Türkçesine nasıl aktarıldığını, hangi fonetik ve morfolojik değişmelere uğradığını incelemeyi hedeflemiştir. İncelemeyi yaparken art zamanlı dilbilgisi yöntemi kullanılmıştır. Tarama yoluyla ilgili eserden konuyu açıklayacak örnekler alınmıştır. İnceleme sonucunda *qa* sözcüğünün Özbek Türkçesinde farklı ek veya sözcüklerle birleşerek yeni anlamlar kazandığı ve sıfat, zamir ve zarf olarak aktif şekilde kullanıldığı görülmüştür. Bu sözcüğün oluşturduğu yapılar, hem dilin ifade gücünü artırmakta hem de Türkçenin söz varlığı içerisindeki tarihî ve etimolojik sürekliliğini gözler önüne sermektedir. Söz konusu bulgular, Türk lehçeleri arasındaki köken bağlarının izlenebilmesine olanak sağlamakta ve tarihsel dil bilimi açısından önemli ipuçları sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Qa Soru Sözcüğü, Eski Türkçe, Özbek Türkçesi.

ABSTRACT

Since the dawn of humanity, interrogative words have always played a crucial role in interpersonal communication. Among the frequently used question words in Old Turkic were *ne* and *qa*, both of which have largely preserved their formal integrity throughout history and have reached modern Uzbek Turkish. This study aims to examine how the word *qa* was transmitted into Uzbek Turkish, particularly through Uyghur and Chagatai Turkish, and what phonetic and morphological changes it underwent in the process. the analysis was conducted using the diachronic linguistic method, and relevant examples were drawn from texts through descriptive examination. the findings reveal that *qa* in Uzbek Turkish has acquired new meanings by combining with different suffixes or words, and that it is actively used as an adjective, pronoun, and adverb. These structures not only enhance the expressive capacity of the language but also highlight the historical and etymological continuity within the lexicon of Turkic. the results further provide significant insights for tracing genetic connections among Turkish dialects and for historical linguistics in general.

Keywords: Turkish Language, the Question Word Qa, Old Turkic, Uzbek Turkish.

Türkiye'de Kentleşme ve Göç Sürecinde İntihar Olgusu: Kuramsal Bir Değerlendirme ve Alanyazın Taraması

*The Case of Suicide in the Process of Urbanization and Migration in Türkiye:
A Theoretical Evaluation and Literature Review*

Elif Aybike Atik

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Göç Çalışmaları (Disiplinlerarası) Ana Bilim Dalı
20249384002@cumhuriyet.edu.tr, ORCID ID: 0009-0007-5341-8776

ÖZET

Kentleşme, göç ve intihar; beşerî yapıları gereği insanlıkla birbirini besleyen bir kısır döngü hâlinindedir. Özellikle göç ve kentleşme süreçleri birbirleriyle güçlü bir ilişki içerisinde. Artan insan nüfusu, kentleşme oranlarını yükseltmekte; kentlerin gelişmişlik ya da geri kalmışlık düzeyleri ise göç hareketlerini doğrudan şekillendirebilmektedir. Bu dinamik düzen, toplum yapısında değişime, sosyal uyum süreçlerinde kırılmalara ve hassas bir psikososyal dengeye yol açar. İnsan sosyal bir varlık olduğundan birey sağlığını etkileyen her durum, toplum sağlığını da doğrudan etkileme potansiyeline sahiptir. Kentleşme ve göçün yarattığı sosyal ve psikolojik baskılar, kimi zaman intihar gibi ciddi toplumsal sorunların ortaya çıkmasına zemin hazırlayabilir. Bu nedenle olgular arasındaki ilişkiyi anlamak, toplumsal yapı ve insan psikolojisi üzerindeki etkilerini değerlendirmek açısından önemlidir. Göçleri meydana getiren insanların kentlerde çakışmasıyla toplumsal bütünleşme sorunları da kaçınılmaz olmaktadır. Bu çalışmada Türkiye'de göç ve kentleşme süreçlerinin toplumsal yapı, birey psikolojisi ve kentsel yaşam üzerindeki etkilerini inceleyerek, intihar olgusuyla ilişkisini sosyolojik kuramlar bağlamında değerlendirmek ve bu alanda yapılmış çalışmaları derleyip yorumlamak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kent, İntihar, Göç, Toplumsal Yapı, Toplumsal Bütünleşme.

ABSTRACT

Urbanization, migration, and suicide are interwoven in a vicious cycle that is inherently sustained by the human condition. In particular, migration and urbanization are strongly interconnected processes. the growing human population increases urbanization rates, while the level of development or underdevelopment of cities directly shapes migration movements. This dynamic structure leads to transformations in social organization, fractures in social integration processes, and a fragile psycho-social balance. As human beings are inherently social, any condition that affects individual well-being inevitably holds the potential to influence public health. the social and psychological pressures brought about by migration and urbanization may, at times, create a context in which severe social problems such as suicide can emerge. For this reason, understanding the relationship between these phenomena is crucial to assessing their effects on societal structures and human psychology. the convergence of people who migrate into urban spaces often results in unavoidable problems of social cohesion. This study aims to examine the effects of migration and urbanization processes in Türkiye on the social structure, individual psychology, and urban life; to evaluate their relationship with the phenomenon of suicide within the framework of sociological theories; and to compile and interpret existing studies in this field.

Keywords: City, Suicide, Migration, Social Structure, Social Integration.

Asgari Ücretin Satın Alma Gücüne Etkisi

The Effect of Minimum Wage on Purchasing Power

Elif Epsileli

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Ana Bilim Dalı
elifepsileli1996@gmail.com ORCID ID: 0009-0006-0316-6323

ÖZET

Ücret, emeğin bedeli olarak tanımlanmaktadır. Ücret aynı zamanda ise işletmenin kârına zararına bakılmaksızın çalışana ürünün satışı beklenilmeden ödenmesi gereken ve önceden kararlaştırılan bir bedeldir. Ücret kavramının tartışmalı bir konu olduğu söylenmektedir. Bu yüzden ekonomik ve sosyal olarak ücrete bakıldığında farklı tanımları bulunan, çeşitli yönleri olan kavramdır. Ücretin birden fazla tanımının yapılmasının en önemli sebebi, "multi disiplinler" bir konumda yer almasındandır. Asgari ücret, çalışanın kendisinin ve ailesinin onurlu bir şekilde yaşayabilmesi için elde edilmesi gereken gelir olarak tanımlanmaktadır. Vasıfsız iş gücünün korunması için yapılmış bir önlemdir. Asgari ücret aynı zamanda bir maliyet unsurudur. Çalışan açısından tek gelir kaynağı iken işveren tarafından üretim ve istihdam kararını etkilemektedir. Üretim ve maliyet unsurunu etkilediği için işverenin direnci ile karşılaşmaktadır. Bu çalışmada literatür çalışması yaparken emek piyasasına, ücrete, asgari ücrete, asgari ücretin amacına, önemine, özelliklerine, iktisadi yaklaşımlara ve tarihsel gelişimine değinilmiştir. Asgari ücretin satın alma gücüne etkisinde, iş gücü piyasasında önemli faktörlerin başında ücret gelmektedir. Ücret, çalışanların satın alma gücünü belirleyen en önemli faktör olduğu için sosyal politika açısından asgari bir ücret belirlenmesi tartışması yapılmış ve kabul edilmiştir. Çalışmanın amacı, bu kabul çerçevesi içinde Türkiye'de belirli dönemlerde asgari ücretin açlık sınırı, yoksulluk sınırı karşısında değişimini inceleyerek çalışanların satın alma, enflasyon güçlerinin nasıl değiştiğini ortaya koymaktır. Asgari ücret, enflasyon, açlık ve yoksulluk sınırı verilerine Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), TÜRK-İŞ ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı sayfasından ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çalışma Ekonomisi, Ücret, Asgari Ücret, Asgari Ücret Açlık Sınırı, Yoksulluk Sınırı.

ABSTRACT

Wage is defined as the price of labor. Wage is also a pre-determined amount that must be paid to the employee without waiting for the sale of the product, regardless of the profit or loss of the business. It is said that the concept of wage is a controversial issue. Therefore, when looking at wage economically and socially, it is a concept with different definitions and various aspects. the most important reason why wage has more than one definition is that it is in a "multi-disciplinary" position. Minimum wage is defined as the income that the employee must earn in order for him/herself and his/her family to live honorably. It is a measure taken to protect unqualified labor. Minimum wage is also a cost element. While it is the only source of income for the employee, it affects the production and employment decision of the employer. Since it affects the production and cost element, it is encountered with resistance from the employer. In this study, while doing literature research, labor market, wage, minimum wage, the purpose of minimum wage, its importance, characteristics, economic approaches and historical development were mentioned. the aim of this study is to determine the effect of minimum wage on purchasing power, wage is the most important factor in labor market. Since wage is the most important factor that determines the purchasing power of employees, a discussion was made and accepted to determine a minimum wage in terms of social policy. Within this framework of acceptance, it is to examine the change of minimum wage against hunger threshold and poverty threshold in certain periods in Turkey and to reveal how purchasing power and inflation power of employees change. Minimum wage, inflation, hunger and poverty threshold data were accessed from Turkish Statistical Institute (TUIK), TÜRK-İŞ and Ministry of Labor and Social Security.

Keywords: Labor Economics, Wage, Minimum Wage, Minimum Wage Poverty Line, Hunger Line.

Karagül Etrafında Şekillenen Kültürel Varlığın Analizi

Analysis of Cultural Heritage Shaped Around Karagül

Emine Sakar

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
emilysakar7702@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-7261-6651

ÖZET

Karagül, Şanlıurfa'nın Halfeti ilçesinde yetişen ve dünyada nadir olarak görülen bir gül çeşididir. Bu gülün yaprakları kadifemsi bir yapıya sahiptir. Gülün rengi çok koyu bordo ve mor renginde olduğu için rengi siyah gibi görünmektedir. Karagül ilkbahar ve sonbahar aylarında açmaktadır. Fidanı başka toprağa ekildiğinde gül kırmızı açmaktadır. Karagülün bu özeliği sadakat duygusu ile ilişkilendirilmiştir. Halfeti'nin iklim koşulları ve toprak yapısından dolayı sadece burada yetişmektedir. Halk tarafından karagül, geçmişin izini taşıyan ve geleceğe taşınması gereken bir kültürel miras olarak görülmüştür. Karagül görünümüyle ve nadirliğiyle sembolik bir değere sahiptir. Aynı zamanda karagül, renginin gizemi sebebiyle etrafında birçok efsanenin oluşmasını sağlamıştır. Efsane, halkın kendi yaratmaları olup dilden dile anlatılan ve gerçek olduğuna inanılan anonim halk edebiyatı türüdür. Karagül ile bilinen efsanelerin ana hattı, iki sevgilinin kavuşamaması üzerine kurulmuştur. Türk halk kültüründe kırmızı gül aşkı simgelerken kara/siyah renk ise güç, asalet, hastalık, felaket, ayrılık, ölüm ve yası temsil etmektedir. Halfeti bölgesindeki kırmızı güllerin de iki sevgilinin ölümünün yasını tutarak siyah renge dönüştüğüne inanılmaktadır. Karagül, efsanelerin oluşmasına kaynaklık ettiği gibi Halfeti ilçesinde yaşayan insanlara gelir kaynağı da olmuştur. Karagülün yağ, çikolata, lokum, reçel, süs ve hediyelik eşya; krem, kolonya, sabun, parfüm gibi kozmetik ürünler yapılarak satışa sunulmaktadır. Karagül sadece Halfeti ilçesinde yetiştiği için yerli ve yabancı turistler tarafından da büyük bir ilgi görmektedir. Bu çalışmanın amacı, endemik bir çiçek olan karagülün üretim sürecini, rengi sebebiyle etrafında oluşan efsaneleri derleyerek gelecek nesillere aktarmak ve yöre halkı için gülün kültürel anlamını, yöre halkına ekonomik katkılarını tespit etmektir. Aynı zamanda çalışmada Halfeti'nin tarihi hakkında bilgi ve karagülün geleceğe taşınması için öneriler verilmiştir. Çalışma sahası Halfeti ilçesi ile sınırlandırılmıştır. Gözlem ve görüşme teknikleri kullanılarak yöre halkı ile iletişime geçilmiştir. Kaynak kişilerden karagülün rengi sebebiyle etrafında oluşan efsaneler derlenerek kayıt altına alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karagül, Kara/Siyah Rengi, Efsane, Kültür Ekonomisi.

ABSTRACT

Karagül is a rare type of rose that grows in the Halfeti district of Şanlıurfa. the leaves of this rose have a velvety structure. Since the color of the rose is very dark burgundy and purple, it appears to be black. Karagül blooms in spring and autumn. When its seedling is planted in another soil, the rose blooms red. This feature of the karagül is associated with the feeling of loyalty. Due to the climate conditions and soil structure of Halfeti, it only grows here. the people see the karagül as a cultural heritage that carries the traces of the past and should be carried to the future. the karagül has a symbolic value with its appearance and rarity. At the same time, the karagül has caused many legends to form around it due to the mystery of its color. Legends are the people's own creations, are a type of anonymous folk literature that is told by word of mouth and believed to be true and told in a simple language. the main line of the legends known about the karagül is based on the failure of two lovers to reunite. In Turkish folk culture, red rose symbolizes love and the black color represents power, nobility, illness, disaster, separation, death and mourning. It is believed that the red roses in the Halfeti region turn black as a sign of mourning the death of two lovers. Black rose has not only been the source of legends but also a source of income for the people living in the Halfeti district. Black rose is used to make oil, chocolate, Turkish delight, jam, ornaments and souvenirs; cosmetic products such as cream, cologne, soap and perfume and are sold. Since black rose only grows in the Halfeti district, it attracts great attention from local and foreign tourists. the aim of this study is to compile the production process of the black rose, an endemic flower and the legends surrounding its color, to convey this information to future generations. Its also provides information about the history of Halfeti and recommendations for preserving the black rose into the future. the study was limited to the district of Halfeti. Contact with local residents was conducted using observation and interview techniques. Legends related to the black rose's color were compiled and recorded from informants.

Keywords: Black Rose, Black/Black Color, Legend, Cultural Economy.

Göçmen Kadınların Kentsel Yoksulluk, Sosyal Dışlanma ve Mekânsal Adaletsizlik İçindeki Yeri

The Place of Migrant Women in Urban Poverty, Social Exclusion and Spatial Injustice

Fatma Boz

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Göç Çalışmaları (Disiplinlerarası) Ana Bilim Dalı
20249384007@cumhuriyet.edu.tr ORCID ID: 0009-0002-2110-1006

ÖZET

Toplumların hayatını idame ettirme gücü ve yaşam standardı her geçen gün azalmakta ve bu nedenle kente doğru göç artmaktadır. Kente doğru göç, çoğu zaman refah düzeyinde değişiklik için yapılırsa da göçmen kadınlar için bu söz konusu değildir. Göçmen kadınların kentlerde ikamet etmek istemesi hedonist bir tercihin sonucu değildir. Aksine ekonomik kaygılardan beslenen bir zorunda kalma meselesidir. Kentsel yoksulluk ekonomik bir sorun olarak ele alınsa da temelinde sosyal sorunlar yer almaktadır. Maslow, İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramında bireylerin ihtiyaçlarını hiyerarşik bir yapı içinde değerlendirir ve alt düzeydeki gereksinimlerin karşılanmadığı durumlarda üst düzey ihtiyaçlara yönelmenin mümkün olmadığını öne sürmektedir. Bu bağlamda göçmen kadınların fizyolojik ve güvenlik ihtiyaçlarının karşılanamaması hiyerarşinin ilk basamaklarında kronik bir sıkışmışlık yaratmaktadır. Kentsel yoksulluk yaşayan göçmen kadınlara bu nedenle "sosyal dışlanma" olgusu çerçevesinde eşitsizliğe çok boyutlu bir kapı aralanır. Dolayısıyla göçmen kadınlara yönelik çok boyutlu eşitsizlik beraberinde kentsel yoksulluk, sosyal dışlanma ve mekânsal adaletsizliği birlikte açıklayarak çalışmaya konu olmaktadır. Kadınların göç ettikleri kentlerde maruz kaldığı yoksulluğun beraberinde sosyal dışlanmaya dönüşmesi kentsel adaletsizlik olgusunu pekiştirmektedir. Bu çalışmanın amacı da bu sürecin akademik çalışmalara yansımalarını inceleyip tartışmaktır. Bu çalışmada göçmen kadınların çok boyutlu eşitsizliği, kent yoksulluğu ve sosyal dışlanma boyutuyla yaşadığı mekânsal adaletsizliğin düzeylerini nasıl etkilediği tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Göçmen Kadınlar, Kentsel Yoksulluk, Sosyal Dışlanma, Mekânsal Adaletsizlik.

ABSTRACT

The ability of societies to survive and the standard of living is decreasing day by day and therefore migration towards the city is increasing. Although migration towards the city is often done for a change in the level of welfare, this is not the case for migrant women. Migrant women's desire to reside in cities is not the result of a hedonistic preference. Rather, it is a matter of necessity fueled by economic concerns. Although urban poverty is considered as an economic problem, social problems are at its root. In his Hierarchy of Needs Theory, Maslow evaluates the needs of individuals in a hierarchical structure and argues that it is not possible to move towards higher level needs when lower level needs are not met. In this context, the inability to meet the physiological and security needs of migrant women creates a chronic stuckness in the first rungs of the hierarchy. Migrant women living in urban poverty are therefore exposed to a multidimensional door to inequality within the framework of the phenomenon of "social exclusion". Therefore, multidimensional inequality against migrant women is the subject of this study by explaining urban poverty, social exclusion and spatial injustice together. the fact that the poverty that women are exposed to in the cities they migrate to turns into social exclusion reinforces the phenomenon of urban injustice. the aim of this study is to examine and discuss the reflection of this process in academic studies. In this study, it is discussed how the multidimensional inequality, urban poverty and social exclusion experienced by migrant women affect the levels of spatial injustice.

Keywords: Migrant Women, Urban Poverty, Social Exclusion, Spatial Injustice.

Bekâr Bireylerin Çocukluk Çağı Travmaları, Bağlanma Stilleri ve Evliliğe Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Examination of the Relationship Between Single Individuals' Childhood Trauma, Attachment Styles and Attitudes Towards Marriage

Fatma Bozok

*Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı
bozokfatma889@gmail.com, ORCID ID: 0009-0007-0418-0036*

ÖZET

Bu çalışmada bekâr bireylerin çocukluk çağı travmaları, bağlanma stilleri ve evliliğe yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmada daha geniş bir örneklem ile çalışmak ve mevcut durumu anlamak için nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada gelişigüzel örneklem tekniği kullanılmıştır. Çalışmaya 507 kişi katılmıştır. Katılımcıların cinsiyet dağılımına bakıldığında %59,37'sinin (301 kişi) kadın, %40,63'ünün (206 kişi) ise erkek olduğu görülmektedir. Katılımcıların medeni hâline göre dağılımına bakıldığında %98,03'ünün (497 kişi) bekâr, %1,97'sinin (10 kişi) dul/boşanmış olduğu görülmektedir. Katılımcıların eğitim düzeylerine göre dağılımına bakıldığında ise %0,20'sinin (1 kişi) ilköğretim mezunu, %0,99'unun (5 kişi) ortaokul mezunu, %10,85'inin (55 kişi) lise mezunu, %16,37'sinin (83 kişi) yüksek lisans/doktora, %71,60'ının (363 kişi) lisans olduğu görülmektedir. Araştırmada sosyo-demografik verileri ölçen bir anket formu, Çocukluk Çağı Ruhsal Travmaları Ölçeği, Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği ve İnönü Evlilik Tutumu Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada veriler Koralasyon Testi, T-Testi ve Anova Testi ile analiz edilmiştir. Analizler sonucunda katılımcıların evliliğe yönelik tutum ile ilgili puan ortalamaları Ort=72,8442, orta değerden yüksektir. Dolayısıyla katılımcıların evliliğe yönelik genel tutumlarının olumlu olduğu söylenebilir. Katılımcıların çocukluk çağı travmalarına verilen cevapların ortalaması Ort=48,1736'dır. Dolayısıyla katılımcıların genel puanı 35'ten yüksek olduğu için çocukluk çağı travmalarına maruz kaldıklarını söyleyebiliriz. Araştırmada güvenli bağlanma stiline verilen cevapların ortalaması Ort=18,8777'dir. Bu değer ortalama değerden yüksektir. Kaçınan bağlanma stiline verilen cevapların ortalaması Ort=14,4418'dir ve bu değer ortalama değerden düşüktür. Kaygılı-kararsız bağlanma stiline verilen cevapların ortalaması ise Ort=15,1282'dir ve bu değer de ortalama değerden düşüktür. Dolayısıyla araştırmaya katılan bekâr bireylerin daha çok güvenli bağlanma stiline sahip olduğu söylenebilir. Aile konusu sosyal hizmet ana bilim dalı açısından önem arz etmektedir. Bu yüzden analiz sonucu elde edilen verilerin literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bekâr Bireyler, Çocukluk Çağı Travmaları, Bağlanma Stilleri, Evliliğe Yönelik Tutum.

ABSTRACT

This study aimed to examine the relationship between childhood trauma, attachment styles, and attitudes toward marriage among single individuals. Quantitative research methods were used in this study to study a larger sample and understand the current situation. A random sampling technique was employed in the study. 507 participants participated in the study. the gender distribution of the participants showed that 59.37% (301) were female and 40.63% (206) were male. the distribution of participants by marital status showed that 98.03% (497) were single and 1.97% (10) were widowed/divorced. When the distribution of participants according to their education levels is examined, it is seen that 0.20% (1 person) are primary school graduates, 0.99% (5 people) are secondary school graduates, 10.85% (55 people) are high school graduates, 16.37% (83 people) have a master's/doctorate degree, and 71.60% (363 people) have a bachelor's degree. the study utilized a questionnaire measuring socio-demographic data, the Childhood Psychological Trauma Scale, the Three-Dimensional Attachment Styles Scale, and the İnönü Marital Attitude Scale. Data were analyzed using a correlation test, a t-test, and an ANOVA test. the analysis revealed that the participants' mean score on their attitudes toward marriage was M=72.8442, which is above the median. Therefore, it can be said that the participants' general attitudes toward marriage were positive. the mean response to participants' childhood traumas was M=48.1736. Therefore, since the participants' overall score was above 35, it can be concluded that they were exposed to childhood trauma. the average response to the secure attachment style in the study was Mean = 18.8777, which is higher than the

average. the average response to the avoidant attachment style was Mean = 14.4418, which is lower than the average. the average response to the anxious-ambivalent attachment style was Mean = 15.1282, which is also lower than the average. Therefore, it can be said that single individuals participating in the study had a more secure attachment style. the topic of family is important for the department of social work. Therefore, it is believed that the data obtained from the analysis will contribute to the literature.

Keywords: *Single Individuals, Childhood Traumas, Attachment Styles, Attitude Towards Marriage.*

Safevîler Döneminde İsfahan'da Gayrimüslimler

Non-Muslims in Isfahan During the Safavid Period

Foroogh Azimi

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
dr.foroogh.azimi@gmail.com, ORCID ID: 0009-0006-6740-8512

ÖZET

Bu çalışma; Safevîler döneminde gayrimüslimlerin siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel durumlarını incelemektedir. Safevîler döneminde İsfahan'da başta Ermeniler olmak üzere Yahudiler ve Zerdüştiler, gayrimüslim olarak yaşamaktaydılar. Yeni Culfa'daki Ermenilerin uluslararası ticaretteki etkinliği, İran'daki Ermeni topluluğunun statüsünü değiştirmiş ve uzun vadede Ermeni diasporasının gelişimine katkı sağlamıştır. Safevîler döneminde, Şah Abbas I'nın İsfahan'ı başkent yapmasıyla şehirdeki Yahudi toplumu ekonomik olarak güçlenmiştir. Ancak 17. yüzyılda Şah Abbas I ve Şah Abbas II dönemlerinde Yahudilere yönelik zorla Hristiyanlaştırma tutumu ve baskılar artmıştır. İsfahan'da Yahudi-Müslüman ilişkileri, İran'daki genel Yahudi-Müslüman ilişkileriyle paralel bir seyir izlemiş; dönemsel olarak iş birliği, hoşgörü ve kültürel alışverişlerle birlikte zaman zaman ayrımcılık ve baskılar da yaşanmıştır. İsfahan'da Zerdüştiler, tarih boyunca önemli bir azınlık olmuş, ancak günümüzde nüfusları oldukça azalmıştır. Geleneklerini küçük topluluklar halinde yaşatmakla beraber, kültürel ve dini miraslarını koruma çabası içindedirler. İsfahan'ın zengin tarih mozağinde Zerdüştiler, eski İran kültürünün yaşayan temsilcileri olarak kalmaya devam etmektedir. Makale, bu gelişmelerin Safevî Devleti ile Osmanlı İmparatorluğu arasındaki güç dengelerine ve Ermeni kimliğinin dönüşümüne etkisini analiz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *İsfahan, Safevîler, Ermeniler, Yahudiler, Zerdüştiler.*

ABSTRACT

This article examines the political, social, economic and cultural situation of Non-Muslims under the Safavids. Armenians, Jews and Zoroastrians, lived as Non-Muslims in Isfahan during the Safavids period. the activity of the Armenians of New Culfa in International trade changed the status of the Armenian community in Iran and contributed to the development of the Armenian diaspora in the long run. During the Safavid period, when Shah Abbas I made Isfahan the capital, the jews community in the city strengthened economically. However during the reigns of Shah Abbas I and Shah Abbas II in the 17th century forced Christianization and oppression of jews increased. Jewish-Muslims relations in Isfahan followed a course parallel to the general Jewish-Muslim in Iran, with periodic cooperation. Zoroastrians have been an important minority in Isfahan through history, but their population has declined considerably today. They keep their traditions alive in small communities and strive to preserve their cultural and religious heritage. In the rich historical mosaic of Isfahan, Zoroastrians remain living representatives of ancient Iranian culture. the article analyzes the impact of these developments on the balance of power between the Safavids state and ottoman Empire and the transformation of Armenian identity.

Keywords: *Isfahan, Safavids, Armenians, Jews, Zoroastrians.*

Edebiyat-Politika İlişkisi Bağlamında Küçük Ağa'da Zihniyet Dönüşümü

The Transformation of Mentality in Küçük Ağa in the Context of the Literature-Politics Relationship

Gözen Esmer

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı
gozenesmer15@gmail.com, ORCID ID: 0009-0000-0330-2037

ÖZET

Edebiyatı oluşturan temel unsurların başında da toplumsal dinamikler gelmektedir. İnsanın bütün yönlerini kapsayan edebiyat, bu anlamda ideolojinin de bir yönüyle taşıyıcısı konumundadır. Dünyada yaşanan tarihsel, ekonomik, toplumsal ve siyasal gelişmeler edebiyatı hem öz hem de biçim açısından etkilemektedir. Edebiyat, ideoloji ve politika ilişkisine örnek verilebilecek romanlardan birisi de Tark Buğra'nın *Küçük Ağa* romanıdır. Romandaki dramatik çatışmanın ve yaşanan zihniyet dönüşümünün temelinde ideoloji ve politika vardır. Küçük Ağa, devrimcilikle muhafazakârlık arasındaki çelişki üzerine inşa edilmiştir. İstanbullu Hoca olarak bilinen Mehmed Reşid, İstanbul Hükûmeti'nin "seyyar kalesi" olarak Akşehir'e gönderilir. Mehmed Reşid'in görüşü milletin padişahın etrafında birleşmesi şeklindedir. Bu sebeple Kuvayımilliye'yi fitnecilikle suçlamaktadır. Çünkü ideolojik ve politik olarak Kuvayımilliye İstanbul Hükûmeti'ne ve padişaha karşıdır. Romanda bu çatışma İstanbullu Hoca'nın Küçük Ağa'ya dönüşmesiyle işlenir. Bir diğer politik çatışma ise Çolak Salih'in umut ile umutsuzluk arasında yaşadığı çatışmadır. Başta kendi çevresine yabancılaşan Çolak Salih, sonrasında Kuvayımilliye'nin kilit isimlerinden biri hâline gelir. Romanda Ethem ve Tefvik kardeşlerin zihniyet dönüşümlerine de yer verilir. Sonuç olarak edebiyat ideolojik ve politik gelişmelerden bağımsız değildir. Küçük Ağa romanında temel çatışmanın ideolojiler ve politik görüşlerden meydana gelmesi bu fikrin en büyük dayanağıdır. Bu çalışmada karakterlerin dönüşüm süreci ideolojik bağlamda çözümlenmiş, edebî metnin politik inşa sürecine nasıl katkı sunduğu tartışılmıştır. Bu yolla ideoloji ve politikanın edebî eserler üzerindeki etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Küçük Ağa, Zihniyet Dönüşümü, İdeolojik Çatışma, Politik Temsil, Metin Analizi.

ABSTRACT

Social dynamics are among the fundamental components that shape literature. Covering all aspects of human life, literature also serves as a carrier of ideology. Historical, economic, social, and political developments around the world affect literature both in terms of content and form. One of the novels that exemplifies the relationship between literature, ideology, and politics is *Küçük Ağa* by Tark Buğra. At the heart of the novel's dramatic conflict and transformation of mentality lie ideological and political elements. *Küçük Ağa* is built upon the contradiction between revolutionary thought and conservatism. Mehmed Reşid, known as İstanbullu Hoca, is sent to Akşehir as the "mobile fortress" of the İstanbul Government. He believes that the nation should unite around the sultan. Therefore, he accuses the National Forces (Kuvayımilliye) of sedition, since ideologically and politically they are opposed to the İstanbul Government and the sultan. In the novel, this conflict is presented through the transformation of İstanbullu Hoca into Küçük Ağa. Another political tension is seen in Çolak Salih's struggle between hope and despair. Initially alienated from his surroundings, Çolak Salih later becomes one of the key figures of the National Forces. the novel also includes the contrasting transformations of the brothers Ethem and Tefvik. In conclusion, literature cannot be considered independent of ideological and political developments. the fact that the main conflict in *Küçük Ağa* arises from ideological and political views is the main evidence of this. In this study, the transformation of the characters has been analyzed in an ideological context, and how the literary text contributes to political construction has been discussed. Through this, the influence of ideology and politics on literary works has been examined.

Keywords: Küçük Ağa, Transformation of Mentality, Ideological Conflict, Political Representation, Textual Analysis.

Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Gençlerin Evlilik Tutumlarına Etkisi

The Impact of News Reports on Violence Against Women on Young Adults' Attitudes Towards Marriage

Maide Elif Gözütok

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı
maideelif97@gmail.com, ORCID ID: 0009-0002-4994-8962

ÖZET

Ulusal sınırları, kültürel yapıları, sosyal sınıf ve statüleri aşan; evrensel bir sorun olan kadına yönelik şiddete özellikle medya aracılığıyla sıkça tanık olunmaktadır. Medyadaki bu tür haberlerin toplumsal sonuçlar doğurması kaçınılmazdır. Aile kurup yeni nesiller yetiştirecek, toplumun geleceğini şekillendirecek bireyler olan gençler; bu içeriklerden en fazla etkilenebilecek grup olarak öne çıkmaktadır. Dolayısıyla bu araştırmada medyadaki kadına yönelik eş şiddeti haberlerinin gençlerin evlilikle ilgili tutumlarını nasıl etkilediğini belirlemek amaçlanmaktadır. Bu konunun daha önce incelenmemiş olması, araştırmayı sosyolojik açıdan önemli kılmaktadır. Çalışmada kadına yönelik şiddet haberlerinin 18-29 yaş aralığındaki gençlerin evliliğe ilişkin tutumlarına etkisi, ilişkisel tarama modeli çerçevesinde incelenmiştir. Araştırmaya Sivas Cumhuriyet Üniversitesinde öğrenim gören, kolayda örnekleme yöntemiyle belirlenen 394 öğrenci katılmıştır. Katılımcılarla yüz yüze görüşülmüş, şiddet haberlerine ve evliliğe yönelik iki alt boyut içeren bir anket uygulanmıştır. Elde edilen bulgular, haber boyutu (Ort.=4,13) ile evlilik boyutu (Ort.=3,25) arasında orta düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki olduğunu göstermektedir ($r=0,566$; $p<0,05$). Ayrıca kadına yönelik şiddet haberlerine ilişkin tutumun evlilik tutumu üzerinde anlamlı bir yordayıcı etkisi olduğu belirlenmiştir ($F=184,61$; $p<0,05$). Çalışmanın sınırlılıkları arasında yalnızca öz bildirim yoluyla veri toplanması ve araştırmanın sadece üniversite öğrencileriyle gerçekleştirilmiş olması yer almaktadır. Sonuç olarak kadına yönelik şiddet haberlerine dair olumsuz değerlendirmeler, gençlerin evlilik kurumuna bakışını etkilemekte ve bu kuruma karşı olumsuz bir tutum geliştirmelerine yol açmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyoloji, Kadına Yönelik Şiddet, Aile, Evlilik, Medya.

ABSTRACT

Violence against women, which is a global issue that transcends national borders, cultural structures, social classes and statuses, is frequently witnessed especially through the media. It is possible for such news reports in the media to lead to social consequences. Young adults, who will establish families, raise new generations and shape the future of society, stand out as the group that can be most affected by these contents. Therefore, this study aims to determine how news reports on intimate partner violence against women in the media affect young adults' attitudes towards marriage. the fact that this issue has not been previously examined makes this research sociologically significant. In this study, the effect of news reports on violence against women on the attitudes of young people aged 18 to 29 towards marriage was examined within the framework of the relational survey model. A total of 394 students studying at Sivas Cumhuriyet University, who were selected through convenience sampling method, participated in the study. Participants were interviewed face-to-face and a questionnaire containing two sub-dimensions on violence news and marriage was applied. the findings indicate that there is a moderate and positive relationship between the news dimension (Mean=4,13) and the marriage dimension (Mean=3,25) ($r=0,566$; $p<0,05$). In addition, it was determined that attitudes towards news reports on violence against women significantly predict attitudes towards marriage ($F=184,61$; $p<0,05$). the limitations of the study include the fact that data were collected only through self-report and that the study was conducted only with university students. In conclusion, negative opinions about the news on violence against women affect young adults' view of the institution of marriage and lead them to develop a negative attitude towards this institution.

Keywords: Sociology, Violence Against Women, Family, Marriage, Media.

Mesleme B. Ahmed El-Mecrîfî'nin Endülüs'te Astoronomi ve Matematik İlimlerinin Gelişimine Katkıları

The Contributions of Maslama B. Ahmad Al-Majrîfî to the Development of Astronomy and Mathematical Sciences in Al-Andalus

Hakan Araz

Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi Ana Bilim Dalı
arazhakan97@gmail.com, ORCID: 0009-0009-5624-1202

ÖZET

Müslümanlar, İslam'ın geliştinden kısa bir süre sonra geniş bir coğrafyaya hâkim olmuşlardır. Geniş bir coğrafyaya hükmetmek, Müslümanlar için yeni ihtiyaçlar doğurmuştur. En önemli ihtiyaçların başında da ibadet zamanlarının farklı coğrafyalarda ne şekilde tayini edileceği ile alakalıdır. Müslümanlar, ibadet vakitlerinin tayini için özellikle astronomi ve matematiğe ilgi duymuşlardır ve bu alanlarda kısa süre içerisinde birçok alim yetiştirmişlerdir. Bu isimlerden birisi de Mesleme b. Ahmed el-Mecrîfî'dir. 10. asrın ortalarında Mecrîf'te (Madrid) doğan Mesleme b. Ahmed, İslami kaynaklarda Endülüs'te astronomi ve matematikte öncü bir isim olarak zikredilmiştir. Doğu İslam dünyasına gerçekleştirdiği ilmî seyahatler neticesinde Endülüs'te astronomi ve matematiğin gelişmesine katkı sağlamıştır. Doğuya yaptığı seyahatler neticesinde başta *Resâ'ilü l'İhvânî's-Safa'* olmak üzere birçok eserin Endülüs'te tanınmasını sağlamıştır. Matematik alanında gelir vergisi, mal bildirimi ve resmî ödemelerle alakalı *Muame-lat* isimli eseri vardır. Astronomide ise *Zîcû'l-Hârizmî* ve *Zîcî'l-Bettânî'deki* astronomi cetvellerini gözden geçirmiş ve ilaveler yapmıştır. *Risâletü'l Usturlab* isimli eseri vefatından kısa bir süre sonra Latinceye tercüme edilmiştir. Eserlerinin yanı sıra talebeleri vasıtasıyla da görüşleri Endülüs ve Avrupa'ya yayılmıştır. Bu çalışmada Mesleme b. Ahmed'in hayatı hakkında bilgi verilmiş, özellikle astronomi ve matematik ilimlerinde yaptığı katkılara değinilmiştir. Doğu İslam dünyasına yaptığı seyahatler neticesinde beraberinde getirdiği eserlere yer verilmiştir. Telif ettiği eserleri ve talebeleri vasıtasıyla Endülüs'te ve Avrupa'da özellikle tercüme vasıtasıyla yayılan görüşleri ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: İslam bilim tarihi, Endülüs Emevi Devleti, Mesleme b. Ahmed el-Mecrîfî, Endülüs'te Astronomi, Endülüs'te Matematik.

ABSTRACT

After the advent of Islam, Muslims rapidly came to dominate a vast geographical area, and governing such an extensive territory created new needs for the Muslim community, foremost among which was the determination of the times of worship. In order to establish prayer times, Muslims developed a particular interest in astronomy and mathematics, cultivating numerous scholars in these fields. Among them was Maslama b. Ahmad al-Majrîfî, who was born in Majrîf (Madrid) and is mentioned in Islamic sources as a pioneering figure in astronomy and mathematics in al-Andalus. Through his scholarly journeys to the Eastern Islamic world, he contributed to the advancement of astronomy and mathematics in al-Andalus, introducing many works there, most notably the *Rasâ'il Ikhwân al-Şafâ*. In the field of mathematics, he authored *Mu'âmalât*, a treatise dealing with income tax, asset declaration, and official payments, while in astronomy he revised and augmented the astronomical tables of al-Khwârizmî's *Zīj* and al-Battânî's *Zīj*. His work *Risâlat al-Usturlâb* was translated into Latin shortly after his death, and his ideas, disseminated both through his writings and his students, spread across al-Andalus and into Europe. This study presents the life of Maslama b. Ahmad, highlighting in particular his contributions to the sciences of astronomy and mathematics, the works he transmitted from the Eastern Islamic world, and the dissemination of his views in al-Andalus and Europe, especially through translations and the intellectual activity of his disciples.

Keywords: History of Islamic Science, Umayyad State of Córdoba, Maslama b. Ahmad al-Majrîfî, Astronomy in Andalusia, Mathematics in Andalusia.

Akran Zorbalığı Yaşayan Çocuklarda Oluşan Travmalar ve İyileşme Süreci

Traumas and the Healing Process in Children Experiencing Peer Bullying

Hanife Çalışkan Ceylan

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı
hanife.mesut.ceylan@gmail.com, ORCID ID: 0009-0007-4575-6943

ÖZET

Akran zorbalığı, çocukluk döneminde sıklıkla görülen ve çocukların psikolojik, sosyal ve akademik gelişimlerini derinden etkileyen bir olgu olarak tanımlanmaktadır. Bu araştırmada akran zorbalığına maruz kalan çocuklarda ortaya çıkan travmalar ve iyileşme süreçleri incelenmektedir. Öncelikle akran zorbalığının tarihsel ve kavramsal çerçevesi, çocukların yaş dönemleri bağlamında ele alınmaktadır. Ardından zorbalık türleri ve çocuklarda travmaya yol açan etmenler detaylı biçimde açıklanmaktadır. Çalışmada, travmanın psikolojik boyutu, travma sonrası stres bozukluğu, anksiyete ve depresyon gibi ruhsal sonuçların çocukların gelecekteki yaşamlarını nasıl etkilediği kapsamlı biçimde tartışılmaktadır. İyileşme sürecinde sosyal destek, aile-öğretmen dayanışması, psikolojik danışmanlık ve okul temelli müdahalelerin önemine vurgu yapılmaktadır. Araştırmada bulguların ışığında akran zorbalığı ile mücadele stratejileri ve mağdur olan çocukların ruh sağlığının korunmasına yönelik bütüncül yaklaşımlar sunulmaktadır. Elde edilen sonuçlar, akran zorbalığının erken tanı ve müdahale süreçlerinin kritik önemini göstermektedir. Böylece akran zorbalığı kaynaklı travmaların önlenmesi ve iyileşme süreçlerinin desteklenmesi konusunda yol gösterici öneriler getirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akran Zorbalığı, Çocukluk Dönemi, Travma, İyileşme Süreci, Sosyal Destek.

ABSTRACT

Peer bullying is defined as a phenomenon frequently observed in childhood, deeply affecting the psychological, social, and academic development of children. This study examines the traumas experienced by children exposed to peer bullying and the recovery processes that follow. Initially, the historical and conceptual framework of peer bullying is discussed within the context of developmental stages. Subsequently, different types of bullying and the factors that lead to trauma in children are comprehensively analyzed. the research elaborates on the psychological dimension of trauma, including post-traumatic stress disorder, anxiety, and depression, explaining how these mental health conditions can influence children's future lives. Emphasis is placed on social support, family-teacher collaboration, psychological counseling, and school-based interventions during the recovery period. In light of the findings, this study provides holistic approaches for combating peer bullying and protecting the mental health of victimized children. the results underline the critical importance of early detection and intervention strategies offering practical solutions for preventing peer bullying-related traumas and facilitating recovery.

Keywords: Peer Bullying, Childhood, Trauma, Recovery Process, Social Support.

Çember-Tiyar Masalı'nın Holbek Yöntemine Göre Çözümlemesi

The Analysis of the "Çember-Tiyar" Tale According to the Holbek Method

Hicran Dere

Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
ekicihicran@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0052-5808-3182

ÖZET

Halk edebiyatı üretimleri arasında yer alan masallar, gerek işlevleri gerekse söz varlığı, kültürel kodlar gibi aktarıcı oldukları değerler bakımından dikkat çeken anonim türlerdendir. Halk bilimi dairesinde çeşitli metotlarla çalışılan masallarda yer alan hayal ürünü öğeler, çoğunlukla bireyin ve bireyin ait olduğu toplumun izlerini taşır. Masalların bu özellikleri, onların gerçek hayatın dışında değil bilakis içinde olduklarını ve toplum hayatına ışık tuttuklarını göstermektedir. Bengt Holbek, *Interpretation of Fairy Tales* adlı eserinde masalları "beşli eylem sistemine" göre değerlendirmiştir. Holbek, kendi beşli eylem sisteminin "yorumcu, tarihselci, psikolojik ve biçimci- yapısalci yöntemler" olarak dört grupta topladığı masal inceleme yöntemlerinden "biçimci" sınıfında olduğunu ifade etmektedir. Holbek, daha kapsamlı bir biçime ulaşmak için Vladimir Propp'un 31 işlevden oluşan anlatı dizilerini, beş eylem bölmektedir. Bu çalışmada da Pertev Naili Boratav'ın öğrencisi olduğu dönemde İlhan Başgöz tarafından derlenen "Çember-Tiyar" masalı, Holbek'in "Eylemsel Masal Yorumlama Yöntemi'ne" göre incelenmiştir. Çalışmada öncelikle "Çember-Tiyar" masalı ÖZETlenmiştir. Daha sonra masalın Propp yöntemine göre tespit edilen fonksiyonları, her fonksiyon Holbek'in eylemsel sistemindeki yerine denk gelecek şekilde yazılmıştır. Tespit edilen eylem öbekleri cinsiyetler (kadın-erkek), toplumsal karşıtlıklar (alt statü-üst statü/sahip olan-sahip olmayan) ve kuşaklar (genç-olgun) arasındaki ikili karşıtlıklara göre masallardaki semboller de dikkate alınarak, derindeki anlamlara odaklanmak suretiyle yorumlanmıştır. İncelediğimiz masalda elde edilen veriler doğrultusunda masalın beş eylem dizisine ayrıldığı saptanmıştır. Çember-Tiyar masalında işlenen ve sebepleri bilinen olaylar, hem masal rolleri hem de semboller açısından yorumlanmıştır. Masalın Holbek'in sözünü ettiği ölçütlere uygun olduğu görülmüştür. Holbek'in, per masallarında belirlediği eylem dizileri gibi Türk masallarında da ortak eylemlerin belirlenmesinin sağlıklı bir kültür aktarımının gerçekleşmesinde faydası olacağı kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çember-Tiyar Masalı, Holbek, Eylemsel Masal Yorumlama Yöntemi, Masal, Halk Bilimi.

ABSTRACT

Tales, which are among the productions of folk literature, are among the anonymous genres that draw attention in terms of their functions as well as the values they convey such as vocabulary and cultural codes. Imaginary elements in the tales studied with various methods in the circle of folklore often carry the traces of the individual and the society to which the individual belongs. These features of the tales show that they are not outside of real life, but rather they are in it and they shed light on social life. Bengt Holbek, in his *Interpretation of Fairy Tales*, evaluated the tales according to the "five-action system". Holbek states that his quintuple action system is in the "formalist" class, one of the tale analysis methods that he has gathered in four groups as "interpretive, historicist, psychological and formalist-structuralist methods". To reach a more comprehensive form, Holbek divides Vladimir Propp's narrative series consisting of 31 functions into five acts. In this study, the "Çember-Tiyar" fairy tale compiled by İlhan Başgöz during the period of Pertev Naili Boratav's student was analyzed according to Holbek's "Actional Tale Interpretation Method". In the study, firstly, the fairy tale "Çember-Tiyar" is summarized. Then, the functions of the tale determined according to the Propp method were written in such a way that each function corresponds to its place in Holbek's operational system. Identified action phrases were interpreted according to the binary oppositions between genders (female-male), social oppositions (low-status-high-status/have-not-have) and generations (young-mature), taking into account the symbols in the tales, focusing on the deeper meanings. In line with the data obtained in the tale we examined, it was determined that the tale was divided into five action sequences. the events in the Çember-Tiyar tale, that causes are known, have been interpreted in terms of both fairy tale roles and symbols. It has been seen that the tale complies with the criteria mentioned by Holbek. It was concluded that the determination of common actions in Turkish tales, like the action sequences that Holbek determined in fairy tales, would be beneficial in realizing a healthy cultural transfer.

Keywords: Çember-Tiyar Tale, Holbek, Actionable Fairy Tale Interpretation Method, Fairy Tale, Folklore.

Zenofobi: Türkiye'deki Tezler Üzerine Bir İnceleme

Xenophobia: An Overview of Graduate Theses in Türkiye

Hilal Yürük

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Göç Çalışmaları Ana Bilim Dalı
hilalyuruk00@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-8809-6777

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye'de 2020-2025 yılları arasında tamamlanan 22 lisansüstü tezi inceleyerek zenofobi konusundaki ortak eğilimleri ve bulguları tematik olarak analiz etmektedir. İncelenen tezlerin 16'sı nicel, 5'i nitel, 1'i ise karma yöntemlidir. En çok tez psikoloji (%42) alanında yapılmış, bunu eğitim ve sosyoloji izlemiştir. Nitel araştırmalarda genellikle doküman analizi ve literatür taraması yöntemleri, sadece iki çalışmada ise görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışmalar genel olarak sosyokültürel faktörler, siyasal söylemler, medya etkisi ve yerel aktörlerin tutumları üzerinde durmuştur. Nicel araştırmalarda öne çıkan temalar arasında belirsizlik toleransı, tehdit algısı, adil dünya inancı, kültürel zekâ, iletişim kaygısı ve demografik değişkenler yer almıştır. Düşük belirsizlik toleransı ve yüksek tehdit algısı zenofobiyi artırırken, yüksek eğitim ve kültürel zekâ bu tutumu azaltmaktadır. Karma yöntem kullanılan tek çalışmada hekimlerin mültecilere yönelik etik ikilemleri ve kaynak yetersizliğinden doğan pratik sorunları incelenmiştir. Bulgular, zenofobinin bireysel, toplumsal ve kurumsal boyutlarıyla çok boyutlu bir olgu olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Zenofobi, Düşmanlık.

ABSTRACT

This study thematically analyses common trends and findings on xenophobia by examining 22 postgraduate theses completed between 2020-2025 in Türkiye. Of the theses analysed, 16 were quantitative, 5 were qualitative and 1 was mixed method. Most theses were conducted in the field of psychology (42%), followed by education and sociology. In qualitative studies, document analysis and literature review methods were generally used, and interview technique was used in only two studies. the studies generally focused on sociocultural factors, political discourses, media influence and attitudes of local actors. Among the prominent themes in the quantitative studies were uncertainty tolerance, threat perception, just world belief, cultural intelligence, communication anxiety and demographic variables. While low uncertainty tolerance and high threat perception increase xenophobia, high education and cultural intelligence decrease this attitude. In the only mixed-method study, ethical dilemmas of physicians towards refugees and practical problems arising from lack of resources were analysed. the findings reveal that xenophobia is a multidimensional phenomenon with individual, social and institutional dimensions.

Keywords: Migration, Xenophobia, Hostility.

Amasya Burmalı Minare Cami Üzerine Değerlendirmeler

Evaluations on Amasya Burmalı Minare Mosque

Hilalnur Eren

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi, Ana Bilim Dalı

hilalnur451@gmail.com, ORCID ID: 0009-0003-3083-0179

ÖZET

Araştırma konumuzu oluşturan Burmalı Minare Cami zengin bir tarihî geçmişe sahip olan Selçuklu dönemi yapıları arasında önemli bir yer tutmaktadır. Caminin taç kapısı üzerinde bulunan inşa kitabesine bakıldığında Anadolu Selçuklu hükümdarı II. Gıyaseddin Keyhüsrev zamanında veziri Necmeddin Ferruh ile kardeşi hazinedar Yusuf tarafından (1242) yılında inşa edildiği görülmektedir. Bu tarih II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in iktidarda olduğu 634-344 (1237-1247) yıllarına karşılık gelmektedir. İncelediğimiz kaynaklarda Mahkeme Cami, Pervane Bey Cami, Cumundar Türbesi adlarıyla da geçen Amasya Burmalı Minare Cami, Amasya ili, Merkez ilçesi, Dere Mahallesi'nde Taşhan'ın güneyinde bulunmaktadır. Yapı, kuzey-güney doğrultusunda düzgün dikdörtgen biçimli olup kuzeydoğu köşesinde türbe, kuzeybatı köşesinde ise Osmanlı döneminde eklenen burmalı minaresi yer almaktadır. Kesme ve moloz taş malzeme ile inşa edilen yapının planı, Selçuklu döneminde ender olması açısından önem taşımaktadır. Çok sayıda araştırmaya konu olduğu görülen bu yapının tekrar inceleniyor olmasının ana nedeni, başta plan tipinden kaynaklananlar olmak üzere tarihlendirme sorunları ve malzeme-teknik özelliklerinin yeterince incelenmemiş olmasıdır. Çalışmamızda plan tipi, özellikle türbenin tarihlendirilmesi konusu ve malzeme-teknik özellikler üzerinde durulacak; yapı, üslupsal ve mimari açıdan tüm özellikleri ile tanıtılmaya çalışılacaktır. Ayrıca çalışma sonuçlandığında Selçuklu dönemi içerisinde inşa edilmiş özel bir plan şemasının değerlendirilmesi de yapılacağından ve yapı tüm yönleri ile incelenerek sorunları ortaya koyması bakımından, yapının sanat tarihi disiplini açısından da önemi değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sanat Tarihi, Selçuklu, Cami, Mimari, Amasya.

ABSTRACT

The Burmalı Minaret Mosque, which constitutes our research topic, has an important place among the Seljuk period structures with a rich historical past. It was built in 1242 by his vizier Necmeddin Ferruh and his brother Hazinedar Yusuf during the reign of the Anatolian Seljuk ruler Gıyaseddin Keyhüsrev II. This date corresponds to the years 634-344 (1237-1247) when Gıyaseddin Keyhüsrev II was in power. Amasya Burmalı Minaret Mosque, which is also known as Mahkeme Mosque, Pervane Bey Mosque, Cumundar Tomb in the sources, is located in the south of Taşhan in the Dere Neighborhood of the Merkez district of Amasya province. the structure has a regular rectangular shape in the north-south direction and has a tomb in the northeast corner and a burma minaret added during the Ottoman period in the northwest corner. the plan of the structure is important in terms of being rare in the Seljuk period. the main reason why the structure, which has been the subject of numerous studies, is being examined again is; the problems of dating, primarily those originating from the plan type, and the fact that the material-technical features have not been sufficiently examined. In our study, the plan type, especially the issue of dating the tomb and the material-technical features will be emphasized, and the structure will be introduced with all its features in terms of style and architecture. In addition, when the study is completed; It is evaluated that it is also important in terms of the art history discipline, as a special plan scheme built during the Seljuk period will be evaluated and the structure will be examined in all its aspects and the problems will be revealed.

Keywords: Art history, Seljuk, Mosque, Architecture, Amasya.

Bilgi ve Sonuç: Prometheus ile Dr. Faustus'un Karşılaştırmalı Bir İncelemesi

Knowledge and Consequence: A Comparative Study of Prometheus and Dr. Faustus

Huriye Akyol

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
enabd4466@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-1328-4669

ÖZET

Bu araştırma; Yunan mitolojisinin simgesel figürü Prometheus ile Rönesans döneminin önemli yapıtlarından biri olan Christopher Marlowe'un *Doctor Faustus* oyunundaki Dr. Faustus karakterini karşılaştırmalı bir yaklaşımla incelemekte, her iki figürün bilgiye yönelik arzularının felsefi ve etik sonuçlarını ele almaktadır. Anlatısal çözümlemeler yerine, karakterlerin arketipsel konumlarına ve bilgi arayışıyla birlikte gelen sınır ihlallerine odaklanılmaktadır. Prometheus'un ateşi çalması, insanlığın gelişimine duyduğu sorumluluğun bir sonucu olarak değerlendirilirken Faustus'un bilgiye ulaşmak adına ruhunu şeytana satması bireysel çıkar ve kibirle şekillenmiş bir eylem olarak yorumlanmaktadır. Çalışma, Friedrich Nietzsche, Immanuel Kant ve Stephan Greenblatt gibi düşünürlerin felsefi yaklaşımlarını temel alarak özgür irade, etik sorumluluk ve insan arzusunun sınırları gibi temel meseleleri tartışmaya açar. Prometheus ve Faustus'un, bilgiye ulaşma sürecinde ilahi ya da ahlaki sınırları aşmaları, onları yalnızca mitolojik ya da edebî figürler olmaktan çıkarak evrensel ahlaki ikilemlerin temsili hâline getirir. Makale, bilginin özgürleştirici potansiyelini teslim etmekle birlikte etik farkındalık olmaksızın sürdürülen bilgi arayışının yıkıcı sonuçlar doğurabileceği uyarısında bulunur. Bu iki figür, günümüzün bilimsel ilerleme, bireysel özgürlük ve ahlaki sorumluluk tartışmalarında hâlâ geçerliliğini koruyan düşünsel modeller sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İngiliz Dili ve Edebiyatı, Prometheus, Dr. Faustus, Christopher Marlowe.

ABSTRACT

This research paper conducts a comparative exploration of two emblematic figures, Prometheus from Greek mythology and Dr. Faustus from Christopher Marlowe's Renaissance drama *Doctor Faustus*, to examine the ethical and philosophical consequences of transgressive knowledge-seeking. Rather than offering a biographical or narrative retelling, the study focuses on the symbolic significance of each figure as an archetype of intellectual defiance. Prometheus, motivated by altruism and a desire to empower humanity, challenges divine order by stealing fire, an act interpreted as the birth of human enlightenment. Conversely, Faustus, driven by hubris and personal gain, enters into a Faustian bargain that ultimately leads to spiritual damnation. By engaging with philosophical perspectives from Friedrich Nietzsche, Immanuel Kant, and Stephen Greenblatt, the paper interrogates broader questions of moral responsibility, free will, and the boundaries of human ambition. It suggests that both Prometheus and Faustus function as cautionary exemplars of the tension between rational inquiry and moral constraint. While knowledge serves as a liberating force, the study asserts that its pursuit, when severed from ethical awareness, can result in catastrophic consequences. The mythological and literary frameworks surrounding these two figures continue to resonate in contemporary discussions on scientific progress, autonomy, and the ethics of innovation. Thus, Prometheus and Faustus transcend their historical contexts to become enduring symbols of humanity's conflicted relationship with power, wisdom, and moral boundaries.

Keywords: English Language and Literature, Prometheus, Dr. Faustus, Christopher Marlowe.

Fetâvâ-Yi Yahyâ Efendi'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi

The Transcription and Evaluation of Fetâvâ-Yi Yahyâ Efendi

Hülya Uzun

Sivas Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı

hulyauzn.0695@gmail.com, ORCID ID: 0009-0000-4656-1872

ÖZET

Osmanlı hukukunda önemli bir yere sahip olan fetva literatürü, sadece dinî meseleleri değil aynı zamanda sosyal, ekonomik, idari konuları da kapsayan geniş bir uygulama alanına sahiptir. Bu bağlamda 17. yüzyıl Osmanlı ilim ve hukuk tarihinde önemli izler bırakan âlimlerden biri olan Zekeriyâzâde Yahyâ Efendi, (ö. 1053/1644) fetvalarıyla dikkat çeken önemli bir şahsiyettir. Yahyâ Efendi, devrin önde gelen ilim adamlarından aldığı derslerin ardından müderrislik, kadılık ve nihayetinde şeyhülislamlık makamına kadar yükselmiştir. Hem ilmî donanımı ile hem de hukuki meselelere verdiği cevaplarla dikkat çekmiş, böylece sadece çağdaşlarına değil sonraki dönemlere de ışık tutmuştur. Ayrıca şeyhülislamlık görevinin yanı sıra edebî yönüyle de öne çıkan Yahyâ Efendi, bu alanda etkileyici eserler kaleme almıştır. Edebî yönünün baskın olması fetvalarının daha kolay anlaşılmasına katkı sağlamıştır. Yapılan çalışmada Zekeriyâzâde Yahyâ Efendi'ye ait olan Fetâvâ-yı Yahyâ Efendi adlı eserin transkripsiyonu yapılmış ve içerik bakımından değerlendirilmesine yer verilmiştir. Eserin dili, üslubu, konuları ele alış biçimi ve verilen cevaplar, klasik Osmanlı fetva geleneğinin devamı niteliğindedir. Bu sebeple eserde yer alan fetvalar, dönemin sosyal yapısını, hukuk anlayışını ve dinî hassasiyetlerini yansıtmaları bakımından önemli ipuçları sunmaktadır. Bu çalışma, Osmanlı fetva geleneğinin tarihsel gelişimini daha iyi kavrayabilmek adına önemli bir katkı sunmaktadır. Ayrıca metnin transkripsiyonu ve değerlendirmesi, eserin günümüz araştırmacıları tarafından daha kolay ulaşılır ve incelenebilir hâle gelmesini amaçlamaktadır. Özellikle metnin Latin harflerine aktarılması sadece tarih alanındaki araştırmacıların değil farklı alanlardaki uzmanlarında birinci elden kaynağa ulaşmasını mümkün hale getirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tarih, Fetva, Zekeriyâzâde Yahyâ Efendi, Fetâvâ-yı Yahyâ Efendi.

ABSTRACT

Fatwa literature, which holds an important place in Ottoman law, encompasses not only religious matters but also a wide range of social, economic, and administrative issues. In this context, Zekeriyâzâde Yahyâ Efendi (d. 1053/1644) stands out as one of the prominent scholars who made significant contributions to the legal and intellectual history of the 17th-century Ottoman Empire through his influential fatwas. After receiving education from the leading scholars of his time, Yahyâ Efendi advanced through the scholarly ranks, serving as a professor (mudarris) and judge (qadi), eventually attaining the prestigious position of Shaykh al-Islâm. With his deep scholarly knowledge and well-considered legal opinions, he not only shed light on the issues of his time but also provided guidance for future generations. In addition to his role as a religious authority, Yahyâ Efendi was also known for his literary talent. His strong command of language and eloquence contributed significantly to the clarity and accessibility of his fatwas. This study presents a transcription and thematic analysis of a work attributed to Yahyâ Efendi titled "Fatâwâ-yi Yahyâ Efendi." the language, style, method of addressing issues, and the content of the legal responses reflect the distinctive features of the classical Ottoman fatwa tradition. Therefore, the fatwas in this work offer valuable insights into the social structure, legal mindset, and religious sensitivities of the period. This research significantly contributes to a deeper understanding of the historical development of the Ottoman fatwa tradition. Furthermore, the transcription and analysis of the text aim to make the work more accessible and comprehensible for modern researchers. the transliteration of the original text into Latin script allows not only historians but also scholars from various disciplines to directly access this important primary source.

Keywords: History, Fatwa, Zekeriyâzâde Yahyâ Efendi, Fatâwâ-yi Yahyâ Efendi.

Kütahya Giyim Kuşam Folklorunda Geleneksel Şalvar

Traditional Shalwar in the Kütahya Clothing Folklore

İrem Nur Koçdere

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

iremkoçdere@gmail.com, ORCID ID: 0009 0003 2329 3854

ÖZET

Bir toplumun kültürünü oluşturan en temel öğelerden birisi de o kültüre ait giyim kuşam folklorudur. Giyim; bir toplumun yapısal değerlerinden geleneksel ritüellerine ve danslarına, inanç sistemlerine, örf ve adetlerine kadar birçok unsuru anlamamıza olanak sağlayan araçlardan bir tanesidir. Anadolu coğrafyası yüzyıllar boyu farklı devletlere ev sahipliği yapmış olması sebebiyle geleneksel sanatlara oldukça hâkim bir coğrafya hâline gelmiştir. Anadolu'nun dört bir yanında yöreye özgü etnografik ve folklorik özellikleri içerisinde barındıran, bölgenin kültürünü aktaran özel giysiler mevcuttur. Kütahya; bulunduğu konum itibarıyla geçmiş dönemlerde birçok beylik ve imparatorluğa ev sahipliği yapmış, içerisinde hepsinden geriye mutlaka bir iz barındırmış ve yaşatmıştır. Farklı kültürlerle ev sahipliği yapmış olması neticesinde kültürel, ekonomik ve sosyal değişimler yaşamış, saray giysilerinin halka olan etkisiyle oldukça zengin bir giyim kuşam kültürüne sahip olmuştur. Bunların içerisinde tarihe tanıklık etmesi ve günümüze aktarılması bakımından dikkate değer kültürel unsurlardan biri de geleneksel şalvarlardır. Germiyan beyliği ve Osmanlı saray giysilerinin etkisi altında en kaliteli, renkli ipek işleme, sim sarma gibi tekniklerle kadife, atlas, yünlü mantın kumaşlar ve işlemeler günümüze kadar taşınmıştır. Toplum içerisinde bireylerin bazı özel gün ve gecelerde giydikleri geleneksel şalvarlar, kullanılan motif, renk veya desen aracılığı ile bazen kişinin o esnada bulunduğu statü ve konumu ifade ederken bazen de kendini ifade etmesine olanak sağlamaktadır. Geçiş dönemlerinden doğum ve düğün törenlerinde tören giysisi olan şalvar geçmişten günümüze ritüel bir kullanıma sahiptir. Bu bildiride geleneksel Kütahya şalvarı ve törenlerde kullanımı folklorik anlamlarıyla değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Folklor, Kütahya, Giyim Kuşam, Geleneksel Şalvar.

ABSTRACT

One of the most fundamental elements that constitutes a society's culture is its clothing and folklore. Clothing is one of the tools that allows us to understand many elements of a society, from its structural values and traditional rituals and dances to its belief systems, customs, and traditions. Anatolia, having hosted various states for centuries, has become a region highly immersed in traditional arts. Throughout Anatolia, there are distinctive garments that embody regional ethnographic and folkloric characteristics and convey the region's culture. Due to its location, Kütahya has hosted numerous principalities and empires in the past, inevitably bearing a legacy from each of them. As a result of its hosting of diverse cultures, it has experienced cultural, economic, and social transformations, and through the influence of palace attire on the people, it has developed a rich clothing culture. Among these, the traditional shalwar is a notable cultural element that has witnessed history and survived to the present day. Influenced by the Germiyan and Ottoman court costumes, techniques such as the finest, colorful silk embroidery and tinsel wrapping have survived to the present day, along with velvet, satin, and woolen mantin fabrics and embroidery. Traditional shalwar, worn by individuals on special occasions and nights, sometimes denotes a person's status and position through the use of motifs, colors, or patterns, and sometimes allows for self-expression. A ceremonial garment used during birth and wedding ceremonies during transitional periods, the shalwar has maintained a ritualistic use from past to present. This paper will evaluate the traditional Kütahya shalwar and its use in ceremonies, drawing on its folkloric significance.

Keywords: Folklore, Kütahya, Clothing, Traditional Shalwar.

Gilaburu Bitkisi: Sağaltma Geleneklerinde Bir Şifa Kaynağı

Gilaburu Plant: A Source of Healing in Traditional Therapeutic Practices

Emine Pelin Karaca

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
eminepelinkaraca@hotmail.com, ORCID ID: 0009-0001-1573-1813

ÖZET

İnsanoğlu var olduğu süreden bu yana hastalıklara karşı ilk başvurduğu sağlık uygulamaları arasında doğal sağaltma yöntemleri ön planda yer almaktadır. Sözlü gelenek sayesinde bu doğal sağaltma yöntemleri nesilden nesile aktarılmış, günümüze kadar ulaşmıştır. Günümüzde geleneksel tıp, alternatif tıp, tamamlayıcı tıp, kocakarı ilacı gibi isimlerle de bu yöntem karışımıza çıkmaktadır. Bitki kökenli uygulamalar doğal sağaltma yöntemleri arasında akla ilk gelenlerdir. Bitkiler geçmişten günümüze her zaman şifa kaynağı olarak kullanılmış ve kaynaklarda yer almıştır. Ülkemiz bulunduğu coğrafi konum dolayısıyla oldukça zengin bitki çeşitliliğine sahiptir. Bu nedenle ülkemizde hastaları tedavi etmek amacıyla bitki çeşitlerinin kullanımı oldukça yaygındır. Ülkemizin, yedi bölgesine ve bununla birlikte yer yer seksen bir iline özel bitkileri de bulunmaktadır. Sağaltma yönteminde kullanılan bitki çeşitlerinden biri de Avrupa, Kuzey Afrika ve Orta Asya'ya has olan gilaburu bitkisidir. Ülkemizde de yetişen gilaburu bitkisi, İç Anadolu Bölgesi'nin bazı şehirlerinde yer yer bulunsa da Kayseri şehrine ait bir bitki türü olarak çeşitli kaynaklarda yer almaktadır. Gilaburu, yerli bir bitkidir. Her ne kadar meyveleri kırmızı renkte ve yuvarlak, yassı yapıda olması ile kızılcık, vişne, kuşburnu gibi çeşitli meyvelere benzetilse de buruk, mayhoş tadı ile diğer meyvelerden ayrılmaktadır. Bu çalışmada ülkemizin İç Anadolu Bölgesi'nin bazı şehirlerinde bulunan ve bitkisel sağaltmalarda kullanılan şifa kaynağı gilaburu bitkisinin halk hekimliğindeki kullanım alanları hakkında bilgi verilmiştir. Gilaburu bitkisinin nerelerde yetiştirildiği, hangi hastalıklara iyi geldiği, nasıl tüketildiği üzerinde durulmuş ve çeşitli tespitler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Halk Bilimi, Kayseri, Sağaltma, Bitki, Gilaburu.

ABSTRACT

Throughout human history, natural healing methods have been among the primary healthcare practices used to combat diseases. Thanks to oral tradition, these methods have been passed down from generation to generation, reaching the present day. Today, these practices are known by various names, including traditional medicine, alternative medicine, complementary medicine, and folk remedies. Among natural healing methods, plant-based applications are among the first to come to mind. Plants have always been regarded as sources of healing and have been documented in various sources throughout history. Due to its geographical location, Türkiye has a rich diversity of plant species. As a result, the use of various plants for medical treatments is quite common in the country. Each of Türkiye's seven regions and even its provinces have specific plant species used in healing practices. One such plant is gilaburu, which is native to Europe, North Africa, and Central Asia. Although gilaburu is found in some cities of Türkiye's Central Anatolia Region, it is most commonly associated with the city of Kayseri, according to various sources. This native plant bears red, round, and flattened fruits, resembling cranberries, cherries, or rose hips. However, its tart and slightly bitter taste distinguishes it from other fruits. This study provides information about the medicinal use of gilaburu in folk medicine within certain cities of Türkiye's Central Anatolia Region. It examines where the plant is cultivated, which illnesses it is believed to treat, and how it is consumed, offering various insights and observations regarding its application in traditional healing practices.

Keywords: Folklore, Kayseri, Healing, Plant, Gilaburu.

18. Yüzyıl Başlarında Edirne Sosyal ve Ekonomik Yaşamında Gayrimüslim Unsurlar (102 Numaralı Edirne Şeriyeye Siciline Göre)

*Non-Muslim Elements in Edirne Social and Economic Life in the Early 18th Century
(According To Edirne Shariyye Registry No.102)*

Kemal Çiltaş

*Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
kcatli5867@gmail.com, ORCID ID: 0009-0008-6943-8699*

ÖZET

Dünya tarihinde önemli izler bırakan ve bulunduğu coğrafyada altı asırdan fazla hüküm süren Osmanlı Devleti, kuruluşundan itibaren önemli yerleşim yerlerine sahip olmuştur. Bu yerleşim yerlerinden biri de İstanbul'un fethine kadar devlete başkentlik yapan Edirne şehridir. Bu bildiride Edirne şehrine ait 102 numaralı şeriyeye sicilinden elde edilen bilgiler üzerinden 1715/1716 yıllarında kentteki gayrimüslim toplum sosyal ve iktisadi açıdan değerlendirilecektir. Vefat edenlerin geride bıraktıkları mülk ve servetlerinin kaydedildiği tereke kayıtları bu defterde en çok veri sağlayan belge türü olarak öne çıkmıştır. Bu kayıtlarda Edirne'de yaşayan ve ağırlıklı olarak Ermeni ve Yahudilerden oluşan gayrimüslimlerin geniş ya da çekirdek aile yapıları, eş ve çocuk sayıları, aile reislerinin meslekleri, hayatını kaybedenlerin sahip olduğu menkul ve gayrimenkul varlıkları ayrıntıları ile tespit edilmiştir. Terekelerin ortaya koyduğu şekliyle Edirnelilerin hayat sürdükleri meskenlerinin temel özellikleri, gündelik yaşamda kullandıkları ev eşyaları ile değerli takılar gibi süs eşyaları da sayı ve değer olarak belirlenmiştir. Ayrıca çalışmada İslam hukukunun miras ve boşanma başta olmak üzere temel kaidelerinin Müslüman olmayanlarca nasıl sahiplenildiği ve bu kuralların kendi aralarındaki anlaşmazlıklarda nasıl çözüm olarak kullanıldığı da örneklerle açıklanmıştır. Ek olarak bu gruplara mensup kadınların sosyal, kültürel ve iktisadi yaşamdaki rol ve etkilerine dair bilgiler işlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Edirne, Şeriyeye Sicilleri, Gayrimüslimler, Kadınlar.

ABSTRACT

The Ottoman State, which left important traces in world history and ruled the geography where it is located for more than six centuries, has had important settlements since its establishment. One of these settlements is the city of Edirne, which was the capital of the state until the conquest of Istanbul. In this report, the non-Muslim society in the city in 1715/1716 will be evaluated socially and economically based on the information obtained from the Sharia Registry numbered 102 of the city of Edirne. The estate records, which record the properties and wealth left behind by the deceased, stand out as the document type that provides the most data in this book. In these records, the extended or nuclear family structures of the non-Muslims living in Edirne, mainly consisting of Armenians and Jews, the number of spouses and children, the professions of the heads of the family and the movable and immovable assets owned by the deceased were determined in detail. As revealed by the estates the basic characteristics of the dwellings of the people of Edirne the household goods they used in daily life and ornaments such as valuable jewelry were also determined in terms of number and value. In addition the study explains with examples how the basic rules of Islamic law, especially inheritance and divorce, are adopted by non-Muslims and how these rules are used as solutions to disputes among themselves, in addition, information on the role and influence of women belonging to these groups in social, cultural and economic life is processed.

Keywords: Edirne, Shariarecords, Non-Muslims, Woman.

İsmail Hikmet Ertaylan'ın Türk Edebiyatı Tarihi'nin Edebiyat Tarihi Metodolojisi Açısından Değerlendirilmesi

An Evaluation of İsmail Hikmet Ertaylan's History of Turkish Literature in Terms of Literary Historiography Methodology

Mahmut Aksakallı

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
mhmtkskll@hotmail.com, ORCID ID: 0009-0001-1437-2740

ÖZET

Edebiyat tarihi, hem bir milletin tarihi hem de edebiyatıyla ilgili bilgiler ortaya koyar. Edebiyat tarihi yazma ile ilgili çeşitli yöntemler belirlenmiş ve bu yöntemler doğrultusunda bu eserlerin yazılması öngörülmüştür. Bu çalışmada edebiyat tarihinin ilk ortaya çıkışı, tarihsel dönem içinde Batı edebiyatında ve Türk edebiyatındaki gelişim süreci ve verilen bazı örnekler üzerinden edebiyat tarihine değinilmiştir. Daha sonra Edebiyat Teorisi Metodolojisi açısından, altı başlığa uygun olarak İsmail Hikmet Ertaylan'ın "Türk Edebiyatı Tarihi" adlı eseri bu kriterler doğrultusunda incelenmiştir. Bu başlıklar "Tasnif Sistemi, Dönem Anlayışı, Edebi Türlerle Yaklaşımı, Sanatçıların Biyografik Bilgilerinin Verilişi, Sanatçıların Eserlerinin Verilişi ve Değerlendirilişi ve son olarak Sanatçıların Edebî Kişilikleriyle İlgili Bilgi ve Değerlendirme" başlıkları üzerinden İsmail Hikmet Ertaylan'ın "Türk Edebiyatı Tarihi" adlı eseri bu metoda uygunluk noktasında incelenmiştir. Eser Türk Edebiyatındaki diğer eserlerle de mukayese edilerek eserin edebiyat tarihindeki yeri ve yazılma süreciyle ilgili bilgiler verilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda eserin belirli yönleri örnekler üzerinden belirtilmiş ve eserin edebiyat tarihi noktasındaki önemi anlatılmaya çalışılmıştır. Bu eserin incelenmesi yapılırken aynı zamanda edebiyat tarihi yazmanın zorlukları da dile getirilmiştir. Bu zorlukları aşmanın yolu olarak da bir metot oluşturmanın önemine vurgu yapılmıştır. Yapılan bu inceleme neticesinde hem bu eser ile ilgili bilgi sahibi olmamız sağlanmış hem de bu yolla belirli metot oluşturmanın önemi ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Türk Edebiyatı Tarihi, İsmail Hikmet Ertaylan, Metodoloji.

ABSTRACT

Literary history provides insight not only into a nation's historical development but also into the evolution of its literary tradition. Over time, various methodologies have been proposed for writing literary history, guiding the production of such works. This study first outlines the emergence of literary history and its development within Western and Turkish literature through selected examples. Subsequently, İsmail Hikmet Ertaylan's History of Turkish Literature is examined through the lens of literary theory methodology, based on six analytical criteria: classification system, periodization, approach to literary genres, presentation of biographical information, evaluation of authors' works, and discussion of literary identities. Ertaylan's work is analyzed in comparison with other literary histories within Turkish literature, aiming to assess its place and significance in the historiography of Turkish literature. the evaluation highlights both the contributions and limitations of the work, offering concrete examples. Moreover, the challenges inherent in writing literary history are discussed, and the necessity of establishing a clear methodological framework is emphasized as a solution. Through this analysis, the study not only provides insight into Ertaylan's contribution but also underlines the broader importance of methodological rigor in literary historiography.

Keywords: Turkish Language, History of Turkish Literature, İsmail Hikmet Ertaylan, Methodology.

İkna Taktikleri: Influencerlar Üzerine Bir Analiz

Persuasion Tactics: An Analysis of Influencers

Melike Şengül

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Ana Bilim Dalı
melikesengul131@gmail.com, ORCID ID: 0009-0003-4124-0705

ÖZET

Sosyal medya platformları hayatımızın her alanında yer almaktadır. Bireylerin iletişim kurmak ve bilgi alışverişi yapmak gibi amaçlarla kullandığı bu platformlar kitlelerin tüketim pratiklerini etkilemektedir. Sosyal medya kullanıcıları hem algoritmalar tarafından yönlendirilmekte hem de influencer paylaşımları ve reklamlar aracılığıyla belli ürün ve hizmetleri satın almaya teşvik edilmektedir. Sosyal medya, kullanıcıların günlük yaşam alışkanlıklarını, tüketim tercihlerini ve karar alma süreçlerini değiştiren önemli bir araç hâline gelmektedir. Geleneksel reklam yöntemlerinin aksine influencerların yapmış olduğu tanıtımlar daha kişisel, güvenilir ve inandırıcı bir izlenim oluşturmaktadır. Bu durum markaların hedef kitle üzerinde daha güçlü bir etki oluşturmalarını sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı, sosyal medya platformlarında influencerlar tarafından gerçekleştirilen tanıtım pratiklerini incelemek ve kullanıcıları ikna etme taktiklerini değerlendirmektir. Çalışmada nitel desenli bir araştırma olup yöntem olarak döküman analizi kullanılmıştır. Çalışmada influencer tanıtım pratikleri ve ikna etme taktikleri üzerine yapılmış akademik yayınlar ve dijital medya içerikleri incelenmiştir. Çalışmanın örneklemini Instagram platformunda yer alan üç influencer oluşturmaktadır. Bu bağlamda Ece Çetinöz, Danla Biliç ve Duygu Özaslan adlı influencerların @ececetinozz, @danlabilic, @duyguozaslan kullanıcı adıyla Instagram hesaplarındaki 7 Mayıs 2024 ve 16 Mart 2025 tarihleri arasındaki 30 video, amaçlı örneklem ile belirlenerek incelenmiştir. Sonuç olarak influencerların sosyal medya platformlarında gerçekleştirdikleri tanıtımlarında beğenirlik, etkileyicilik ve karşılıklık gibi taktikleri kullandıkları etkili ikna yöntemlerini kullanarak insanları tüketime yönlendirdikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Gazetecilik, Sosyal Medya, Influencer, Instagram, İkna, Tüketim.

ABSTRACT

Social media platforms are present in every aspect of our lives. These platforms, which individuals use for purposes such as communication and information exchange, influence the consumption practices of the masses. Social media users are guided by algorithms and encouraged to purchase certain products and services through influencer posts and advertisements. Social media has become essential to changing users' daily habits, consumption preferences, and decision-making processes. Unlike traditional advertising methods, influencer promotions may create a more personal, reliable, and convincing impression. This may enable brands to have a stronger impact on their target audience. This study aims to examine influencers' promotional practices on social media platforms and evaluate their persuasion tactics. This study is a qualitative research using document analysis as a method. This study examined academic publications and digital media content on influencer promotional practices and persuasion tactics. The sample of this study consists of three influencers on the Instagram platform. In this context, influencers named Ece Çetinöz, Danla Biliç, and Duygu Özaslan, with Instagram usernames @ececetinozz, @danlabilic, and @duyguozaslan, were selected and examined using a sample of 30 videos posted between May 7, 2024, and March 16, 2025. As a result, it was observed that influencers use effective persuasion techniques such as likability, persuasiveness, and reciprocity in their promotions on social media platforms to encourage people to consume.

Keywords: Journalism, Social Media, Influencer, Instagram, Persuasion, Consumption.

Yeni Rejimin Medyadaki İlk Yankıları: 1923'te Cumhuriyetin İlanı ve Türk Basını

The First Echoes of the New Regime in the Media: The Proclamation of the Republic in 1923 and the Turkish Press

Melisa Doğan

Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Ana Bilim Dalı
dgnmls9@gmail.com, ORCID ID: 0009-0009-8894-2919

ÖZET

Osmanlı İmparatorluğu, uzun süredir içinde bulunduğu siyasi istikrarsızlık, askeri yenilgiler ve ekonomik sıkıntılar nedeniyle dağılma sürecine girmişti. I. Dünya Savaşı'nın ardından imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması, bu süreci hızlandırarak imparatorluğun sonunu fiilen sona erdirdi. İşgallerle birlikte halkın yaşadığı derin hayal kırıklığı, kısa sürede bir millî uyanışa dönüştü. Bu karanlık dönemde doğan Kurtuluş Savaşı, yalnızca bir askeri direniş değil aynı zamanda yeni bir devletin ve halk egemenliğine dayalı bir yönetim anlayışının temellerini atan büyük bir dönüşümün başlangıcıydı. Cumhuriyetin ilanıyla Türkiye'nin siyasi sosyal ve kültürel yapısında köklü değişiklikler meydana gelmiştir. Bu dönüm noktası, sadece devlet yapısını değil aynı zamanda basının işlevini ve toplum üzerindeki etkisini de derinlemesine etkilemiştir. Bu çalışmanın amacı, cumhuriyetin ilanının ardından Türk basınının geçirdiği değişim ve dönüşümü incelemektir. Çalışmada yöntem olarak tarihsel araştırma yöntemi benimsenmiş; dönemin gazeteleri, dergileri ve basın politikaları incelenmiştir.

Araştırmanın sonucunda, cumhuriyetin ilanı ile birlikte basında sansürün azaldığı, ifade özgürlüğünün arttığı, çok sesliliğin geliştiği ve yeni yayın organlarının ortaya çıktığı görülmüştür. Basın, bu süreçte hem cumhuriyet rejiminin benimsenmesine katkı sağlamış hem de halkı bilgilendirme ve kamuoyu oluşturma görevini etkin biçimde yerine getirmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnkılap Tarihi, Atatürk, Cumhuriyet, Basın.

ABSTRACT

The Ottoman Empire had entered a process of disintegration due to the political instability, military defeats and economic difficulties it had been experiencing for a long time. the Armistice of Mudros, signed after World War I, accelerated this process and effectively ended the end of the empire. the deep disappointment experienced by the people with the occupations quickly turned into a national awakening. the War of Independence, which emerged in this dark period, was not only a military resistance, but also the beginning of a great transformation that laid the foundations of a new state and an understanding of governance based on popular sovereignty. With the declaration of the Republic, radical changes occurred in the political, social and cultural structure of Türkiye. This turning point deeply affected not only the state structure but also the function of the press and its impact on society. the aim of this study is to examine the changes and transformations that the Turkish press went through after the declaration of the Republic. the historical research method was adopted as the method in the study; newspapers, magazines and press policies of the period were examined. As a result of the research, it was seen that with the declaration of the Republic, censorship in the press decreased, freedom of expression increased, pluralism developed and new media outlets emerged. During this process, the press contributed to the adoption of the Republican regime and effectively fulfilled its duty of informing the public and forming public opinion.

Keywords: History of the Revolution, Atatürk, Republic, Press.

Sivas Yöresi Akrabalık Adları Üzerine Dil Bilimsel İnceleme

Linguistic Analysis of Kinship Terms in the Dialects of the Sivas Region

Volkan Mercan

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

58vlnmrcn@gmail.com, ORCID ID: 0009-0000-1826-1354

ÖZET

Bu çalışma, Sivas ili ve yöresine ait ağızlardan derlenen akrabalık adlarını dilbilimsel açıdan incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında öncelikle ağız kavramı ve Türkiye Türkçesi ağızlarının sınıflandırılması ele alınmış, ardından Sivas ve çevresine özgü ağız özellikleri tanıtılmıştır. Derleme sözlükleri ve yazıya geçirilmiş ağız kaynakları taranarak elde edilen veriler doğrultusunda tespit edilen akrabalık adlarının ses ve şekil bilgisi özellikleri analiz edilmiş, sözcük türleri belirlenmiştir. Ayrıca bu terimler Eski Türkçedeki karşılıklarıyla karşılaştırılarak tarihsel köken birlikleri ve ayrışmalar ortaya konmuştur. Türkçenin akrabalık adları açısından sahip olduğu zenginlik, yalnızca niceliksel değil niteliksel olarak da değerlendirilmiş ve bu kapsamda etimolojik çözümlemelerle desteklenmiş bir sözlükçe hazırlanmıştır. Sivas ağızındaki akrabalık sözcüklerinin Türkiye Türkçesi içindeki yeri ve özgünlüğü, diğer dillerdeki karşılıklarla sayısal karşılaştırmalar yapılarak ortaya konmuştur. Çalışmada ilişkisel ve betimsel araştırma yöntemleri kullanılarak özelden özele, genelden özele ve özelden genele olmak üzere tarama sonucunda tespit edilen akrabalık adlarını bilimsel olarak incelenmiştir. Sözlükçülük ve sözlük bilimin yöntem ve teknikleri doğrultusunda uygulanan bilimsel araştırma yöntemleri, sosyal bilimlerin genelinde kullanılan ilişkisel araştırma türünde, açıklama veya öngöründe bulunma amaçları kullanarak bir değişkeni etkileyen diğer değişkenler de araştırılmıştır. Böylece Türkçenin zengin söz varlığının önemli bir parçası olan akrabalık adlarının bölgesel varyantlarla nasıl çeşitlendiği bilimsel olarak ortaya konmuştur. Araştırmanın temel sınırlılığı, veri kaynağı olarak yalnızca yazılı derleme sözlüklerine dayanmasıdır. Bu çalışmada elde edilen sonuçlar, Sivas yöresinin söz varlığında akrabalık kavramının hem kültürel hem de dil bilimsel düzeyde güçlü bir yansıma bulunduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Sivas Ağızı, Akrabalık Adları.

ABSTRACT

This study aims to linguistically analyze kinship terms derived from the dialects spoken in the province of Sivas and its surrounding regions. the research first discusses the concept of dialect and the classification of dialects within Turkish as spoken in Turkey, followed by an introduction to the distinctive features of the Sivas dialect. Based on data obtained from compilation dictionaries and written dialect sources, the identified kinship terms were examined in terms of phonological and morphological features, and their grammatical categories were determined. Additionally, these terms were compared with their equivalents in Old Turkish to reveal historical etymological continuity and divergence. the richness of the Turkish language in terms of kinship terminology was evaluated not only quantitatively but also qualitatively, and an etymological glossary was prepared as part of the study. the position and distinctiveness of Sivas dialect kinship terms within Turkish were revealed through numerical comparisons with their counterparts in other major world languages. Using relational and descriptive research methods, the study investigated the linguistic characteristics of kinship terms identified through a systematic review. the methodology was based on the principles and techniques of lexicography and dictionary studies, with a relational approach common in the social sciences to explore the variables influencing each other. Ultimately, the study demonstrates how kinship terms—an essential part of Turkish vocabulary—have diversified through regional variation. the primary limitation of the research is its reliance solely on written compilation dictionaries as data sources. the results indicate that the concept of kinship in the Sivas region is strongly reflected both culturally and linguistically.

Keywords: Turkish Language, Sivas Dialect, Kinship Terms.

Faruk Kadri Timurtaş'ın *Tarih İçinde Türk Edebiyatı* Adlı Eserinin Edebiyat Tarihi Metodolojisi Açısından Değerlendirilmesi

Evaluation of Faruk Kadri Timurtaş's Work "Turkish Literature in History" in Terms of Literary History Methodology

Mert Değerlier

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
veyssel_0581@hotmail.com, ORCID ID: 0009-0008-2473-0119

ÖZET

Bilim dünyasına adını Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlı Türkçesi üzerine yaptığı gramer çalışmalarıyla duyuran Faruk Kadri Timurtaş (1925-1982), gramer çalışmaları sürecinde edindiği birikimle *Tarih İçinde Türk Edebiyatı* adlı eserini meydana getirmiştir. Timurtaş, eserinin ön sözünde çalışmasının tam anlamıyla bir edebiyat tarihi olmadığını ancak Türk edebiyatının tarihsel sürecini yansıttığı için çalışmasına *Tarih İçinde Türk Edebiyatı* ismini verdiğini belirtmiştir. Bu eserde Timurtaş; o güne kadar yazılan edebiyat tarihlerinden farklı bir metot kullanmış, çalışmasına aldığı edebî eserleri yalnızca kronolojik biçimde sıralamamış, söz konusu edebî eserleri türlerine ve temalarına göre de sınıflandırmıştır. Bildiriye konu olan eseri diğer edebiyat tarihlerinden ayıran bir özellik de dil ve edebiyatın bir bütün olduğunu esas kabul eden bir anlayışla kaleme alınmış olmasıdır. Dil ve edebiyatın ayrılamaz bir bütün olduğunu savunan Timurtaş; eserinin başında Batı Türkçesinin devirlerinin gramer özelliklerini vermiş, dilde meydana gelen gelişmelerin seyrini de göstermiştir. Eserin müellifinin devirler, şahıslar ve incelediği edebî eserler hakkındaki hükümleri ise genellikle öznelidir. Bildiride söz konusu eser, tasnif sistemi, dönem anlayışı, edebî türlere yaklaşımı, edebî şahsiyetleri değerlendirme biçimi, edebî eserleri sunuş yöntemi ve edebî şahsiyetlere ilişkin bilgi ile değerlendirmeleri yönünden incelenecektir. Bu bağlamda Faruk Kadri Timurtaş'ın bildirimize konu olan çalışmasında benimsediği yöntem ile söz konusu çalışmanın edebiyat tarihi içindeki konumu belirlenmeye çalışılacaktır. Timurtaş'ın bu metodu, onu klasik kronolojik yaklaşımdan ayırır. Özellikle tür ve tema merkezli sınıflandırma anlayışı edebiyatın sadece tarihsel gelişimini değil içeriksel çeşitliliğini de esas alması bakımından önemlidir. Bu yaklaşım, çağdaş edebiyat tarihçiliğinin kültür sosyolojisine dayalı analizleriyle birebir örtüşmese de dönemi açısından ileri sayılabilecek bir bakışı temsil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Edebiyat Tarihi, Faruk Kadri Timurtaş.

ABSTRACT

Faruk Kadri Timurtaş (1925-1982), who made a name for himself in the academic world with his grammar studies on Old Anatolian Turkish and Ottoman Turkish, produced his work *Tarih İçinde Türk Edebiyatı* [Turkish Literature in History] based on the accumulation of knowledge he gained during his grammatical research. In the preface of his work, Timurtaş states that his study is not a comprehensive literary history in the strict sense; however, since it reflects the historical process of Turkish literature, he chose to title it *Tarih İçinde Türk Edebiyatı*. In this work, Timurtaş employed a method different from those used in previous literary histories; he did not merely arrange the literary texts he included in a chronological order, but also classified them by genre and theme. One of the features that distinguishes this work—subject of the present paper—from other literary histories is that it is written with an understanding that regards language and literature as an inseparable whole. As a defender of the idea that language and literature cannot be separated, Timurtaş provides, at the beginning of his work, the grammatical characteristics of the periods of Western Turkish and demonstrates the course of linguistic development. The author's judgments regarding literary periods, figures, and works are generally subjective. In this paper, the aforementioned work will be examined in terms of its classification system, approach to periodization, treatment of literary genres, method of evaluating literary figures, presentation of literary texts, and the information and commentary provided on individual authors. In this context, the method adopted by Faruk Kadri Timurtaş and the position of this work within the broader tradition of Turkish literary historiography will be identified. Although Timurtaş's method does not fully align with the culture-sociological analyses of contemporary literary historiography, his genre- and theme-centered classification approach is significant in that it emphasizes not only the historical development of literature but also its thematic diversity. This approach represents a perspective that can be considered progressive for its time.

Keywords: Turkish Language, Literary History, Faruk Kadri Timurtaş.

Edirne Üç Şerefeli Cami Dikdörtgen Birimlerinde Kubbe Kullanımı

Use of Domes in Rectangular Units of Edirne Üç Şerefeli Mosque

Mertcan Güngör

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı
mrtcngr58@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-8944-6575

ÖZET

Türk-İslam mimarisinin simge örtü elemanı olan kubbe genel olarak kare mekânların örtülmesinde kullanılmıştır. Bununla birlikte dikdörtgen mekânlarda da kubbe kullanıldığı görülmektedir. Osmanlı mimarisinde bu uygulamanın dikkat çekici örnekleri bulunduğu görülmektedir. Bu uygulama için kubbenin oturacağı alanın kare forma dönüştürülmesi gerekmektedir. Söz konusu mekânların örtü seviyesinde daraltılarak kare bir alan elde edilmesi yöntemi kullanılmıştır. Tonoz parçaları veya kemer kullanılarak dikdörtgen mekân tek yönden veya iki yönden daraltılarak oluşturulan kare alan üzerine kubbe kolaylıkla yerleştirilmektedir. Bununla birlikte birçok çalışmada söz konusu tonoz veya tonoz parçaları kubbeye geçişte kullanılan bir mimari eleman olan pandantif olarak belirtilmiştir ya da tonoz parçaları söz konusu edilmemiştir. Osmanlı mimarisinde erken dönemlerden başlamak üzere çeşitli şehirlerde yer alan birçok yapıda tonoz üzerine kubbe yerleştirme yönteminin uygulandığını görmekteyiz. Bu yapılar arasında en dikkat çekenlerden biri, bu sıra dışı yöntemin avlu kubbelerinin birçoğunda uygulanması nedeniyle Edirne Üç Şerefeli Camidir.

Anahtar Kelimeler: Sanat Tarihi, Edirne Üç Şerefeli Cami, Kubbe, Tonoz.

ABSTRACT

The dome, the symbolic roof element of Turkish-Islamic architecture, was widely used to cover square spaces. However, it is seen that domes were also used in rectangular spaces created as a result of the necessity of the building plans. Remarkable examples of this practice can be seen in Ottoman architecture. In Ottoman architecture, rectangular areas were rarely covered with elliptical domes. Instead, the method of narrowing the spaces in question at the roof level and obtaining a square area was used. After the narrowing application using vault pieces or arches, the dome is easily placed on the structural elements in question. Unlike the narrowing process using an arch, the method of placing a dome on a vault is remarkable because it eliminates the need for transition elements to the dome. However, in many studies, the vault or vault parts in question have been confused with the pendentive, an architectural element used in the transition to the dome. One of the most striking structures where the method of placing a dome on a vault was used, which we see being applied in many structures in various cities starting from the early periods in Ottoman architecture, is the Edirne Üç Şerefeli Mosque, built by the architects Muslihuddin and Şehâbeddin Usta upon the order of Sultan Murad II. Edirne Üç Şerefeli Mosque, which can be considered one of the most important structures of Ottoman architecture in many aspects, is also quite remarkable due to the persistent application of this unusual method in the courtyard domes. Therefore, examining the Edirne Üç Şerefeli Mosque together with its predecessors and successors will be useful in understanding the development of the dome in Ottoman architecture.

Keywords: Art History, Edirne Three-Balconied Mosque, Dome, Vault.

Billur Köşk Masallarında Kahramanın Yolculuğu: Campbell'in Modeli Üzerine Uygulamalı Bir Çalışma

The Hero's Journey in Crystal Pavilion Tales: An Applied Study on Campbell's Model

Merve Gedik Önsöz

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halk Bilimi Ana Bilim Dalı
mervegedik91@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-9708-4399

ÖZET

Sözlü gelenek içerisinde üretilen masal, olağanüstü özelliklere sahip olan kahramanların başından geçen hayal ürünü olayları konu edinir. Masallarda zaman belirsizdir, mekân ise reel dünyanın yanı sıra olağanüstülükler içeren irreal dünyayı da kapsamaktadır. Mensur bir tür olan masal içerisinde nazım parçaları da yer almaktadır. Masalların evrensel olma ve evrensel değerleri aktarma gibi bir özelliği vardır. Bu açıdan bakıldığında masalların eğitici işlevi öne çıkmaktadır. Masal, insanlığın ortak yaşam algısını ve değerler dünyasını bünyesinde barındırır. Güçlü bir sözlü geleneğe sahip olan Türk anlatı geleneği içerisinde masalların önemli bir yeri vardır. Bu gelenek içerisinde masalların sayısı oldukça fazladır. Bu çalışmada Anadolu'dan derlenen masalları içeren Billur Köşk Masalları adlı eserde yer alan masallar, Joseph Campbell'in "Kahramanın Sonsuz Yolcuğu" adlı çalışmasında ortaya koyduğu yapı esas alınarak masal kahramanları üzerinden bir incelemeye tabi tutulmuştur. Masallar, 1. Kahramanın doğumu, 2. Çocukluğu, 3. Yurdundan ya da evinden ayrılması, 4. Kahramanın karşılaştığı engeller, 5. Kahramanın zafere ulaşması, 6. Kahramanın erginleşmesi başlıkları altında incelenmiştir. Çalışmada örneklem ve içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Yapılan değerlendirme sonucunda incelenen masalların kahramanlarının biyografilerinin büyük oranda Campbell'in ortaya koyduğu yapı ile örtüştüğü tespit edilmiştir. Buna göre anlatılarda kahraman; bazı sebeplerden dolayı bir maceraya atılmak zorunda kalır, bu esnada çeşitli sınavlardan dolayı yaşadığı zorluklar onu olgunlaştırır ve kahraman erginleşmiş bir şekilde geri döner.

Anahtar Kelimeler: Billur Köşk Masalları, Masal, Kahraman Kalıbı.

ABSTRACT

The tale, produced within the oral tradition, deals with imaginary events experienced by heroes with extraordinary characteristics. In tales, time is uncertain, and space includes the real world as well as the irreal world containing extraordinary events. the tale, which is a prose genre, also includes pieces of verse. Tales have the feature of being universal and transmitting universal values. When viewed from this perspective, the educational function of tales comes to the fore. the tale contains humanity's common perception of life and the world of values. In the Turkish narrative tradition, which has a strong oral tradition, tales have an important place. the number of tales in this tradition is quite high. In this study, the tales in the work called Billur Köşk Tales, which includes tales collected from Anatolia, were subjected to an examination through tale heroes, based on the structure presented in Joseph Campbell's work called "The Hero's Endless Journey". Tales were examined under the titles of 1. the birth of the hero, 2. His childhood, 3. Leaving his home or country, 4. the obstacles the hero encountered, 5. the hero's victory, 6. the hero's maturation. the study used the sampling and content analysis method. As a result of the evaluation, it was determined that the biographies of the heroes of the examined tales largely overlap with the structure put forward by Campbell. Accordingly, in the narratives, the hero is forced to embark on an adventure for some reasons, and in the meantime, he passes various tests, the difficulties he experiences mature him, and the hero returns matured.

Keywords: Billur Köşk Tales, Tale, Hero Pattern.

İş Gücünden Yapay Zekâ Sistemlerine: Ayrımcılığın Geri Besleme Döngüsü

From Labor Markets To Artificial Intelligence Systems: The Feedback Loop of Discrimination

Merve Tosun

Anadolu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı
tsnmerv@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-5915-7454

ÖZET

Yapay zekâ algoritmaları çoğu zaman tarafsız ve nesnel araçlar olarak sunulsa da beslendikleri veri setleri geçmişin ayrımcı yapılarını ve toplumsal ön yargıları içermektedir. Bu durum, algoritmaların ayrımcılığı dijital ortamlarda yeniden üretmesine yol açmaktadır. Örneğin işe alım süreçlerinde kadın adayların öz geçmişlerinin sistemli bir şekilde elenmesi, yüz tanıma sistemlerinin koyu tenli bireylerde daha fazla hata yapması veya sağlık algoritmalarının siyahi hastaları düşük öncelikli gruplara ataması bu mekanizmanın sonuçlarıdır. Benzer şekilde çevrim içi reklam sistemlerinin beyaz erkekler için yüksek gelirli iş ilanları gösterirken diğer gruplara düşük ücretli işleri önermesi, sınıfsal ve ırksal eşitsizliklerin algoritmik biçimde yeniden üretildiğini göstermektedir. Bu yönüyle yapay zekâ algoritmalarının tarafsız olmadığı aksine ırk, cinsiyet ve sınıf gibi toplumsal eşitsizlikleri güçlendiren bir araç hâline geldiği görülmektedir. Yapay zekâ sistemlerinin eğitildiği veri setlerinin heteronormatif, cinsiyetçi ve ırksal ön yargılarla yüklü olması, bu sistemlerin çıktılarında da benzer ayrımcı eğilimlerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Algoritmaların şeffaf olmaması, hesap verilebilirlikten uzak yapıları ve geniş kitleleri etkileme potansiyelleri, toplumsal eşitsizliklerin derinleşmesine neden olmaktadır. Feminist teori perspektifinden hareketle, bu tür yapısal sorunların giderilmesi için algoritmaların bağımsız denetime açılması ve etik kurulların oluşturulması önerilmektedir. Ayrıca toplumsal adaleti önceleyen düzenlemelerin hayata geçirilmesi ve adil veri setlerinin tasarlanması da bu sürecin önemli unsurları arasında yer almaktadır. Bu çalışma, yapay zekânın iş gücü piyasası ve mesleki eşitsizlikler üzerindeki etkilerini literatür taraması ışığında kavramsal olarak tartışmaktadır. Algoritmaların yansıttığı toplumsal ön yargıların farkına varılması ve bu döngünün kırılması için sistemli müdahalelerin zorunlu olduğu vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyoloji, Yapay Zekâ, Toplumsal Cinsiyet, Irkçılık, Sınıf Eşitsizliği.

ABSTRACT

Although artificial intelligence algorithms are often portrayed as neutral and objective, they are frequently trained on datasets embedded with historical inequalities and social biases. As a result, artificial intelligence systems tend to reproduce and reinforce existing discriminatory patterns. In recruitment processes, for example, women's resumes are systematically filtered, facial recognition systems exhibit higher error rates for individuals with darker skin, and healthcare algorithms deprioritize Black patients. Similarly, online ad platforms often promote high-income job listings to white men while offering lower-paid jobs to marginalized groups, revealing the algorithmic reproduction of racial and class-based inequalities. These systems are not developed in isolation; rather, they reflect broader socio-technical dynamics. The lack of transparency, limited accountability, and far-reaching societal influence of artificial intelligence deepen structural injustices. From a feminist theoretical perspective, addressing these challenges requires independent audits, the establishment of ethics committees, and regulatory frameworks grounded in social justice. Additionally, the development of fair and inclusive datasets is essential to mitigate embedded bias. This paper provides a conceptual discussion of the impact of artificial intelligence on labor markets and occupational inequality through a literature-based analysis. It argues that algorithms, far from being neutral tools, function as mechanisms that perpetuate social stratification. Systematic interventions are necessary to identify and disrupt the feedback loops through which bias is encoded, reinforced, and normalized.

Keywords: Sociology, Artificial Intelligence, Gender, Racism, Class Inequality.

Selçuklu ve Osmanlı Devletinde Haciz İşleminin Tarihsel Gelişimi

Historical Development of the Seizure Procedure in the Seljuk and Ottoman States

Mustafa Doğan

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
avmustafadogan@yahoo.com, ORCID ID: 0009-0001-6136-994X

ÖZET

Bu çalışma, Selçuklu ve Osmanlı devletlerinde borç ilişkileri kapsamında uygulanan hacir (şahsın tasarruf ehliyetinin kısıtlanması) ve haciz (malvarlığına el konulması) işlemlerinin İslam hukukundaki yerini ve tarihsel gelişimini ele almaktadır. İslam hukukunda borçlunun ödeme gücü olmasına rağmen borcunu ödememesi durumunda önce şahsa yönelik bir kısıtlama yani hacir uygulanmakta, bu da sonuç vermezse malına yönelik haciz işlemi gerçekleştirilmektedir. Bu işlemler hem alacaklıyı koruma hem de toplumsal düzeni sağlama amacı taşımaktadır. İslam dininin bu husus üzerinde önemle durduğu, İslam'ın ilk yıllarında uygulanan hacir ve haczin ilk örnekleriyle uygulandığı bilinmektedir. İslam coğrafyasında nüfus artışıyla beraber kanunların tatbiki ve kamu düzeninin korunması, belirli bir sistemin zorunluluğunu ortaya koymuştur. Zamanla İslam devletleri bu düzeni sağlayabilmek için hacir ve haczi sistemleştirmiş, Selçuklu ve Osmanlı Devleti'nde de bu düzen pratik olarak uygulanmıştır. Selçuklu Devleti'nde haciz işlemleri öncelikle kadılar sonrasında ise muhtesip (pazar zabıtası), naip ve mezalim mahkemeleri gibi görevlilerce yürütülmüştür. Osmanlı Devleti'nde ise muhtesip İhtisap Ağası'na, Divan-ı Mezalim de Divan-ı Hümayun'a dönüşerek görevlerini devam ettirmişlerdir. Kadılar, haciz işlemlerinde temel karar merci olmuş olsa da haciz işlemi bazen muhtesipler ve yardımcılar eliyle gerçekleştirilmiştir. Biz de bu sempozyumu fırsat bilerek Selçuklu ve Osmanlı döneminde toplumsal ve hukuki ihtiyaçlarına göre şekillenen ve kamu düzenini korumaya yönelik önemli bir devlet uygulaması olan hacir ve haczin tarihi açısından seyrini ele almaya gayret edeceğiz.

Anahtar Kelimeler: İslam Tarihi, Selçuklu Tarihi, Osmanlı Tarihi, Hacir, Haciz, İslam Hukuku.

ABSTRACT

In Islamic law, if the debtor does not pay her debt despite having the ability to pay, first a restriction, namely hajir, is imposed on her, and if this does not yield results, then a hajiz is carried out on her property. These transactions aim to both protect the creditor and maintain social order. It is known that the religion of Islam attaches great importance to this issue, and that the first examples of hajir and hajiz were implemented in the early years of Islam. In the Islamic geography, with the increase in population, the implementation of laws and the preservation of public order have revealed the necessity of a certain system. Over time, Islamic states systematized hajir and hajiz in order to maintain this order, and it was practically implemented in the Seljuk and Ottoman Empires. In the Seljuk State, hajiz procedures were carried out first by judges, then by officials such as muhtasip (market inspectors), naip (deputies) and court of mazalim (grievance courts). In the Ottoman Empire, the muhtasip became the Ihtisap Ağası, and the Divan-ı Mezalim (grievance courts) became the Divan-ı Hümayun (the imperial council), and they continued their duties. Although the judges were the main decision-making authority in hajiz transactions, sometimes these were carried out by the muhtasip and their assistants. Taking advantage of this symposium, we will try to address the historical course of hajir and hajiz, which was an important state practice that was shaped according to social and legal needs in the Seljuk and Ottoman periods and aimed at protecting public order. This study examines the place and historical development of the processes of hajir (limitation of a person's capacity to dispose) and hajiz (seizure of property) implemented within the scope of debt relations in the Seljuk and Ottoman states in Islamic law.

Keywords: Islamic History, Seljuk History, Ottoman History, Hajir, Hajiz, Islamic Law.

Hız. Peygamber Döneminde Gündelik Yaşam ve Ümmühâtü'l- Mü'minînin Rolü

An Evaluation of Daily Life During the Prophet's Era and the Role of the Mothers of the Believers

Naciye Serbest

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı
nuras58@hotmail.com, ORCID ID: 0009-0007-0916-2355

ÖZET

Bu çalışma, Hz. Peygamber dönemi gündelik hayatını ve onun eşleri olan ümmühâtü'l-mü'minînin bu yapı içindeki rollerini ele almaktadır. Arap toplumunun genel özellikleri ve kadına bakış açısı değerlendirildikten sonra Medine toplumunda Peygamber eşlerinin dinî, sosyal ve ailevi görevleri incelenmiştir. Hz. Peygamber'in eşleri, her biri farklı özellikleriyle ümmete örnek olmuş, Allah tarafından "müminlerin anneleri" ünvanıyla onurlandırılmışlardır. Onların başka biriyle evlenmelerine izin verilmemiş, dışarı çıkmaları da sınırlı tutulmuş, böylece dönemin fitne ortamından korunmaları amaçlanmıştır. Bu kadınlar, İslam'ın doğru anlaşılması ve toplumun eğitilmesi için önemli görevler üstlenmiştir. Özellikle Hz. Aişe, hadis rivayetleri ve Kur'an tefsiri ile ön plana çıkmış, kadınların dinî sahada aktif olabileceğini göstermiştir. Hz. Peygamber tüm eşlerine adaletle yaklaşılmaya çalışmasına rağmen bazılarına olan sevgisini kalben daha yoğun hissetmiştir. Aile içinde karşılıklı saygı ve dengeli ilişkiler kurulmuş, bu tutum günümüz evlilikleri için de örnek teşkil edebilecek niteliktedir. Peygamber eşlerinin yaşamı sade, gösterişten uzak, temel ihtiyaçlarla sınırlıdır. Bununla birlikte peygamber eşleri; ticaret, el sanatları ve sağlık hizmetlerinde etkinlik göstererek toplumsal katkı sağlamışlardır.

Anahtar Kelimeler: Hz. Muhammed, Ümmühâtü'l-Mü'minîn, Gündelik Hayat.

ABSTRACT

This study explores the daily life during the time of the Prophet Muhammad and the roles of his wives, known as the Mothers of the Believers, within that context. After discussing the general characteristics of Arab society and their perception of women, the study focuses on the responsibilities of the Prophet's wives in the religious, social, and familial spheres within the Medina community. Each wife of the Prophet served as a unique example for the Muslim community and was honored by Allah with the title 'Mothers of the Believers.' They were not permitted to remarry after the Prophet's death, and their social interactions were limited to protect them from the moral challenges of the time. These women played vital roles in educating the community and conveying the correct understanding of Islam. Notably, Aisha bint Abi Bakr stood out with her narration of hadiths and interpretation of the Qur'an, showing that women could take active roles in religious scholarship. Although the Prophet strived to treat all his wives equally, he naturally felt a deeper emotional connection to some. Mutual respect and balance defined the relationships within the household, offering valuable examples for modern marriages. the daily lives of the Prophet's wives were characterized by simplicity, with modest homes, clothing, and food. Despite this, they contributed to society through skills in trade, handicrafts, and healthcare.

Keywords: Hz. Muhammed, Mothers of the Believers, Everyday Life.

Tarık Buğra'nın *Gençliğim Eyvah* Romanının Tahlili

An Analysis of Tarık Buğra's Novel *Gençliğim Eyvah*

Nazan Kurdaş

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili Edebiyatı Ana Bilim Dalı
nazankurdas@hotmail.com, ORCID ID: 0009-0004-7346-7055

ÖZET

Bu çalışmada Tarık Buğra'nın *Gençliğim Eyvah* adlı romanı incelenmiş yazarın bu romanda ortaya koyduğu tezler ele alınmıştır. Tarık Buğra, 1940'lı yıllardan itibaren yazdığı eserler ile Cumhuriyet Döneminin sosyal hayatına ayna tutmuş, ele aldığı konular ve kahramanlar ile Türkiye'nin nereden gelip nereye gittiği konusunda okuyucuları düşündürmeye çalışmıştır. Roman, Türkiye'nin yaklaşık olarak 1930 ila 1971 arasındaki döneminde gizli faaliyetler yürüterek anarşi çıkarmak isteyen ve kitapta "İhtiyar" olarak tanıtılan kişinin faaliyetlerini, düşünce sistemini ve kişisel çıkarları için kullandığı iki genç âşığın hikâyesini işler. Metnin ilerleyen bölümlerinde Çanakkale Türküsü, simge olarak verilmiştir. Çanakkale Savaşı'nda Türkiye'nin yetmiş iki yüz elli bin genci düşman tarafından şehit edilmiştir. Romanda Türk gençlerinin bu sefer de iç düşmanlar tarafından harcanmaya, hayattan koparılmaya çalışıldığı anlatılmaktadır. Günün şartlarında "Gençliğim Eyvah" diyecek noktaya gelindiği vurgulanmaktadır. Bu roman; Tarık Buğra'nın kültürel, toplumsal, siyasal duruşunun bir ÖZETidir. Eser, dönemin siyasal ve toplumsal görünümünü yazarın bakış açısıyla ortaya koymuştur. Bu bakımdan hem yazarın bakış açısını hem de dönemin genel görünümünü değerlendirmek için bu eser ele alınmıştır. Eserde yaşanan anarşizm, kişi, zaman, mekân ve olay bazında somutlaştırıldığı için bu çalışmamızda; romanın olay örgüsü, şahıs kadrosu, zaman ve mekânı ele alış biçimi ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir. Her bir yapı unsurunda gizlenen şifreler tahlil edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeni Türk Edebiyatı, Tarık Buğra, *Gençliğim Eyvah*, Anarşizm.

ABSTRACT

In this study, Tarık Buğra's novel *Gençliğim Eyvah* has been examined, and the theses presented by the author in this novel have been discussed. Tarık Buğra, through his works written since the 1940s, has reflected the social life of the Republican Era and aimed to make readers contemplate where Turkey has come from and where it is heading, through the themes and characters he presents. the novel explores the activities and ideological system of a character referred to as "the old man," who secretly incites anarchy between approximately 1930 and 1971 in Turkey, as well as the story of two young lovers manipulated for his personal gain. In later parts of the text, the "Çanakkale Türküsü" (a folk song about Gallipoli) is presented as a symbol. During the Gallipoli War, two hundred and fifty thousand of educated Turkish youth were martyred by the enemy. In the novel, it is conveyed that this time, Turkish youth are being wasted and torn from life by internal enemies. It is emphasized that the conditions of the time have led to a point where one might cry out, "Alas, My Youth." This novel serves as a summary of Tarık Buğra's cultural, social, and political stance. the work reflects the political and social atmosphere of the era from the author's perspective. Therefore, the novel has been studied to evaluate both the author's viewpoint and the general landscape of the period. Since anarchism in the work is concretized in terms of character, time, setting, and events, this study presents a detailed analysis of the novel's plot structure, character set, and treatment of time and space. Hidden codes within each structural element have been analyzed.

Keywords: Modern Turkish literature, Tarık Buğra, *Gençliğim Eyvah*, Anarchism.

Âşık Veysel'in "Beni Hor Görme Gardaşım" İsimli Şiirinin Sosyal Bütünleşme Açısından Değerlendirilmesi

Evaluation of Âşık Veysel's Poem "Don't Hold Me Down, Brother" in Terms of Social Integration

Nilüfer Gül

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı
niluferakingul5@gmail.com, ORCID ID: 0009-0004-7303-4612

ÖZET

Her insan, doğal olarak bir toplum içerisinde yaşama ihtiyacındadır. Onun toplumsal değerlere saygılı olması ve içerisinde yaşadığı toplumuyla bütünleşmesi sosyal bütünleşmeyle mümkün olmaktadır. Sosyal bütünleşmenin sağlanamadığı toplumlarda yurttaşlık bilinci gelişemediği için bireyler arasında kutuplaşma, ayrımcılık ve şiddet olağan hâle gelebilir. Bu durum sosyal hayatın barış ve huzur içerisinde devamı açısından büyük bir sorundur. Sosyal bütünleşme, toplumdaki sosyal unsurların kendi özgünlüğünü koruyarak karşılıklı anlayış ve ahenk içerisinde bir bütünlük oluşturacak tarzda birleşip kaynaşmasıdır. Bu konuda eğitim ve hukuk gibi unsurlar yanında halk kültürünün oluşmasında etkisi bilinen ve özellikle felsefe, ahlak, sanat ve edebiyat gibi alanlarda hizmet eden tarihsel şahsiyetlerin görüş ve düşüncelerinden de yararlanmak gerekir. İşte bu tebliğde Türk halk kültürünün önemli isimlerinden olan Âşık Veysel'in "Beni Hor Görme Gardaşım" adlı şiiri konu edilmiştir. Görme eyleminin, gözün ötesinde bir fiil olduğunun en önemli örneklerinden olan Âşık Veysel'in, halkın sorunlarına değinen bu şiirini irdelemenin halk kültürünün gelişimine katkı sunacağı ve okuyucuda bir farkındalık oluşturacağı düşünülmektedir. Tebliğde sosyal bütünleşme kavramı açıklandıktan sonra, Âşık Veysel'in adı geçen şiiri sosyal bütünleşme açısından değerlendirilecektir. Literatür taraması ve metin analizi tekniğinin kullanıldığı çalışma, Âşık Veysel özelinde şairlerin toplum kültürü üzerindeki etkisi ile ilgili bazı tespitlerle sonlandırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Âşık Veysel, Sosyal Bütünleşme, Kardeşlik, Ayrımcılık.

ABSTRACT

Every person naturally needs to live in a society. Their integration with their society and respect for the values of society is possible through social integration. In societies where social integration cannot be achieved, since citizenship consciousness cannot develop, polarization, discrimination and violence among individuals can become commonplace. This situation is a major problem in terms of the continuation of social life in peace and tranquility. Social integration is the unification and integration of social elements in society in a way that preserves their own uniqueness and forms a whole with mutual understanding and harmony. In this regard, in addition to elements such as education and law, it is also necessary to benefit from the views and thoughts of historical figures whose influence on the formation of folk culture is known and who serve especially in areas such as philosophy, morality, art and literature. In this paper, the poem "Don't Horrify Me, My Brother" by Âşık Veysel, one of the important names of Turkish folk culture, is the subject. It is thought that examining this poem of Âşık Veysel, which is one of the most important examples of the act of seeing being a verb beyond the eye, and which touches upon the problems of the people, will contribute to the development of folk culture and create awareness in the reader. After the concept of social integration is explained in the paper, the aforementioned poem by Âşık Veysel will be evaluated in terms of social integration. the study, in which literature review and text analysis techniques are used, will be concluded with some findings regarding the impact of poets on social culture, specifically Âşık Veysel.

Keywords: Religion Education, Âşık Veysel, Social Integration, Brotherhood, Discrimination.

Seyyid Muhammed Nûru'l-Arabî'nin Mısırî Niyâzî Divânı Şerhinde Temas Ettiği Hadislerin Tespiti ve Mezkûr Hadislerin Tasavvufî Meselelerle İrtibâtı

Determination of the Hadiths That Sayyid Muhammad Nûru'l- 'arabî Mentioned in his Commentary on Misrî Niyâzî Divân and the Relation of the Aforementioned Hadiths To Sufi Issues

Ömer Emre Kulaksız

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı
omeremrekulaksiz@cumhuriyet.edu.tr, ORCID ID: 0009-0002-6439-112X

ÖZET

Tasavvuf, köken ve mahiyet itibarıyla bizzat Kur'an ve sünnet kaynaklıdır ve ikisiyle mukayyettir. Teşekkül döneminden itibaren sufiler bu iki temel kaynaktan beslenmiştir dolayısıyla vücuda gelen eserler, doğrudan yahut dolaylı olarak naslar ekseninde şekillenmiştir. Bu eserlerden biri olan *Dîvân-ı İlâhiyyât*, Niyâzî-i Mısırî'ye (v. 1105/1694) aittir. Niyâzî-i Mısırî, zahir olduğu dönemde ve sonrasında eserleriyle, tasavvuf çevrelerinde büyük yankı uyandırmış ve mutasavvıflar üzerinde etkili olmuştur. Ondan etkilenen mutasavvıflardan biri de üçüncü dönem Melâmîliğinin kurucusu olarak kabul edilen Seyyid Muhammed Nûru'l-Arabî'dir (v. 1888). Sohbetlerini Kur'an ve sünnet merkezinde gerçekleştiren Nûru'l-Arabî, Mısırî divânına verdiği önem sebebiyle eseri şerh etmiştir. Bu bildiride Nûru'l-Arabî'nin ilgili eseri şerh ederken temas ettiği hadislerin tespiti ve bu hadislerin tasavvuf meseleleriyle irtibatının metin tahlili yöntemiyle araştırılması amaçlanmıştır. Bu çerçevede etrafında yukarıda zikredilen konulara da temas edilmiştir. Muhammed Nûru'l-Arabî, divandaki beyitleri ayetler ve hadisler ışığında şerh etmiştir. Divandaki beyit şerhlerinde temas edilen ayetleri ve bu ayetlerin tasavvuf meseleleriyle ilişkisini konu alan bir çalışma Prof. Dr. İskender Şahin tarafından yapılmıştır fakat divanın şerhinde başvurulmuş hadisleri inceleyen bir çalışma bulunmamaktadır. Beyit şerhlerinde başvurulmuş hadisler kahir ekseriyetle muhakkik sufilerin ontolojik izahını oluşturan hakikat-i Muhammediyye, Varlık'ın taşma sebebini konu alan kenz-i mahfî ve mazhar-ı tamm oluşuyla kevn-i câmi mesabesinde bulunan insan-ı kamil kavramlarına kaynaklık eden hadis-i şeriflerdir. Nûru'l-Arabî, beyitleri sıklıkla seyr u sülûk aşamaları olan fena mertebeleri ve beka makamlarıyla ilişkilendirerek ibarelerdeki işaretlere dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tasavvuf, Hadis, Niyâzî-i Mısırî, Muhammed Nûru'l-Arabî, *Dîvân-ı İlâhiyyât*.

ABSTRACT

Sufism is rooted in the Qur'an and Sunnah in terms of origin and nature and is bound by both. Sufis have been nourished by these two basic sources since the period of their formation, and therefore their works have been shaped directly or indirectly on the axis of nasses. One of these works, *Dîvân al-İlâhiyyât*, belongs to Niyâzî al-Misrî (v. 1105/1694). Niyâzî al-Misrî had a great impact on Sufi circles and influenced Sufis with his works during and after his ascension. One of the Sufis influenced by him was Sayyid Muhammad Nûru'l- 'Arabî (v. 1888), who is considered the founder of the third period Melâmism. Nûru'l- 'Arabî, whose conversations centered on the Qur'an and the Sunnah, annotated Misrî's *dîvân* because of the importance he attached to it. In this paper, it is aimed to identify the hadiths that al-Nûr al- 'Arabî touched upon while commenting on the relevant work and to investigate the connection of these hadiths with Sufi issues through textual analysis. the aforementioned topics are also touched upon within this framework. Muhammad Nûr al- 'Arabî commented on the couplets in the *divân* in the light of verses and hadiths. A study on the verses mentioned in the commentaries of the couplets in the *divân* and their relation to Sufi issues was conducted by Prof. Dr. İskender Şahin, but there is no study that examines the hadiths used in the commentary of the *divân*. the hadiths referenced in the commentaries of the couplets are overwhelmingly the hadiths that are the source of the concepts of the truth al-Muhammadiyya, which constitutes the ontological explanation of the muhaqqiq Sufis; the kenz-i mahfî, which deals with the reason for the overflow of Being; and the human being, who is in the form of kawn-i jâmi with his being mazhar-ı tamm. Nûru'l- 'Arabî frequently associates the couplets with the stages of seyr al-sulûk, the stages of fena and the maqâms of survival, and draws attention to the signs in the phrases.

Keywords: Sufism, Hadith, Niyâzî-i Mısırî, Muhammad Nûru'l-Arabî, *Dîvân-ı İlâhiyyât*

Sosyal Medyada Mukbang Kültürü: Nicholas Perry Örneği

Mukbang Culture on Social Media: The Example of Nicholas Perry

Özge Aksoy

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Ana Bilim Dalı
ozgeakosy@gmail.com, ORCID ID: 0009-0006-0324-5427

ÖZET

İnsanın temel ihtiyaçlarından biri olan yemek, teknolojinin gelişmesiyle birlikte bir ihtiyaç olmaktan çıkmış ve sosyal bir etkileşim hâline dönüşmüştür. Teknolojinin gelişme süreci içerisinde insanların tek başına yaptıkları eylemler artık kamusal alanlarda sunulan bir şov hâline gelmiştir. Bu eylemler sosyal etkileşim kurma biçimlerinden biri olabilmektedir. Bu durum insanların temel eylemlerinin sosyal medya mecralarına aktarılmasına ve bu eylemlerin farklı içerik teknikleriyle üretilmesine ve etkileşim sağlanmasına imkân vermektedir. Var olan kültürlerin yayılmasının yanı sıra yeni kültürlerin belirmesini de kolaylaştırmaktadır. Bunlardan biri de Güney Kore'de ortaya çıkan "Mukbang" (yemek yayını) kültürüdür. Başlangıçta yalnız yemek yiyen insanlar için sanal sosyalleşme alanı olarak tasarlanan bu içerik, zamanla küresel bir trend hâline gelmiştir. Özellikle TikTok gibi kısa video barındıran sosyal medya platformlarında Mukbang videoları yaygınlaşmıştır. Bu çalışma Mukbang'ın sosyal medya kültüründeki yerini ve etkilerini anlamayı ve Mukbang kültürünün sosyal medyadaki yansımalarını incelemeyi amaçlamaktadır. Buradan hareketle @realnikocadoavocado kullanıcı adlı Nicholas Perry'nin TikTok platformunda 2024 yılının şubat-nisan arası dönemde paylaştığı 9 video, araştırmada amaçlı örneklem olarak seçilip içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Analizler, içerik üreticisinin takip ettiği stratejiler ve etkileşimler üzerine odaklanmıştır. Sonuç olarak bu çalışma; Mukbang kültürünün yemek yeme eylemini şova dönüştürdüğünü, videolarda abartılı ve dramatik davranışların yer aldığını ve sosyal medyada bu davranış biçimlerinin ilgi gördüğünü ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gazetecilik, Nicocado Avocado, TikTok, Mukbang, Sosyal Medya, Yemek Kültürü.

ABSTRACT

Food, one of the basic human needs, has ceased to be a necessity with the advancement of technology and has become a form of social interaction. With the development of technology, actions that people used to do alone have now become a show presented in public spaces. These actions may be a form of social interaction. This situation may allow people's basic actions to be transferred to social media platforms and produced with different content techniques to enable interaction. It may facilitate the spread of existing cultures as well as the emergence of new ones. One example may be the "Mukbang" (food broadcast) culture that emerged in South Korea. Initially designed as a virtual socialization space for people who eat alone, this content has gradually become a global trend. Mukbang videos have become widespread on social media platforms such as TikTok, which host short videos. This study aims to understand Mukbang's place and impact in social media culture and to examine the reflections of Mukbang culture on social media. Based on this, nine videos shared by Nicholas Perry, who goes by the username @realnikocadoavocado, on the TikTok platform between February and April 2024 were selected as a sample for the study and evaluated using content analysis. the analysis focused on the strategies and interactions of the content creator. the results reveal that Mukbang culture transforms the act of eating into a show, features exaggerated and dramatic behaviors in videos, and that these behavioral patterns attract attention on social media.

Keywords: Journalism, Nicocado Avocado, TikTok, Mukbang, Food Culture, Social Media.

Yerel K lt r n Aynası Yenihan Bebekleri

Yenihan Dolls, the Mirror of Local Culture

Rukiye Demet  ek

*Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
rukiyedemetcicek@gmail.com, ORCID ID: 0009-0009-3717-0584*

ÖZET

Yenihan Bebekleri, eski adı Yenihan olan Sivas'ın Yıldızeli ilçesinde üretimi yapılan bebeklere verilen isimdir. Bebekler ahşap üzerine yöresel kıyafetler giydirilerek oluşturulmuştur. Yöre halkı; kültürünü, ya ayı ını, duygusal durumlarını, sosyal statülerini giysileri ve takıları ile göstermektedir. Bu durum kıyafetlerde çeşitli mesajlar içeren motifler ve renklerin oluşmasını sağlamıştır. Yenihan Bebeklerinin  zellikleri içerisinde yeni gelin, köy a ası,  oban e i, hasta kadın gibi isimlerle tüm bebeklerin birbirinden farklı olması vardır. Ba  rt s nde yeşil dut motifi kullanan genç kız yeni ba layan sevdasını, boynunda gümüş liralara taşıyan genç kız evlilik çağında ve bekâr olduğunu, elbisesinde turuncu renkli desenler bulunan kadın kalıtsal bir hastalığı olduğunu kıyafetleri ile gösterirken  orabında göz motifi ve  nl   nde tarak motifi bulunan gelin, giysileri ile kendisini nazardan korumak istemiştir. Bu  alı mayla Sivas'ın Yıldızeli ilçesinde bulunan "Yenihan Bebekleri" incelenerek geçmişten günümüze yöre halkının giyiminde taşıdığı renkler ve sembollerin anlamı üzerinde durulacaktır. Günümüz teknolojiyle üretilen bebeklerin hem insan sağlığı için zararları hem de yabancı kültür ögeleri taşımaları nedeniyle olu turaca ı zararlar göz önüne alındığında Yenihan Bebeklerinin doğal ürünlerle üretilmiş olması ve kültürel unsurları yansıtmaması onu diğer oyuncaklardan ayırmaktadır. Ayrıca ekonomik bir gelir kaynağı olması sebebiyle çocukların oynaması için satılan bebekler hediyeelik eşya olarak da kullanılmaktadır. Söz konusu çalışma, kültürel ögelerin belgelenmesi ve gelecek kuşaklara aktarılması amacıyla hazırlanmıştır. Çalışma içerisinde kültür kavramı, renk ve sembollerin Türk kültüründeki yeri, yöre halkının geleneksel giyim unsurlarındaki sembolik anlatım bi imlerine de inilmi  ve Yenihan Bebekleri  zelinde kültürel bir   z mlemede bulunulmu tur.

Anahtar Kelimeler: *Sivas Kültürü, Yenihan Bebekleri, Kültür Ekonomisi.*

ABSTRACT

Yenihan Dolls are the name given to the dolls produced in Yıldızeli district of Sivas, whose old name is Yenihan. the dolls were created by wearing local clothes on wood. It shows the culture, life, emotional states, social status of the local people with their clothes and jewelry. This situation has led to the formation of motifs and colors containing various messages in the clothes. One of the important features of Yenihan dolls that is different from other regions is that all dolls are different from each other with names such as new bride, village lord, shepherd's wife, sick woman. A young girl with a green berry motif on her headscarf shows that her love has just begun, a young girl with silver liras around her neck shows that she is of marriage age and single, a woman with orange patterns on her dress shows that she has a hereditary disease with her clothes, while the bride with an eye motif on her socks and a comb motif on her apron wanted to protect herself from the evil eye with her clothes. In this study, "Yenihan Dolls" in Yıldızeli district of Sivas will be examined and the meaning of the colors and symbols carried by the local people from the past to the present will be emphasized. Considering the damages that dolls produced with today's technology may cause both for human health and because they carry foreign cultural elements, the fact that Yenihan Dolls are produced with natural products and reflect cultural elements distinguishes them from other toys. In addition, since it is an economic source of income, dolls sold for children to play with are also used as souvenirs. the study in question was prepared in order to document cultural elements and transfer them to future generations. In the study, the concept of culture, the place of colors and symbols in Turkish culture, the symbolic expression forms in the traditional clothing elements of the local people and Yenihan Dolls are included in a cultural analysis.

Keywords: *Sivas Culture, Yenihan Dolls, Cultural Economy.*

İcra Hukukunda Satış Talebinin Geçerliliği Hususunun Genel Değerlendirilmesi

General Evaluation of the Validity of Sale Request in Enforcement Law

Rukiye Kaya

Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Medeni Hukuk ve İcra İflas Hukuku Ana Bilim Dalı
234409018@kku.edu.tr, ORCID ID: 0009-0004-5725-0673

ÖZET

İcra hukukunda borçludan haciz yoluyla alınan mal doğrudan alacaklıya verilmez. Öncelikle hacizli malın paraya çevrilmesi gerekir. Bu nedenle bir icra takibinde haciz aşamasından sonra satış aşamasına geçilmektedir. Satış aşamasını başlatan olay ise satış talebidir. Haciz aşamasından sonra icra takibi taraflarının hacizli malların paraya çevrilmesini talep etmesine satış talebi denilmektedir. Satış talep etme süresinin hukuki niteliği, doktrinde ve Yargıtay kararlarında hak düşürücü süre olarak değerlendirilmektedir. Satış talebinin geçerli olduğu zaman, Yargıtay kararlarına ve uygulamaya göre satış giderlerinin tamamının eksiksiz ve peşin olarak yetkili icra dairesine ödendiği tarihtir. Kural olarak satış talep edilmeden resen icra dairesi tarafından yapılamaz. Bu kuralın İcra İflas Kanunu'nda iki tane istisnası mevcuttur. Satış talebinin içeriğinde istenilen mahcuz malın satışının belirtilip belirtilemeyeceği hususunda doktrinde görüş birliği bulunmaktadır. Bu görüşe ve uygulamaya göre alacaklı satış talebinde bulunduğu bütün mahcuz malların satışı için talepte bulunmuş olur. Hacizli malın satışının talep edilmesi için takibin taraflarına verilen süre taşınır veya taşınmaz olduğu fark etmeksizin haczin kesinleştiği tarihten itibaren bir yıldır. Bu süre taraflara yönelik olduğundan hak düşürücü süredir, bu nedenle sürenin bitiminde satış talep edilmediği takdirde haciz kendiliğinden kalkacak ve hak düşecektir. 2021 yılında 7343 sayılı yasa ile yapılan değişiklik sonucu taşınır için olan altı aylık satış isteme süresi de bir yıla çıkarılarak taşınır ve taşınmaz arasındaki satış isteme süresi farkı ortadan kaldırılmıştır. Satış talep edilmediğinde takip devam etse bile kesinleşen haciz düşmektedir fakat takip hâlen derdest durumdadır. Ancak bazı hâllerde satış isteme süresi işlemez. Bu hâller genel olarak haczin geçerli olup olmadığına ilişkin bir başvuru olduğu durumlardan ibarettir. Çalışmamızda icra hukukunun işlemlerinden biri olan satış talebini, Yargıtay kararları ve doktrindeki görüşler doğrultusunda araştırmaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Haciz, Paraya Çevirme, Satış Talebi, Alacaklı, Borçlu, İcra Takibi.

ABSTRACT

In enforcement law, assets seized from the debtor through distraint are not directly transferred to the creditor. They must first be converted into cash. Therefore, in an enforcement proceeding, the process moves from the seizure stage to the sale stage. the event that initiates the sale stage is the request for sale. Following the seizure, the parties to the enforcement proceeding may request the conversion of the seized assets into cash, which is referred to as a sale request. the legal nature of the period for requesting a sale has been regarded in doctrine and by the Supreme Court (Yargıtay) as a forfeiture period. According to Yargıtay decisions and practice, the sale request is considered valid as of the date on which all sale-related costs are fully and promptly paid to the competent enforcement office. As a rule, the enforcement office cannot initiate a sale ex officio without a sale request, although the Enforcement and Bankruptcy Law provides two exceptions to this rule. Regarding whether the sale request must specify the seized asset, there is consensus in doctrine and practice that a creditor's sale request covers all seized assets. the period for requesting the sale of seized assets—whether movable or immovable—begins from the date the seizure becomes final and is one year. Since this period applies to the parties, it constitutes a forfeiture period; if the sale request is not made within this timeframe, the seizure automatically lapses, and the right is forfeited. Following the amendment introduced by Law No. 7343 in 2021, the six-month period for movable assets was extended to one year, thereby eliminating the distinction between movable and immovable assets. Even if the enforcement proceeding continues, a seizure that has not been subject to a sale request lapses; however, the proceeding remains pending. In certain cases, the sale request period does not commence, generally in situations involving a challenge regarding the validity of the seizure. In this study, we examined the sale request—a procedure within enforcement law—in light of Yargıtay decisions and doctrinal opinions.

Keywords: Seizure, Forced Sale, Request For Sale, Creditor, Debtor, Enforcement Proceeding.

Gümüşhane’de Yağmur Yağdırmak İçin Çocuklar Tarafından Oynanan Ritüelistik Bir Oyun: Kuşukura

A Ritualistic Game Played By Children in Gümüşhane to Make it Rain: Kuşukura

Rukiye Yıldırım

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
rukiye.yildirim29@outlook.com, ORCID ID: 0009-0004-3649-2032

ÖZET

Su, maddi hayatın devamlılığını sağlamadaki mühim rolü ile oldukça büyük bir önem ve kıymeti haizdir. Hiç şüphesiz suyun en temel kaynağı da yağmurdur. Tarım ve hayvancı topluluklar başta olmak üzere tüm insanlar için yağmurun yağmaması korkutucu, bu durumun beraberinde getirdiği kuraklık ise felakettir. İnsanlar, en eski zamanlardan günümüze bu korkudan emin olmak ve felaketten kurtulmak için yağmur yağdırmaya yönelik pek çok ritüel gerçekleştirmiştir ve gerçekleştirmeye de devam etmektedir. Her toplum Tanrı ve inandığı diğer manevi güçlerle iletişime geçmek, onlara yakarmak ve çeşitli güçleri harekete geçirerek doğa olaylarına müdahale etmek için kendi inanç ve kültürü ile şekillendirdiği ritüelleri uygular. Eski Türkler, hava olaylarına müdahale edip yağmur ve kar yağdırabilmek için ya da taşı kullanıyorlardı. İslam dini çerçevesinde, Türk coğrafyasının hemen her yerinde kurbanlar sunmak, taşlar ıslatmak, elbiseleri ters giymek gibi pek çok uygulamayı da içeren yağmur dualarına cı-kıldığı görülür. Bu ritüellerde çoğu zaman dinsel ve büyüsel unsurlar iç içe geçmiş vaziyettedir. Büyüsel unsurlarla örülü pek çok ritüelin zaman içerisinde oyunsal bir karaktere büründüğü de görülür ki bu türden oyunlar kuttören oyunlar olarak adlandırılır. Bu oyunlardan biri de Türkiye’nin farklı bölgelerinde çömçe gelin, kepçecik, gode gode, bodi bodi, hucrik, kelis gibi adlarla oynanan oyundur. Bu oyunun bir varyantı ise Gümüşhane’de “kuşukura” adı altında oynanmaktadır. Eski kıyafetler giydirilen ağaçtan yapılmış bir kuklanın söylenen tekerleme eşliğinde sokak sokak gezdirilmesi ve kuklanın yöre halkı tarafından ıslatılması esasına dayanan oyun, yörede çocuklar tarafından oynanmaktadır. Bu çalışmanın amacı kuşukura oyununu tanıtmak; oyunun oynanışı, kökeni, işlevleri hakkındaki bilgileri derleyerek aktarmak ve oyunu her yönü ile tahlil etmektir.

Anahtar Kelimeler: Halk İnanışları, Çocuk Oyunları, Ritüelistik Oyunlar, Yağmur Duası.

ABSTRACT

Water is of immense importance and value due to its crucial role in sustaining material life. Undoubtedly, rain is the most fundamental source of water. the absence of rain is frightening for all people, especially agricultural and pastoral communities, and the drought that accompanies it is a disaster. Since ancient times, people have performed and continue to perform many rituals to induce rainfall in order to overcome this fear and escape disaster. Every society practices rituals shaped by its own beliefs and culture to communicate with God and other spiritual powers they believe in, to pray to them, and to intervene in natural events by mobilizing various powers. the ancient Turks used stones to intervene in weather events and bring rain and snow. Within the framework of Islam, rain prayers involving many practices, such as offering sacrifices, wetting stones, and wearing clothes backwards, are observed throughout almost the entire Turkish geography. These rituals often intertwine religious and magical elements. Over time, many rituals woven with magical elements have taken on a playful character, and such games are called kuttören games. One such game is played in different regions of Turkey under names such as çömçe gelin, kepçecik, gode gode, bodi bodi, hucrik, and kelis. A variant of this game is played in Gümüşhane under the name “kuşukura.” the game, which is played by children in the region, is based on parading a wooden puppet dressed in old clothes through the streets to the accompaniment of a chant and then having the puppet drenched by the local people. the aim of this study is to introduce the game of kuşukura, to compile and convey information about how the game is played, its origins, and its functions, and to analyze the game in all its aspects.

Keywords: Folk Beliefs, Children Games, Ritualistic Games, , Rain Prayer.

Şehnâme Kahramanı Rüstem: 15. Yüzyıl Resimli El Yazmalarındaki Temsillerinden Örnekler

Rüstem, the Hero of the Shahnameh: Examples of His Representations in 15th Century Manuscripts

Rüstem Çopur

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı
copurrustem@gmail.com, ORCID ID: 0009-0009-1126-2683

ÖZET

Bu makalede Firdevsi'nin *Şehnâme* adlı destanında önemli bir figür olan Rüstem'in, 15. yüzyıla tarihlenen resimli el yazmalarındaki görsel temsillerinin önemli bazı sahneleri incelenmektedir (Bodleian Library MS. Ouseley Add. 176 numaraya kayıtlı nüshada yer alan 62a, 69a, 71a, 186a ve 92a numaralı). Rüstem, İran tarihinin en önemli kahramanlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Şehnameye en çok Rüstem'in maceraları resimlenmiştir. Özellikle 13. yüzyıldan sonra resimlenmeye başlaması ile üretilen yeni şehnameler hem kendi döneminde hem de bugün hâlâ dikkat çekici birçok unsur taşımaktadır. Dönem insanları için ifade ettiği değer ile bugün araştırılma konusu olması aynı olmasa da muhtemeldir ki her çağda önemini korumaya devam edecektir. Timurlu ve erken Safevî dönemlerinde üretilen bu yazmalar, hem minyatür sanatı hem de tarih yazımı açısından dikkat çekicidir. Çalışmada bu görsellerdeki Rüstem'in kahramanlık, fiziksel güç ve kültürel ikonografi bağlamında nasıl betimlendiği bazı örnekler üzerinden analiz edilmiştir. Ayrıca bu tasvirlerin dönemin politik ve estetik düşüncesine nasıl etki ettiği irdelenmiştir. Dönem sanatlarının anlaşılabilmesi, üslupsal farkların ortaya çıkarılması ve tasvirlerde kullanılan malzeme tekniğinin saptanması için de önemli bazı veriler sunması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sanat Tarihi, Firdevsi, Şehname, Rüstem.

ABSTRACT

This article examines some of the important scenes of the visual representation of Rustam, an important figure in Firdevsi's epic *Shahnameh*, in illustrated manuscripts dating back to the 15th century. (Nos. 62a, 69a, 71a, 186a and 92a in the copy registered in Bodleian Library MS. Ouseley Add. 176) Rustam stands out as one of the most important heroes in Iranian history. Rustam's adventures are the most illustrated in *Shahnameh*. the new *Shahnamehs*, especially those that began to be illustrated after the 13th century, still carry many striking elements, both in their own time and today. Although it is not the same subject of research today, it is likely that it will continue to maintain its importance in every age, given the value it expressed for the people of the period. These manuscripts, produced in the Timurid and early Safavid periods, are remarkable in terms of both miniature art and historiography. the study analyzes how Rüstem is depicted in these images in terms of heroism, physical strength and cultural iconography with some examples. It also examines how these depictions influenced the political and aesthetic thought of the period. It is also expected to provide some important data for understanding the arts of the period, revealing stylistic differences and determining the materials and techniques used in the depictions.

Keywords: Art History, Firdevsi, *Shahnameh*, Rustam.

Afganistan'ın Sosyal Medyada Temsili: Asrın Tok'un Afganistan Gözlemleri Üzerine Bir Söylem Analizi

Afghanistan's Representation on Social Media:

A Discourse Analysis of Asrın Tok's Observations on Afghanistan

Sakhi Turdi Furaghi

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İletişim Bilimleri Ana Bilim Dalı

sakhiturdifuraghi@gmail.com, ORCID ID: 0009-0002-8566-8001

ÖZET

Afganistan, Güney ve Orta Asya ile Orta Doğu coğrafyalarının kesişiminde yer alan stratejik öneme sahip bir ülkedir. Gerek yer altı kaynakları gerekse enerji ve ticaret yolları üzerinde olması stratejik konumunu artıran faktörlerden yalnızca birkaçıdır. Bu nedenle Afganistan, bu coğrafyada söz sahibi olmak isteyen küresel güçlerin egemenlik altına almak istediği ve çeşitli nedenlerle istikrarsızlaştırılan ülkelerden biridir. Özellikle Amerikan'ın Afganistan'dan çekilme süreciyle başlayan değişim ve dönüşüm süreci, 15 Ağustos 2021 tarihinde Taliban yönetiminin Afganistan'ı ele geçirmesi, Afganistan'ın terör yuvası olduğu yönünde artan suçlamalar ve bu coğrafyanın uyuşturucu merkezi olarak anılması gibi durumlar Afganistan'ın uluslararası platformlardaki olumsuz imajını pekiştirmiştir. Afganistan'da yaşanan bu ve buna benzer birçok olay ve çatışma, beraberinde pek çok olumsuzluğun doğmasına neden olmuştur. Bu duruma paralel olarak Afganistan ve Afganistan'da yaşayan halklarla ilgili sosyal medyada üretilen içeriklerde olumsuz imajların yer aldığını söylemek mümkündür. Sosyal medyadaki içerik üreticileri tarafından bilhassa göç ve göçmen sorunlarıyla, geri kalmışlıkla, kadınların sosyal hayatta geri plana itilmesiyle gündeme getirilerek Afganistan üzerindeki olumsuz imaj pekiştirilmekteyken bazı içerik üreticileri bu temsilin tam tersini savunan argümanlara sahiptir. Bu çalışmanın amacı, Afganistan ile ilgili üretilen YouTube içeriklerindeki klişeleşmiş anlatıların karşısında yer alan söylemleri incelemektir. Çalışmada söylem analizi yöntemi kullanılarak Asrın Tok'un Afganistan gözlemlerini içeren 4 videosu incelenmiştir. Sonuç olarak bu videolarda Asrın Tok'un Afganistan'la ilgili gözlem, tespit ve söylemlerinde hem YouTube'daki hem de diğer platformlardaki içerik üreticilerinden farklılaştığı ve onlardan farklı argümanlar sunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İletişim Bilimleri, Afganistan, Sosyal Medya, YouTube, İçerik.

ABSTRACT

Afghanistan is a country of strategic importance located at the intersection of South and Central Asia and the Middle East. Its abundant natural resources, energy reserves, and control over vital trade routes further enhance its strategic position. As a result, Afghanistan has become a focal point for global powers seeking to exert influence in the region, often leading to instability and conflict. The process of change and transformation that began with the withdrawal of the United States from Afghanistan, the Taliban's takeover of Afghanistan on August 15, 2021, increasing accusations that Afghanistan is a hotbed of terrorism, and the region's reputation as a drug hub have reinforced Afghanistan's negative image on the international stage. These and similar events and conflicts in Afghanistan have led to many negative consequences. Parallel to this situation, it is possible to say that social media content about Afghanistan and the people living there contains negative images. Content producers on social media, especially those focusing on issues such as migration and refugees, underdevelopment, and the marginalization of women in social life, may reinforce this negative image; however, some content producers argue the opposite. This study examines the discourses that counter the clichéd narratives on YouTube about Afghanistan. This study analyzed four videos containing Asrın Tok's observations on Afghanistan using discourse analysis. In conclusion, it was found that Asrın Tok's observations, findings, and discourses regarding Afghanistan differ from those of content creators on YouTube and other platforms, and that he presents different arguments.

Keywords: Communication Sciences, Afghanistan, Social Media, YouTube, Content.

Pandora'nın Kutusu Filminin Bowen Aile Sistemleri Teorisi'ne Göre Analizi

A Bowen Family Systems Theory Analysis of the Film Pandora's Box

Selcan Ülger

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Aile Danışmanlığı Ana Bilim Dalı
selcanulger1122@gmail.com, ORCID ID: 0009-0000-1178-892X

ÖZET

Aile dinamiklerini anlamada önemli bir kuramsal araç olan Bowen Aile Sistemleri Teorisi, bu çalışmada ilk olarak kuramsal temelleriyle açıklanmakta akabinde söz konusu kuramın Pandora'nın Kutusu filmi üzerinden çözümlenmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışmanın odak noktası aile dinamikleri olduğu için insan davranışlarının yalnızca nicel verilerle açıklanamayacağı ve bireysel deneyimlerin söz konusu davranışların anlaşılmasında kritik bir rol oynadığı görüşü temel alınmıştır. Bu bağlamda insan davranışlarını anlamak için nicel verilerin yetersiz kalacağı düşüncesiyle nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Analiz kapsamında odaklanılan "Murat" karakterinin kendini farklılaştırma düzeyinin görece yüksek olduğu ve içsel motivasyonunun güçlü olduğu saptanmıştır. Murat'ın çekirdek ailesiyle kurduğu ilişkiler incelendiğinde üçgenleşme, duygusal geri çekilme ve nesiller arası aktarım dinamiklerinin belirgin şekilde gözlemlendiği görülmektedir. Aile terapisti müdahalesinde iletişim becerilerini güçlendirmek için "ben dili" kullanımı teşvik edilir, üçgenleşme süreçleri hakkında psiko-eğitim verilir ve "kişiden kişiye ilişki" ile "ilişki deneyi" teknikleriyle işlevsel olmayan ilişki örüntüleri dönüştürülmeye çalışılır. Bireyin aile yapısında zaman zaman aksaklıklar ve problemler olabilir. Aileler bu problemleri düzeltmek amacıyla profesyonel desteğe ihtiyaç duyabilirler. Bu noktada Bowen Aile Sistemleri Kuramı öne çıkmaktadır. Çalışma bulguları, yalnızca aile dinamikleri ile ilgilenen araştırmacılar ve uygulayıcılar için değil aynı zamanda onun pratik uygulamaları ve gelecekteki potansiyel gelişmeler hakkında fikir edinmek isteyen herkes için değerlidir ve bu bulgular bir yol haritası sağlamaktadır. Araştırmanın kuramsal çerçeve olarak yalnızca Bowen Aile Sistemleri Kuramı'yla kısıtlanması, aile içi dinamikleri açıklamada alternatif kuramların göz ardı edilmesine neden olmuştur. Ayrıca film karakterlerinin kurgu ürünü olması, gerçek yaşam deneyimlerinin tüm karmaşıklığını yansıtmaya kapasitesini sınırlayabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikoloji, Bowen Aile Sistemleri Kuramı, Film Analizi, Pandora'nın Kutusu.

ABSTRACT

Bowen Family Systems Theory, a significant theoretical framework for understanding family dynamics, is first introduced with its conceptual foundations in this study. the study then aims to analyze the theory through the lens of the film Pandora's Box. Since the focus is on family dynamics, the research is grounded in the perspective that human behavior cannot be fully explained through quantitative data alone, and that individual experiences play a vital role in understanding such behaviors. Accordingly, a qualitative research method was employed, based on the belief that quantitative data may be insufficient to grasp the complexity of human behavior. the analysis centers on the character "Murat," who demonstrates a relatively high level of self-differentiation and strong internal motivation. An examination of Murat's relationships within his nuclear family reveals prominent patterns of triangulation, emotional withdrawal, and intergenerational transmission. In therapeutic interventions, communication is enhanced by encouraging the use of "I-statements," providing psychoeducation on triangulation, and applying techniques such as "person-to-person relationships" and "relationship experiments" to transform dysfunctional relational patterns. Family systems occasionally encounter disruptions, which may require professional support. In this context, Bowen Family Systems Theory stands out as a valuable approach. the findings are beneficial not only for researchers and practitioners interested in family dynamics, but also for those seeking insight into the theory's practical applications and potential future developments—offering a conceptual roadmap. the study is limited by its exclusive reliance on Bowen's theory, which may overlook alternative perspectives. Additionally, as the film's characters are fictional, they may not fully reflect the complexity of real-life experiences.

Keywords: Psychology, Bowen Family Systems Theory, Film Analysis, Pandora's Box.

Sivas Arkeoloji Müzesi'nde Bulunan II. Konstans (MS. 641-668) Dönemi Sikkeleri

Constans II (641-668) Period Coins in Sivas Archaeological Museum

Sema Sözcü

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı
semasozcu08@gmail.com, ORCID ID: 0009-001-4161-5293

ÖZET

Bu çalışmada, Sivas Arkeoloji Müzesi envanterine kayıtlı Bizans İmparatoru II. Konstans Dönemi (641-668) sikkeleri incelenmiştir. Bizans İmparatorluğu'nun sikke tarihi Anastasius Dönemi (491-518) ile başlatılmaktadır. Anastasius Dönemi'nde (491-518), Geç Antik Roma İmparatorluğu sikke sisteminden farklı birim değerleri ve tasvir üslubuyla yeni bir sikke basım geleneği ortaya çıkmıştır. Anastasius'un bronz sikkelerde yaptığı sikke reformunda sikkelerin ön yüzlerinde imparator veya imparator ve ailesinden birinin büstü, arka yüzde sikkenin değerini gösteren birim işaretleri yer almaktadır. Altın, gümüş, bakır ve bronz malzemelerden basılan Bizans sikkelerinin zaman içerisinde birim ve değerlerinde değişimler olmuştur. II. Konstans Dönemi sikkelerinde, imparatorun ismi "Constantine" olarak geçmektedir. İmparator, iktidarının ilk yıllarında kısa saç ve sakallı sonraki yıllarda uzun saç ve sakallı olarak betimlenmektedir. Sikkelerinde tek başına ya da ortak imparator ilan ettiği oğlu IV. Konstantin ve aynı zamanda diğer oğulları Tiberius ve Herakleios ile birlikte de karşımıza çıkmaktadır. Bu dönemde Konstantinopolis, Thessalonika, Sicilya, Kartaca, Roma, Ravenna, Alexandria, Syrakusa ve Napoli darphanelerinde sikke basıldığı bilinmektedir. Çalışma kapsamında incelenen ve değerlendirilen II. Konstans sikkelerinin 13'ü altın, 1'i gümüş, 3'ü bronz, 1'i sahte (altın) olup müze müdürlüğüne satın alma ve müsadere yoluyla gelmiştir. 13 altın sikkeden 11'inin bir define grubuna ait olduğu ve müsadere yoluyla müze müdürlüğüne geldiği tespit edilmiştir. Sikkelerden 17'sinin buluntu yeri bilinmemektedir. Müzedeki sikkelerin tamamının ön yüzünde imparator tasviri, arka yüzünde bronz sikkelerde birim değer işareti, altın sikkelerde basamak üzerinde potent haç, gümüş sikkede ise basamaklı kaide üzerinde globus ve üzerinde potent haç bulunmaktadır. Sikkelerin tamamı Konstantinopolis basımıdır. Çalışmanın amacı II. Konstans Dönemi sikkelerinin Anadolu'daki dolaşımında Sivas'ın yerini anlamaktır.

Anahtar Kelimeler: II. Konstans, Bizans, Sikke, Sivas Arkeoloji Müzesi.

ABSTRACT

In this study, coins from the Byzantine Emperor Constans II period, which are registered in the Sivas Archaeological Museum's inventory, were analyzed. the history of coins in the Byzantine Empire begin with the period of Anastasius (491-518). on the coins of the Constans II period, the emperor's name was indicated as "Constantine" and the emperor was depicted with short hair and a beard in the initial years of his reign, whereas he was depicted with long hair and a beard in the later years. the emperor appears alone or with his son Constantine IV, whom he had declared co-emperor and sometimes with his other sons Tiberius and Heraclius on the coins. It is known that coins were cast during this period in the Constantinople, Thessaloniki, Sicily, Carthage, Rome, Ravenna, Alexandria, Syracuse and Naples mints. 13 of the Constans II period coins analyzed and evaluated within the scope of the study are gold, 1 is silver, 3 are bronze, 1 is fake (gold) and these have come to the museum's office through procurement and confiscation. It was determined that 11 of the 13 gold coins belonged to a treasure group and came to the museum's office through confiscation. It is not known where 17 of the coins were found. All of the coins were cast in Constantinople. the aim of the study is to determine the significance of Sivas in the circulation of the coins from the Constans II period in Anatolia.

Keywords: Constans II, Byzantine, Coin, Sivas Archaeological Museum.

Zeyneb Bint Ali

Zaynab Bint Ali

Şeyda Yıldız

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı
yildiz-seyda@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0003-0108-435X

ÖZET

Zeyneb bint Ali, Hz. Muhammed'in (sav) torunu Hz. Ali ve Hz. Fatıma'nın en büyük kızıdır. Hayatına dair menkıbe türünde bilgiler çoktur. Doğumundan vefatına kadar değerlendirmeye çalıştığımız hayatında, bahsedildiği gibi pek çok menkıbe ile karşılaşmıştır. Bu menkıbeler akademik süzgeçlerden geçirilmiştir. Çalışmada ilk olarak onun doğumundan vefatına kadar hayatı ele alınacaktır. Sonra Kerbela'da Hz. Hüseyin'den sonraki en önemli kişi olması hasebiyle buradaki rolüne bakılacaktır. Zeyneb bint Ali'nin hayatındaki en önemli kilit nokta, şüphesiz Kerbela hadisesindeki tavrıdır. Nitekim İslam tarihinde Kerbela'daki rolüyle ön plana çıkmıştır. Son olarak şahsiyeti, babasına ve annesine benzer yönleri ve cömertliği bizlere örnek teşkil edecek nitelikleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu çalışmamız ile her vakit Kerbelâ olayı ile anılmakta olan Zeyneb bint Ali nezdinde İslam kadınının neler yapabileceğine ve kadın erkek demeden tüm Müslümanların haksızlık, zulüm, yanlışlık, istismar karşısında nasıl bir tavır almaları gerektiğine dikkat çekilmektedir. Sünni ve Şii literatüründe mensur ve manzum birçok eser telif edilmiştir. Hz. Zeynep'le ilgili müstakil çalışma henüz Türkiye'de yapılmamıştır. Batı dillerinde de ise onun İslam toplumunda kadının yeri bakımından temsil ettiği konumla bugünkü Şii kültüründeki yeri özellikle sosyal ve tarihsel açıdan incelenmiş; tez, kitap ve makale türünden çok sayıda çalışma yapılmıştır. Bu çalışmadan sonra Zeyneb bint Ali'nin Türkiye'de sadece tarihî açıdan değil aynı zamanda Kerbela'daki duruşundan dolayı psikolojik ve sosyolojik açıdan da akademik çalışmalara konu olması temennimizdir.

Anahtar Kelimeler: Tarih, İslam Tarihi, Biyografi, Ehl-i beyt, Kerbela.

ABSTRACT

Zaynab bint Ali, the eldest daughter of Imam Ali and Fatimah, and the granddaughter of the Prophet Muhammad (peace be upon him), holds a significant place in Islamic history. Her life is surrounded by numerous hagiographical narratives. In this study, these accounts are examined through an academic lens. the first part of the research focuses on her biography from birth to death. Subsequently, special attention is given to her prominent role in the aftermath of Karbala, where she emerged as the most influential figure following Imam Husayn. Indeed, her stance during the Karbala incident is undoubtedly the most pivotal aspect of her life. Zaynab's active involvement in the events of Karbala marks her as a central figure in Islamic historical consciousness. the final part of the study aims to highlight her personal qualities, her resemblance to her parents, her generosity, and her exemplary moral character. This study underscores how Zaynab bint Ali, who is almost exclusively remembered in connection with the tragedy of Karbala, exemplifies what a Muslim woman can achieve in the face of oppression and injustice—setting a model not only for women, but for all Muslims. Although numerous prose and poetic works about her exist in both Sunni and Shi'i literature, there has not yet been a dedicated academic study on Zaynab bint Ali in Turkey. In contrast, many scholarly works—theses, books, and articles—have been published in Western languages, particularly examining her role in Islamic society through historical and sociocultural lenses. It is hoped that this research will pave the way for future academic work in Turkey, not only in the field of history, but also in psychology and sociology, inspired by Zaynab's powerful stance at Karbala.

Keywords: History, Islamic History, Biography, Ahl al-Bayt, Karbala.

Kadın Kimliğinin Dönüşümü: Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türk Edebiyatında Kadın Figürü

The Transformation of Female Identity:

The Representation of Women in Turkish Literature from the Tanzimat Era to the Republican Period

Merve Tufan

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
mervetufan.58@hotmail.com, ORCID ID: 0009-0006-7789-0461

ÖZET

Bu makale, Tanzimat'tan Cumhuriyet'e kadar uzanan süreçte kadın kimliğinin Türk edebiyatındaki temsiline odaklanmakta, bu temsilin dönemin siyasal, toplumsal ve ideolojik yapılarıyla birlikte nasıl dönüştüğünü ortaya koymayı amaçlamaktadır. Osmanlı toplumunun Batı etkisinde modernleşmeye yöneldiği Tanzimat Dönemi'nden başlayarak kadının kamusal ve özel alanlardaki görünürlüğü artmış, bu değişim edebî metinlerdeki kadın imgelerine de doğrudan yansımıştır. Kadın, zamanla sadece aile içindeki rolleriyle değil aynı zamanda eğitim, haklar, bireysel bilinç ve toplumsal katılım gibi çok boyutlu kimliklerle edebiyatta yer bulmuştur. Çalışmada edebiyat sosyolojisi yöntemi esas alınarak dönemsel karşılaştırmalar yapılmış, her dönemin kadın temsili dönemin egemen ideolojisi, toplumsal yapısı ve edebî anlayışıyla birlikte değerlendirilmiştir. Nitel bir içerik analizi yaklaşımı esas alınarak Şinasi, Namık Kemal, Halit Ziya Uşaklıgil, Ömer Seyfettin, Halide Edip Adivar ve Suat Derviş gibi önemli yazarların eserlerinden hareketle kadın karakterlerin temsil biçimleri incelenmiştir. Bu karakterlerin pasif ya da aktif oluşu, duygusal derinliği, toplumsal işlevi ve yazınsal özneleşme süreci detaylı olarak çözümlenmiştir. Araştırmacının sonucunda kadın kimliğinin edebî metinlerdeki serüveninin "eğitilmesi gereken birey" konumundan "toplumsal ve düşünsel özne" kimliğine doğru evrildiği saptanmıştır. Kadın artık yalnızca hikâyelerin konusu değil anlatıcısı, aktörü ve üreticisi konumuna gelmiştir. Bu dönüşüm, yalnızca kadının bireysel özgürleşmesini değil aynı zamanda toplumun modernleşme ve sekülerleşme doğrultusunda geçirdiği kültürel kırılmaları da yansıtmaktadır. Edebiyat bu bağlamda sadece pasif bir yansıtma aracı değil toplumsal cinsiyet rollerini dönüştüren aktif ve kurucu bir söylem alanı olarak konumlanmaktadır. Kadın kimliğinin dönüşümü, edebiyatın toplumsal işlevi ve kültürel belleğin şekillenışı açısından temel bir gösterge niteliği taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Edebiyatı, Kadın Kimliği, Edebiyat Sosyolojisi, Toplumsal Cinsiyet, Modernleşme.

ABSTRACT

This article focuses on the representation of female identity in Turkish literature from the Tanzimat era to the Republican period and aims to explore how this representation has evolved in relation to the prevailing political, social, and ideological structures of each period. Beginning in the mid-19th century, as the Ottoman Empire initiated Western-inspired modernization reforms, women began to gain visibility in both public and literary spheres. Consequently, female figures in literature shifted from being confined to domestic roles to becoming individuals defined by education, rights, personal awareness, and social participation. the study adopts a sociological approach to literature, employing qualitative content analysis and comparative methodology. Each literary period is examined alongside its historical and ideological context, analyzing how women are portrayed through key authors and texts, including Şinasi, Namık Kemal, Halit Ziya Uşaklıgil, Ömer Seyfettin, Halide Edib Adivar, and Suat Derviş. the female characters are evaluated in terms of their passivity or agency, emotional depth, social roles, and potential for literary subjectivity. the findings reveal a clear transformation in the literary construction of female identity: from the "moral subject to be educated" in the Tanzimat period, to the "social and intellectual agent" of the Republican era. Women are no longer merely the subjects of stories but emerge as narrators, actors, and producers of meaning. This transformation not only reflects the growing individual autonomy of women but also mirrors broader cultural shifts related to secularization, modernization, and gender restructuring in Turkish society. Literature is thus positioned not as a passive reflection of gender roles but as an active, generative discourse shaping and reshaping them. the transformation of female identity becomes a critical indicator of both the social function of literature and the cultural memory of a nation in transition.

Keywords: Turkish Literature, Female Identity, Sociology of Literature, Gender, Modernization.

Kadına Yönelik Ekonomik Şiddet: Türkiye'deki Araştırmaların Bulguları Üzerine Bir İnceleme

Economic Violence Against Women: A Review of Findings from Research in Türkiye

Volkan Gençoğlu

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı
volkan.gencoglu@gmail.com.tr, ORCID ID: 0000-0001-9894-3741

ÖZET

Günlük yaşamımızın pek çok bölümünde ortaya çıkan şiddet, bütün dünya ülkelerinin olduğu gibi ülkemizin de önemli sorunlarından bir tanesidir. Bir problem çözme aracı olarak da kullanılan şiddet çeşitli şekillerde karşımıza çıkmaktadır. Fiziksel, cinsel, psikolojik, dijital ve ekonomik olarak uygulanabilen şiddet, en fazla kadın ve çocukları hedef almaktadır. Kadın ve erkek arasındaki güç eşitsizliğinin bir sonucu olarak ortaya çıkan kadına yönelik şiddet, Türkiye'de önemli ve çözüm bekleyen sorunlar arasında yer almaktadır. Kadınların maruz kaldıkları şiddet davranışlarından fiziksel şiddet, tespit edilmesi ve farkında olunması bakımından daha görünür olsa da yapılan çalışmalar ekonomik şiddet davranışlarının da oldukça yaygın bir şekilde kadınları hedef aldığını göstermektedir. Bu çalışmada ülkemizde kadına yönelik ekonomik şiddetle ilgili yapılan çalışmalardan elde edilen bulguları incelenerek kadınların maruz kaldıkları ekonomik şiddet davranışlarını bir arada sunmak amaçlanmaktadır. Literatür incelendiğinde kadına yönelik şiddetin ekonomik boyutunun diğer türlerine oranla daha az ele alındığı görülmektedir. Buna karşılık ekonomik şiddet, kadınların maruz kaldıkları diğer şiddet türlerinin temelinde yer almaktadır. Çalışma, literatür taramasına dayalı elde edilen bulguların incelendiği derleme bir çalışmadır. Bu kapsamda Türkiye'de kadına yönelik ekonomik şiddet üzerine yapılan bilimsel yayınlar taranmış, beşi makale altısı yüksek lisans tez çalışması olmak üzere toplam 11 kaynak incelenerek bulgular değerlendirilmiştir. Bulgular, kadınların maruz kaldıkları ekonomik şiddet türleri, ekonomik şiddete neden olan toplumsal ve kültürel etkenler ve kadınların ekonomik şiddetle başa çıkmaları için gerekli öneriler olmak üzere üç tema çerçevesinde değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirme neticesinde toplumsal bir sorun olan kadına yönelik şiddetin bir boyutu olan kadına yönelik ekonomik şiddetin önlenmesi için öneriler paylaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Hizmet, Toplumsal Cinsiyet, Şiddet, Aile İçi Şiddet, Ekonomik Şiddet.

ABSTRACT

Violence, which manifests in various aspects of daily life, remains a significant social problem both globally and in Turkey. Often used as a means of control or conflict resolution, violence takes many forms—physical, sexual, psychological, digital, and economic—and disproportionately targets women and children. Gender-based violence, rooted in power imbalances between men and women, is a pressing issue in Turkey requiring urgent attention. While physical violence is more visible and easily identified, research shows that economic violence is also widely experienced by women. This study aims to compile and present findings from previous research conducted in Turkey concerning economic violence against women, with a particular focus on the types of behaviors women are subjected to. A review of the literature reveals that the economic dimension of violence against women has received relatively limited scholarly attention compared to other forms. However, economic violence often underlies other forms of abuse. This study is a literature-based review, examining 11 academic sources—five journal articles and six master's theses—focusing on economic violence against women in Turkey. The findings are analyzed within three thematic categories: types of economic violence, the social and cultural factors contributing to such violence, and strategies for coping with or preventing it. Based on this analysis, the study offers suggestions for addressing economic violence as a fundamental component of gender-based violence and a critical area of social concern.

Keywords: Social Work, Gender, Violence, Domestic Violence, Economic Violence.

Peyami Safa'nın Bir Tereddüdün Romanı'nın Söz Varlığı Üzerine Bir Değerlendirme

An Evaluation of Vocabulary of Bir Tereddüdün Romanı By Peyami Safa

Merve Yörük Gezer

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
myoruk98@gmail.com, ORCID ID: 0009-0009-4468-0179

ÖZET

İnsanların birbiriyle iletişim kurabilmesi, etkileşimde bulunduğu varlıklarla olup biteni anlamlandırıp adlandırabilmesini göstergeler sağlamaktadır. Bu göstergeler, dilin söz varlığını oluşturmaktadır. Söz varlığı; dilin zenginliğini, kültürel etkileri ve kişinin dil becerisini yansıtan önemli bir özelliktir. Bu çalışmada Peyami Safa'nın *Bir Tereddüdün Romanı* adlı eserinin söz varlığı anlam bilimsel açıdan incelenmiş ve söz varlığına kattığı yeni unsurların tespiti amaçlanmıştır. Çalışmamıza konu olan eserin yazarı Peyami Safa'nın dil anlayışı ve eserlerinde kullandığı geniş söz varlığı onun eserlerinin yapı taşlarından biridir. Kullandığı dil aracılığıyla bireyin iç dünyasını, toplumsal kimliğini ve bireyin kendi iç çatışmalarını etkili bir biçimde ortaya koyan yazar; aynı kelimenin farklı bağlamlarda farklı anlamlar taşıyabileceğini, dilin çok yönlü yapısını ve farklı dillere ait sözcüklerle anlamı zenginleştirdiğini eserinde gözler önüne sermiştir. Sözlüklerde anlamı olmayan ya da verilen anlamların yetersiz kaldığı sözcük kullanımları görülmüş, cümle içindeki kullanımına bağlı olarak sözcüklerin yeni anlamlar kazandığı tespit edilmiştir. Bu çalışma, dilin söz varlığının tespitinde ve sözcüklerin farklı anlamlarının belirlenmesi açısından oldukça önemlidir. Sonuç olarak eserdeki söz varlığı anlam bilimsel açıdan incelendiğinde ve yazarın sözcüklere verdiği özgün anlamlar tespit edildiğinde Türkçenin söz varlığına önemli ölçüde yeni unsurlar katılabileceği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Peyami Safa, Bir Tereddüdün Romanı, sözcük, söz Varlığı.

ABSTRACT

Indicators enable people to communicate with each other and to make sense of and name what is happening with the beings they interact with. These signs constitute the vocabulary of the language. Vocabulary is an important feature that reflects the richness of the language, cultural influences and the language skills of the person. In this study, the vocabulary of Peyami Safa's work, *Bir Tereddüdün Romanı*, was examined from a semantic perspective and it was aimed to determine the new elements it added to the vocabulary. the language understanding of Peyami Safa, the author of the work that is the subject of our study, and the wide range of vocabulary he uses in his works are one of the building blocks of his works. the author, who effectively reveals the inner world of the individual, his social identity and the individual's internal conflicts through the language he uses, has revealed in his work that the same word can have different meanings in different contexts, the multifaceted structure of the language and that it enriches the meaning with words from different languages. It has been observed that words that have no meaning in dictionaries or that the given meanings are inadequate are used, and it has been determined that words gain new meanings depending on their use in sentences. This study is very important in determining the vocabulary of the language and the different meanings of the words. As a result, when the vocabulary of the work is examined from a semantic perspective and the original meanings given to the words by the author are determined, it is seen that it adds significant new elements to the vocabulary.

Keywords: Turkish Language, Peyami Safa, Bir Tereddüdün Romanı, Vocabulary.

Tokat Geleneksel Evlerinde Kullanılan Tavan Göbeklerinin Süsleme Programına İkonografik Bir Yaklaşım

An Iconographic Approach to the Ornamentation Programme of Ceiling Centres Used in Traditional Houses of Tokat City

Kevser Çakır

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı
kevsertutuscakir@gmail.com, ORCID ID: 0009-0005-0947-1444

ÖZET

Türk evi kavramı terminolojik açıdan çok kez tartışılmış, yerine "Anadolu Evi", "Osmanlı Evi" tanımları koyulabilir mi, sorgulanmıştır. Kesin olarak bildiğimiz bir şey var ki Türk Evi, Türk ustalar tarafından yapılmış ve içinde yalnızca Türklerin yaşadığı konutlar değildir. Osmanlının çok kültürlü coğrafyasının böyle bir tek tipliliğe müsait olmadığı gerçeğini göz ardı edemeyiz. Baskın Türk kültürünün mimariyi ve yaşam alanlarını en çok etkileyen unsur olması ise kaçınılmazdır. Sanat ve mimari; ustanın kültürel kökeni, baninin talepleri, inançlar, yerel malzeme ve bilinen teknikler çerçevesinde gelişir. Fakat söz konusu Osmanlı coğrafyası olduğunda sanat üzerinde etkili olan başka bir unsur daha ortaya çıkar: Saray. Osmanlı sanatı saraydan başkente, başkentten taşraya yayılan bir karakter gösterir. Otoritenin kabullerinin ve sanat dilinin yayıldığı son nokta sivil mimaridir. Evin içine kadar giren semboller, halkın düşünce dünyasının hanedanın kültür dünyasından nasıl etkilendiğini yansıtır. Ancak ev, kamu ve ibadet yapıları kadar uzun ömürlü değildir. Osmanlı öncesinden kalan, tipolojik tespitlere müsait konut dokusu günümüze ulaşmamıştır. Osmanlı coğrafyasında tespit edilen en eski evler 17-18. yüzyıllarda yapılmıştır ve elimizde ancak birkaç yüzyıllık ev örnekleri bulunmaktadır. Dolayısıyla evleri Osmanlı sanatıyla ilişkilendirmek ve cumhuriyetten sonra devam eden yerel mimari süsleme alışkanlıklarını bu bağlamda değerlendirmek mümkün müdür, sorusunun cevaplarını arayacağız. Tokat şehrini bu açıdan özel kılan durum, bu evleri bize birer ikişer değil sokaklar dolusu bir tarihî doku hâlinde ulaştırmasıdır. Bu açıdan Tokat şehri, saha araştırması yapılmaya en uygun, en verimli bölgelerden biridir. Bu bildirinin amacı, Tokat geleneksel evlerinin başkent ve sarayla hem sanatsal hem ideolojik bağlantılarını sorgulamak; özellikle tavan süsleme programını, dönemin sanat ve düşünce dünyası bağlamında ikonografik olarak ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: Tokat Evleri, Tavan Süslemesi, Osmanlı Sanatı, İkonografi.

ABSTRACT

The concept of the Turkish house has been debated many times in terms of terminology, and it has been questioned whether it can be replaced by the definitions of "Anatolian House" or "Ottoman House". One thing we know for certain is that a Turkish house is not a dwelling built by Turkish craftsmen and inhabited only by Turks. We cannot ignore the fact that the multicultural geography of the Ottoman Empire was not suitable for such uniformity. It was inevitable that the dominant Turkish culture was the factor that most influenced the living spaces in architecture. Art and architecture develop within the framework of the cultural background of the master, the demands of the owner, beliefs, local materials and known techniques. But when it comes to the Ottoman geography, there is another factor that has an impact on art: the palace. Ottoman art shows a character that spreads from the palace to the capital and from the capital to the provinces. The last point where the artistic language of the acceptance of authority spreads is civil architecture. Symbols that penetrate into the home reflect how the people's world of thought was influenced by the cultural world of the dynasty. However, the house does not last as long as public and worship buildings. No pre-Ottoman dwelling texture suitable for typological determinations has survived to the present day. The oldest houses identified in the Ottoman geography were built in the 17th-18th centuries, and we only have examples of houses dating back a few centuries. Therefore, we will seek answers to the question of whether it is possible to associate the houses with Ottoman art and to evaluate the local architectural ornamentation habits that continued after the republic in this context. What makes the city of Tokat special in this respect is that it brings us these houses not one by two, but as a historical texture full of streets. In this respect, it is one of the most suitable and productive regions for field research. The aim of this paper is to question both the artistic and ideological connections of Tokat's traditional houses with the capital and the palace, and especially to examine the ceiling decoration program iconographically in the context of the art and thought world of the period.

Keywords: Tokat Houses, Ceiling Decoration, Ottoman Art, Iconography.

Sosyal Medyada Kadın Bedeninin Temsili Üzerinden Kimlik Krizi: Dijital Görünürlük, Performans ve Yabancılaşma

Identity Crisis Through the Representation of the Female Body on Social Media: Digital Visibility, Performance and Alienation

Sema Alsancak

*Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı
semalsancak0660@gmail.com, ORCID ID: 0009-0006-8827-9801*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, sosyal medya platformlarında kadın bedeninin temsili üzerinden kimlik krizi ve dijital yabancılaşmayı incelemektir. Kadınların sosyal medyada sürekli olarak estetik, görünürlük ve beğeni odaklı bir şekilde temsili, bireylerin kendilerini yeniden tanımlama süreçlerinde kimlik krizi yaşamalarına yol açmaktadır. Instagram ve TikTok gibi platformlarda kadın bedeni, toplumsal cinsiyet normları ve güzellik kalıpları doğrultusunda şekillendirilmiş, bu da kadınların dijital alanda kendilerini ifade etme biçimlerini etkilemiştir. Çalışma, Zygmunt Bauman'ın akışkan kimlik kavramı ve Jean Baudrillard'ın simülasyon kuramı çerçevesinde sosyal medyada kadın bedeninin nesneleştirildiğini ve dijital yabancılaşma oluşturduğunu göstermektedir. İçerik analizi ve görsel analiz yöntemiyle yapılan araştırma, kadınların bedenlerine dair normlara uyum sağlama çabası ve dijital ortamda karşılaştıkları kimlik krizlerini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak kadın bedeninin sosyal medya üzerindeki temsili, bireysel kimlik inşasını zorlaştırmakta ve dijital yabancılaşmayı artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Sosyoloji, kadın bedeni, kimlik krizi, toplumsal cinsiyet, dijital yabancılaşma.*

ABSTRACT

The aim of this study is to examine identity crisis and digital alienation through the representation of the female body on social media platforms. the constant representation of women's bodies focusing on aesthetics, visibility, and approval on social media leads individuals to experience an identity crisis during their self-definition processes. on platforms such as Instagram and TikTok, the female body is shaped according to social gender norms and beauty standards, affecting how women express themselves in the digital realm. the study demonstrates through Zygmunt Bauman's liquid identity concept and Jean Baudrillard's simulation theory that the female body is objectified on social media and creates digital alienation. the research, conducted using content analysis and visual analysis methods, reveals women's efforts to conform to body norms and the identity crises they encounter in the digital environment. In conclusion, the representation of the female body on social media complicates individual identity construction and increases digital alienation.

Keywords: *Sociology, female body, identity crisis, gender, digital alienation.*

15. ve 16. Yüzyıllarda Halep Vakıfları Üzerine Bir İnceleme

A Study on Halep Vaqfs in the 15th and 16th Centuries

Ayşe Reyhan Kartal

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
ryynkrtl1907@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-6947-5325

ÖZET

Osmanlı İmparatorluğu'nun kadim şehirleri, yüzyıllar boyunca bir medeniyetin özünü yansıtan, zengin bir kültürel mozaik sunuyordu. Bu şehirlerin düzeni, mahallelerin iç içe geçtiği, işlevsel yapıların bir araya geldiği özgün bir sistem üzerine inşa edilmişti. Bu sistemin merkezinde vakıfların oluşturduğu ve desteklediği yapılar bulunuyordu. Vakıflar, şehirlerin kuruluşundan mimarisine, sosyal yaşamından kültürel dokusuna kadar her alanda derin izler bırakmıştı. Yardımlaşma ve dayanışmanın mihenk taşı olan vakıflar, Osmanlı toplumunun gelişiminde belirleyici bir rol oynamıştır ve bu benzersiz yapı, araştırmacılar için hâlâ ilgi çekici bir konu olmaya devam etmektedir. Bu çalışmada, Halep şehirlerindeki vakıflar mercek altına alınmıştır. Araştırmanın temel kaynakları, Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi'ndeki orijinal belgelerden oluşurken, Yavuz döneminden önce Halep ile ilgili münasebetlerini de içeren vesikalardan başlamak kaydıyla Osmanlı fetih dönemi ve sonrasında devam eden Halep ile ilgili çalışmalar da bu araştırmaya ışık tutmuştur. Osmanlı'nın ihtişamlı şehirleri, yüzyıllar boyunca farklı kültürlerin harmanlandığı zengin bir sentezi temsil ediyordu. Bu şehirlerin düzeni, mahallelerin bir araya geldiği, işlevsel yapıların oluşturduğu özgün bir sistemle şekillenmişti. Bu sistemin kalbinde vakıfların kurduğu ve desteklediği yapılar yer alıyordu. Vakıflar, şehirlerin kuruluşundan mimarisine, sosyal hayatından kültürel dokusuna kadar her alanda derin etkiler bırakmıştı. Mahalleler arasındaki uyum, dayanışma ve yardımlaşma, bu sistemin başarısının vazgeçilmez unsurlarıydı. Vakıflar, şehrin her köşesinde iz bırakmıştı: kuruluşunda, mimarisinde, sosyal hayatında...

Anahtar Kelimeler: Osmanlı'da vakıf, Halep, sosyal hayat.

ABSTRACT

The ancient cities of the Ottoman Empire offered a rich cultural mosaic that reflected the essence of a civilization for centuries. the organization of these cities was built upon a unique system in which neighbourhoods intertwined, and functional structures came together harmoniously. At the heart of this system were the institutions established and supported by charitable endowments, known as waqfs. Waqfs left a profound mark on all aspects of urban life, from the founding and architecture of cities to their social fabric and cultural texture. As the cornerstone of solidarity and mutual assistance, waqfs played a decisive role in the development of Ottoman society, and this distinctive structure continues to attract scholarly interest today. This study focuses specifically on the waqfs in the city of Aleppo. the primary sources for this research consist of original documents from the Ottoman Archives of the Presidency of the Republic of Turkey. the study begins with documents that shed light on relations with Aleppo prior to the reign of Sultan Selim I (Yavuz Sultan Selim) and continues through the Ottoman conquest period and beyond, drawing on a range of works related to Aleppo. the magnificent cities of the Ottoman Empire represented a rich synthesis where diverse cultures intermingled over centuries. the organization of these cities was shaped by an original system characterized by the integration of neighbourhoods and the establishment of functional urban structures. At the core of this system were the waqfs, which profoundly influenced every aspect of urban life, from city planning and architecture to social organization and cultural development. Harmony, solidarity, and mutual assistance among neighbourhoods were indispensable elements of the system's success. Waqfs left an indelible imprint on every city corner: its foundation, architecture, and social life.

Keywords: Waqf in the Ottoman Empire, Aleppo, social life.

Transhümanizm ve Posthümanizm Tartışmaları: Mickey 17 Filmi

Transhumanism and Posthumanism Discussions: Mickey 17 Movie

Kamile Ceren Göksel

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı
cerengoksel13@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-0783-1355

ÖZET

Her değişim insan ve dünya anlayışının değişmesine sebep olur. Bu değişiklik bazen yeni kavramların da ortaya çıkmasını sağlar. Bunun sebebi hâlihazırda olan kavramların değişen anlayışa karşılık gelmemesidir. Değişim, hümanizm kavramının bakış açısını yetersiz kılmıştır. Transhümanizm ve posthümanizm kavramları dünyanın değişmesine paralel olarak hümanizm kavramının eleştirilmesiyle ortaya çıkmıştır. Transhümanizm, teknolojik gelişmelerin insanlar için olduğunu savunurken posthümanizm insan dışı şeylerin de toplumdaki varlığına dikkat çeker. İki kavram da insan anlayışının değiştiğini vurgular ancak bakış açıları farklıdır. Transhümanizm insan merkezci bir pencere iken posthümanizm insan dışı şeyleri de araştırmaya değer görür. Teknolojik gelişmelerin toplum ve insan yaşamına etkisi araştırılırken bu iki bakış açısı önemli olmaktadır. Bilimsel çalışmalarda yer alan transhümanizm ve posthümanizm kavramları diziler, sinema filmleri ve edebiyat eserlerine de konu olmaktadır. Mickey 17 filmi bu iki kavramı da konu edinmektedir. Filmin baş kahramanı olan Mickey ve yaşadıkları her iki kavram için de önemlidir. Bu sebeple Mickey 17 filmi ve transhümanizm ve posthümanizm tartışmaları çalışmanın konusu olmuştur. Tartışmalar Mickey 17 filmi temelinde incelenmiştir. Film MAXQDA24 programı kullanılarak nitel olarak analiz edilmiştir. Amaç, Mickey 17 filmi temelinde transhümanizm ve posthümanizm tartışmalarını söylem analizi ile araştırmaktır. Söylem analizi yöntemi filmde yer alan replikler ile yapılmıştır. Araştırma Mickey 17 filmi ile sınırlanmıştır. Çalışmanın önemi, filmde yer alan karakterin her iki bakış açısı ile incelenebilir nitelikte olmasıdır. Çalışmanın sonunda transhümanizm ve posthümanizm tartışmalarının filmde yer bulduğu sonucuna ulaşılması beklenmektedir. Ayrıca filmde yer alan teknolojinin geliştirilmesiyle tartışmaların artacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyoloji, transhümanizm, posthümanizm, Mickey 17.

ABSTRACT

Every change causes the understanding of people and the world to change. This change sometimes leads to the emergence of new concepts. the reason for this is that the existing concepts do not correspond to the changing understanding. Change has made the perspective of the concept of humanism inadequate. the concepts of transhumanism and posthumanism emerged with the criticism of the concept of humanism in parallel with the change of the world. While transhumanism argues that technological developments are for people, posthumanism draws attention to the existence of non-human things in society. Both concepts emphasize that the understanding of people has changed, but their perspectives are different. While transhumanism is an anthropocentric window, posthumanism also sees non-human things as worth investigating. These two perspectives are important when investigating the effects of technological developments on society and human life. the concepts of transhumanism and posthumanism, which are included in scientific studies, are also the subject of TV series, movies and literary works. the movie Mickey 17 covers both of these concepts. Mickey, the main character of the movie, and his experiences are important for both concepts. For this reason, the Mickey 17 movie and the discussions on transhumanism and posthumanism have been the subject of the study. the discussions were examined based on the Mickey 17 movie. the movie was analyzed qualitatively using the MAXQDA24 program. the aim is to investigate the discussions on transhumanism and posthumanism based on the Mickey 17 movie with discourse analysis. the discourse analysis method was performed with the lines in the movie. the research was limited to the Mickey 17 movie. the importance of the study is that the character in the movie can be examined from both perspectives. At the end of the study, it is expected to reach the conclusion that the discussions on transhumanism and posthumanism are included in the movie. In addition, it is thought that the discussions will increase with the development of the technology in the movie.

Keywords: Sociology, transhumanism, posthumanism, Mickey 17.

Tokat Karaca Ahmed Zaviyesi ve Türbesi

The Karaca Ahmed Zawiya and Tomb in Tokat

İzzeddin Yıldırım

Uşak Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı

yildirim.izzeddin92@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-4281-688X

ÖZET

Karaca Ahmed ve cemaatinin Moğol istilasının yol açtığı demografik hareketlilik sürecinde Batı Anadolu'ya özellikle de Germiyan bölgesine yöneldikleri, bu süreçte Anadolu ve Balkanlar'da kalıcı izler bıraktıkları anlaşılmaktadır. Osmanlı kroniklerinde genel olarak Karaca Ahmed hakkında bilgi verilirken onun 13. yüzyılda Acem diyarından gelen bir derviş olduğu ve savaşlara katıldığı ifade edilir. Karaca Ahmed adına kaleme alınan menâkıbnamede ise kendisinin Mardinli olduğu ve 1151-1244 yılları arasında yaşadığı belirtilir. Karaca Ahmed, yalnızca bir siyasi-dinî figür olarak değil aynı zamanda Anadolu halk inanç dünyasında manevi bir şifacı kimliğiyle de özel bir yere sahiptir. Bu nedenle Karaca Ahmed ismi anıldığında akla ilk gelen, İstanbul'da kendi adıyla anılan mezarlık ve ona atfedilen şifa dağıtıcı özelliğidir ki onun bu özelliğinin sadece İstanbul'da değil Karaca Ahmed'in iz bıraktığı Osmanlı coğrafyasının birçok yerinde de bulunduğu anlaşılmaktadır. Karaca Ahmed'in Osmanlı coğrafyasındaki izlerini konu alan bir doktora tezi tarafımızdan hazırlanmaktadır. Bu bildiride ise Sivas sancağı dâhilinde Tokat kazasının Komanat nahiyesinde yer alan Karaca Ahmed zaviyesi ve türbesi özelinde bir inceleme yapılacaktır. Osmanlı arşiv belgelerinde bu bölgeyle ilgili bazı kayıtlarda Tokat'ın Komanat nahiyesinin bazı belgelerde ise Ahmed Alanı karyesi malikanesinin diğer adının Karaca Ahmed olduğu bilgisine rastlanmaktadır. Buna karşılık tahrir, muhasebe, avarız, hurufat, nüfus, temettuat defterleri ve vilayet salnameleri gibi kaynaklarda Komanat nahiyesi ya da Ahmed Alanı karyesinin doğrudan Karaca Ahmed adıyla kaydedildiğine dair açık bir ifadeye rastlanmamıştır. Bu durum bahsi geçen yerleşim birimlerinin bazı dönemlerde Karaca Ahmed ismiyle anıldığını göstermektedir. Bu çalışmada arşiv belgelerinin elverdiği ölçüde Karaca Ahmed'in Sivas/Tokat bölgesindeki mevcudiyetinin tespit ve değerlendirilmesi yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarih, Karaca Ahmed, Tokat, Sivas, zaviye.

ABSTRACT

It is understood that Karaca Ahmed and his community migrated toward Western Anatolia, particularly the Germiyan region, during the demographic shifts caused by the Mongol invasions. Throughout this process, they left enduring traces across Anatolia and the Balkans. Ottoman chronicles generally mention Karaca Ahmed as a dervish who arrived from the Persian lands in the 13th century and participated in battles. In contrast, a hagiography (menâkıbnâme) dedicated to Karaca Ahmed claims that he was originally from Mardin and lived between the years 1151 and 1244. Karaca Ahmed occupies a unique place not only as a socio-political and religious figure but also as a spiritual healer within the popular belief systems of Anatolia. Therefore, when the name Karaca Ahmed is mentioned, the first association is typically with the cemetery in Istanbul that bears his name, along with his attributed healing qualities. These attributes were not only recognized in Istanbul but also in many parts of the Ottoman geography where Karaca Ahmed left his mark. A doctoral dissertation is currently being prepared by the author of this paper on the traces of Karaca Ahmed across the Ottoman territories. This paper, however, focuses specifically on the zaviye (dervish lodge) and tomb of Karaca Ahmed located in the Komanat nahiye (subdistrict) of the Tokat district within the Sivas province. Some Ottoman archival records indicate that the Komanat nahiye of Tokat was alternatively known as the Karaca Ahmed malikâne (estate), particularly in references to the village of Ahmed Alanı. However, no explicit reference to the name Karaca Ahmed has been found in tahrir (land survey), financial, avarız (extra tax), hurufat (clerical correspondence), population, or temettuat (income) registers, or in provincial yearbooks (salnames) as the direct name of the Komanat nahiye or the village of Ahmed Alanı. This suggests that these settlements were referred to as Karaca Ahmed during certain periods. This study aims to identify and evaluate the presence of Karaca Ahmed in the Sivas/Tokat region, as far as archival sources allow.

Keywords: History, Karaca Ahmed, Tokat, Sivas, zawiya.

Dijitalleşen Dünyada Romantik İlişkilerdeki Aldatma Eğilimi

Tendency to Cheat in Romantic Relationships in A Digitalized World

Merve Özdemir

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı
mrvozdmr20132017@gmail.com, ORCID ID: 0009-0003-6943-7884

ÖZET

İnsan, tarihsel süreç içerisinde yaşadığı her dönemde, coğrafyada ve mekânda sosyal bir varlık olması sebebiyle dış çevreye yönelerek çeşitli ilişki kalıpları ortaya koymuştur. Toplumun ve aile kurumunun devamlılığını sağlayan bu ilişkilerden bazıları nihayetinde evlilik ile sonuçlanabilmektedir. Geçmiş dönemlerde bu ilişkiler yüz yüze gelişmekte ve sürmekteydi. Ancak değişen dünyada bu ilişki türleri de gün geçtikçe evrilmektedir. Özellikle teknolojik gelişmelerle birlikte internetin icat edilmesi ve buna bağlı olarak sosyal medyada birçok arkadaşlık sitesinin geliştirilmesi ile birlikte insanlar artık bu mecralarda tanışmaya başlamakta ve arkadaşlık ilişkisi kurmaktadır. Bu tür sitelerde kurulan arkadaşlık ilişkileri bazı durumlarda romantik ilişkilere dönüşmektedir. Nitekim ilişkiler doğası gereği her zaman aynı tek düze gitmeyebilir. Dolayısıyla ilişkilerde yüz yüze de olsa dijital mecra da olsa birtakım sorunlar yaşanabilmektedir. Bu sorunlardan biri de çiftler arasındaki aldatmadır. Bu sebeple nasıl ki ilişkiler dijital mecralarda yaşıyorsa aldatma davranışlarının da dijital mecralarda görülmesi olasıdır. Dijitalleşen dünyada aldatmak olgusu yüz yüze aldatmaktan daha kolay hâle geldiği için bu durum ciddi bir hâl almaktadır. Nitekim bu durum evliliklerde boşanmalara, evlilik dışındaki romantik ilişkilerde ise ilişkinin bitmesine neden olmaktadır. Bu çalışmada literatür taramasından faydalanılarak dijital mecralardaki aldatma eğiliminin hem ulusal hem de uluslararası düzeydeki durumunu ortaya koymak amaçlanmaktadır. Elde edilen bulgular neticesinde genç yetişkinlikteki flört ilişkisinde aldatma oranı incelendiğinde; erkeklerin %70,9'unun kadınların ise %54,4'ünün (Hansen, 1987); erkeklerin %75'inin kadınların da %68'inin (Wiederman ve Hurd, 1999) ilişki dışı bir aldatma davranışı gösterdikleri bilinmektedir. Sonuç olarak eskiden yapılan fiziki ve sözlü eylemler; yerini profilleri stalk etme, yorum, beğeni, mesaj vb. davranışlara bırakmaya başlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyoloji, dijitalleşme, toplum, ilişki, aldatma.

ABSTRACT

In every period, geography and place where human beings have lived in the historical process, they have revealed various relationship patterns by turning to the external environment due to being a social being. Some of these relationships, which ensure the continuity of society and the family institution, may ultimately result in marriage. In the past, these relationships developed and lasted face to face. However, in a changing world, these relationship types are evolving day by day. Especially with the invention of the internet with technological developments and the development of many dating sites on social media; people are now starting to meet and establish friendships on these channels. In some cases, friendships established on such sites turn into romantic relationships. As a matter of fact, relationships may not always be uniform in nature. Therefore, there may be some problems in relationships, whether face-to-face or through digital media. One of these problems is infidelity between couples. For this reason, just as relationships are experienced on digital media, it is possible to see cheating behaviors on digital media. In the digitalized world, this situation becomes serious as the phenomenon of cheating becomes easier than face-to-face cheating. As a matter of fact, this situation causes divorces in marriages and the end of the relationship in romantic relationships outside of marriage. This study aims to reveal the situation of deception tendency in digital media at both national and international levels by utilizing the literature review. As a result of the findings obtained; when the rate of infidelity in dating relationships in young adulthood is examined; it is known that 70.9% of men and 54.4% of women (Hansen, 1987); 75% of men and 68% of women (Wiederman & Hurd, 1999) show an infidelity behavior outside the relationship. As a result, physical and verbal actions in the past have started to be replaced by behaviors such as stalking profiles, comments, likes, messages, etc.

Keywords: Sociology, digitalization, soci, relationship, deception

Hitit - Tarhuntašša Devletleri ve Siyasi Antlaşmaları

Hittite - Tarhuntašša States and Political Treaties

Emin Alperen Turgut

Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı

emintrgt0668@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-3662-8284

ÖZET

Hitit metinlerinde hem şehir hem de ülke olarak geçen Tarhuntašša, MÖ 13. yüzyılda II. Muwatalli döneminde Hitit Devleti'nin başkenti olmuştur. Başkentin Hattuša'dan Tarhuntašša'ya taşınmasının çeşitli sebepleri vardır: Fırtına Tanrısı kültüne bağlı dinî nedenler, III. Hattušili ile yaşanan taht mücadelesi ve Mısır'la Suriye'deki egemenlik çatışması gibi faktörler etkili olmuştur. Ancak III. Muršili döneminde başkent yeniden Hattuša'ya taşınmıştır. Tarhuntašša'nın kesin yeri bilinmemekle birlikte Konya-Karaman bölgesi, Kızılbaş veya Kilikya gibi farklı lokalizasyon önerileri bulunmaktadır. Hititlerle Tarhuntašša arasında iki önemli antlaşma yapılmıştır. İlk antlaşma Ulmi-Tešup ve III. Hattušili arasındaki antlaşmadır. Bu antlaşmada Ulmi-Tešup'un krallığı ve soyunun devamı garanti altına alınmış, sınırlar detaylı şekilde belirlenmiş, askerî yükümlülükler azaltılmış ve şahhan-luzzi vergilerinden muaf tutulmuştur. Antlaşmada yeminler tanrılar üzerine edilmiş, ihlal edenlerin lanetlenmesi belirtilmiştir. İkinci antlaşma ise Kurunta ve IV. Tudhaliya arasında yapılmıştır. Bu antlaşmada Kurunta'nın krallığı ve sınırları yeniden düzenlenmiş, askerî destek yükümlülüğü sınırlandırılmış, vergi muafiyetleri devam ettirilmiştir. İki taraf birbirinin krallığını koruyacağına dair yemin etmiştir. Bu antlaşmalar, Tarhuntašša'nın özerk bir statüye sahip olduğunu ancak Hititlerle sıkı bağlarını sürdürdüğünü göstermektedir. Antlaşmaların temel amacı, siyasi istikrarı sağlamak ve Tarhuntašša'nın Hitit Devleti'ne bağlılığını güvence altına almaktır. Antlaşma metinlerindeki detaylı hükümler, bölgenin stratejik önemini ve Hitit yönetiminin bölgeye verdiği değeri ortaya koymaktadır. Tarhuntašša, Hitit Devleti'nin güneydeki önemli bir eyaleti olarak varlığını sürdürmüştür. Antlaşmalarda belirtilen sınırlar, vergi muafiyetleri ve askerî yükümlülükler, bölgenin özerk yapısını korurken Hitit merkezi yönetimine bağlı kaldığını göstermektedir. Tarhuntašša'nın Hitit Devleti içindeki konumu ve antlaşmaların içeriği, Hititlerin vasal devletlerle olan ilişkilerini anlamak açısından büyük önem taşımaktadır. Bu antlaşmalar, Hitit siyasi ve hukuki sisteminin işleyişine dair değerli bilgiler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tarih, Hititler, Tarhuntašša, antlaşma, siyasi.

ABSTRACT

Tarhuntašša, which is mentioned in Hittite texts as both a city and a country, became the capital of the Hittite State during the reign of Muwatalli II in the 13th century BC. There were various reasons for the transfer of the capital from Hattuša to Tarhuntašša: religious reasons related to the Storm God cult, the throne struggle with Hattušili III, and the conflict for sovereignty in Egypt and Syria were effective factors. However, during the reign of Muršili III, the capital was moved back to Hattuša. Although the exact location of Tarhuntašša is unknown, there are different localization suggestions such as the Konya-Karaman region, Kızılbaş, or Cilicia. Two important agreements were made between the Hittites and Tarhuntašša. the first is the agreement between Ulmi-Tešup and Hattušili III. In this treaty, the kingship of Ulmi-Tešup and the continuation of his lineage were guaranteed, borders were determined in detail, military obligations were reduced and the şahhan-luzzi were exempted from taxes. In the treaty, oaths were taken on the gods and it was stated that those who violated them would be cursed. the second treaty was made between Kurunta and Tudhaliya IV. In this treaty, Kurunta's kingship and borders were reorganized, military support obligations were limited and tax exemptions were continued. the two parties swore to protect each other's kingdoms. These treaties show that Tarhuntašša had an autonomous status but maintained close ties with the Hittites. the main purpose of the treaties was to ensure political stability and to secure Tarhuntašša's loyalty to the Hittite State. the detailed provisions in the treaty texts reveal the strategic importance of the region and the value that the Hittite administration gave to the region. Tarhuntašša continued to exist as an important southern province of the Hittite State. the borders, tax exemptions and military obligations specified in the treaties show that the region maintained its autonomous structure while remaining subordinate to the Hittite central administration. Tarhuntašša's position within the Hittite State and the content of the treaties are of great importance in understanding the Hittite relations with the vassal states. These treaties provide valuable information about the functioning of the Hittite political and legal system.

Keyword: History, Hittites, Tarhuntašša, treaty, political.

Kuşak Çatışmalarının Aile İçi İletişim Üzerindeki Etkileri

The Effects of Generation Conflict on Family Communication

Sena Nur Yıldırım

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı
senanuryldrm01@gmail.com, ORCID ID: 0009-0005-2532-3484

ÖZET

Kuşak çatışması; farklı yaş gruplarına ait bireylerin dünya görüşleri, değerleri, yaşam tarzları ve iletişim biçimlerindeki farklılıklardan kaynaklanan toplumsal bir olgudur. Özellikle aile yapısı içerisinde bu çatışma, ebeveyn-çocuk ilişkilerini, karar alma süreçlerini, rollerin paylaşımını ve sosyal etkileşimi derin şekilde etkileyebilmektedir. Dijitalleşmenin hız kazanması, bireyselleşmenin yaygınlaşması ve geleneksel sosyal normlardaki değişim, kuşaklar arası iletişim dinamiklerini dönüştürerek aile içindeki güç dengelerini yeniden şekillendirmiştir. Baby Boomers, X, Y ve Z kuşaklarının sahip olduğu değer sistemleri ve iletişim tarzları aile bireyleri arasındaki etkileşimi doğrudan ve sistemli bir şekilde etkilemekte, bu durum kimi zaman anlaşmazlıklara ve iletişim kopukluklarına neden olmaktadır. Kuşaklar arasında yaşanan bu türden uyumsuzluklar yalnızca bireysel ilişkileri değil toplumsal uyumu da zayıflatmaktadır. Bu çalışma, kuşak çatışmasının aile içi iletişim üzerindeki etkilerini incelemeyi ve farklı kuşaklar arasında sağlıklı iletişim ortamı oluşturabilmek için çözüm önerileri geliştirmeyi amaçlamaktadır. Araştırma nitel yöntemle tasarlanmış; veri toplama aracı olarak katılımcı olmayan doğal gözlem tekniği kullanılmıştır. Gözlemler, farklı kuşaklardan bireylerin bir araya geldiği aile yemekleri, özel gün kutlamaları ve gündelik yaşam anlarında gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiş, aile içi etkileşimi güçlendirmeye yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kuşak çatışmaları, aile içi iletişim, kuşaklararası farklılıklar, toplumsal uyum.

ABSTRACT

Generation conflict is a social phenomenon resulting from differences in the worldviews, values, lifestyles and communication styles of individuals belonging to different age groups. Especially within the family structure, this conflict can deeply affect parent-child relationships, decision-making processes, sharing of roles and social interaction. the acceleration of digitalization, the spread of individualization and the change in traditional social norms have transformed the dynamics of intergenerational communication and reshaped the balance of power within the family. the value systems and communication styles of Baby Boomers, X, Y and Z generations directly and systematically affect the interaction between family members; this situation sometimes causes disagreements and communication gaps. Such incompatibilities between generations can weaken not only individual relationships but also social harmony. This study aims to examine the effects of generation conflict on family communication and to develop solution proposals to create a healthy communication environment between different generations. the research was designed with a qualitative method; non-participatory natural observation technique was used as the data collection tool. Observations were made during family meals, special day celebrations and daily life moments where individuals from different generations came together. the data obtained were evaluated using descriptive analysis and suggestions were presented to strengthen family interaction.

Keywords: Generation conflict, family communication, intergenerational differences, social adaptation.

Gelenekten Moderniteye: Neo-Şamanizm

From Tradition to Modernity: Neo-Shamanism

Haticetül Kübra Çetin

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halk Bilimi Ana Bilim Dalı

haticetulkubra.15@gmail.com, ORCID ID: 0009-0009-6156-7813

ÖZET

Bu çalışmada geleneksel Şamanizm ile günümüzde ortaya çıkan Neo-Şamanizm olguları karşılaştırmalı bir yaklaşımla ele alınacak ve örnekler aracılığıyla açıklanacaktır. Kültürel bir dönüşüm biçimi olarak tanımlanan Şamanizm, tarihsel süreçte farklı toplumalarda varlık göstermiştir. Günümüzde de etkisini sürdüren bu inanç sistemi, kültürel yapının bir yansıması olarak analiz edilmeye devam edilmelidir. Şamanlar, toplum içerisinde üstlendikleri roller sayesinde hem birleştirici hem de iyileştirici işlevler üstlenen "kut" sahibi kişiler olarak tanımlanmaktadır. Şamanizm'e göre her varlığın bir ruhu bulunduğu inanılır. Şamanlar ise hayvanların gücünden faydalanmak amacıyla bu canlılara ait sembollerini taşımakta ve doğayla sürekli etkileşim içerisinde bulunmaktadır. XIX. yüzyıla kadar geleneksel Şamanizm, bu dönemden itibaren kapitalist sistemin etkisiyle duyguları istismar eden yapı olarak yorumlanmaya başlanmıştır. Olumsuz değerlendirmelere rağmen kadim bilgi taşıyıcıları olarak şamanlar birçok toplum ve kabilede varlıklarını sürdürmüştür. Modern dönemde kapitalist sistem, pek çok alanda olduğu gibi geleneksel öğeleri modernleştirip ticarileştirmekte ve bu süreci bir gelir kaynağına dönüştürerek kültürel bir dönüşüm yaratmaktadır. Kentleşmenin etkisiyle bireyselleşmenin artması, bireylerin inanç ihtiyaçlarını beraberinde getirmiştir. Kapitalist sistem; bu ihtiyaçların bir kısmına kendisinin neden olduğu bunalımlar üzerinden çözüm üretmeye çalışmakta, gelenekten beslenen fakat işlevi dönüştürülmüş yeni yapılar sunmaktadır. Bu bağlamda Neo-Şamanizm, kapitalist kentleşmenin ortaya çıkardığı bireysel sorunlara yönelik sunulan çözümlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Neo-Şamanizm, geleneksel şamanın toplumsal işlevlerinden soyutlanarak bireysel düzeye indirgenmiş yapay bir kültür ürünü niteliğindedir. Günümüzde "ruh" kavramının kendisi korunmakla birlikte, kavrama yüklenen anlam dönüşmüştür. İnsan ruhu "aura", diğer varlıkların ruhu ise "enerji" gibi kavramlarla ifade edilmektedir. Bu çalışma kapsamında, video örneklerinden yararlanılarak işlevsel halkbilimi kuramı doğrultusunda geleneksel Şamanizm'le Neo-Şamanizm olgularının benzerlik ve farklılıkları ortaya konulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkoloji, Şamanizm, Neo-Şamanizm, kapitalizm.

ABSTRACT

In this study, the phenomena of traditional Shamanism and Neo-Shamanism emerging today will be discussed with a comparative approach and explained through examples. Shamanism, defined as a form of cultural transformation, has existed in different societies in the historical process. This belief system, which continues to be effective today, should continue to be analyzed as a reflection of the cultural structure. Shamans are defined as people with "kut" who undertake both unifying and healing functions thanks to their roles in society. According to shamanism, it is believed that every being has a soul; shamans carry the symbols of these creatures and constantly interact with nature in order to benefit from the power of animals. Until the nineteenth century, traditional shamanism was interpreted as a structure that exploited emotions under the influence of the capitalist system. Despite negative evaluations, shamans have continued to exist in many societies and tribes as carriers of ancient knowledge. In the modern period, the capitalist system modernizes and commercializes traditional elements, as in many other areas, and creates a cultural transformation by turning this process into a source of income. Increasing individualization with the effect of urbanization has brought along the needs of individuals for faith. the capitalist system tries to produce solutions to some of these needs through the problems caused by itself; it offers new structures that feed on tradition but whose function has been transformed. In this context, Neo-Shamanism emerges as one of the solutions to the individual problems caused by capitalist urbanization. Neo-Shamanism is an artificial cultural product abstracted from the social functions of the traditional shaman and reduced to the individual level. Today, while the concept of "soul" itself is preserved, the meaning attributed to the concept has transformed. the human soul is referred to as "aura" and the souls of other beings as "energy". Within the scope of this study, the similarities and differences of traditional Shamanism and Neo-Shamanism phenomena are revealed in line with the functional folklore theory by utilizing video examples.

Keywords: Turkology, Shamanism, neo-shamanism, capitalism.

16. Yüzyılın İkinci Yarısından İtibaren Osmanlı İlmiye Teşkilatının Bozulma Sebepleri ve Devletin Aldığı Önlemler, Uyguladığı Cezalar

Reasons for the Destruction of the Ottoman Educational Organization and the Measures Taken and Punishments Implemented By the State Since the Second Half of the 16th Century

Ayten Akkaya

Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
aytenakkaya481@gmail.com, ORCID ID: 0009-0006-1667-7384

ÖZET

Osmanlı Devleti, kuruluşundan önceki dönemde temas ettiği büyük devletlerin teşkilat yapılarından ilham alarak kendi ilmiye teşkilatını güçlü temeller üzerine inşa etmiştir. 16. yüzyıla kadar Osmanlı'da ilmiye teşkilatı, eğitim ve hukuk alanlarında devletin temel kaynağı olmuştur. Medreselere seçilen öğrenciler, sıkı bir eğitim sürecinden geçirilmiş ve özel sınavlarla en iyi şekilde yetiştirilmiştir. Bu eğitim sürecinden geçen şahıslar, devletin hukuki görevlerini yerine getirmek üzere fetva verme ve yargılama yetkilerini kazanmışlardır. Ancak 16. yüzyılın ortalarından sonra Osmanlı teşkilat sistemlerinde ekonomik sıkıntılar baş göstermiştir. İlmiye teşkilatı da bu sistemsel bozulmalardan etkilenmiştir. Uzun süreli eğitim ve staj sürecinin ardından yapılan atamalarda zamanla yetersiz kişilerin göreve gelmesi ve rüşvet gibi usulsüzlükler, ilmiye teşkilatının etkinliğini olumsuz etkilemiştir. Bozulmanın başlıca sebepleri liyakat yetersizliği, saraya yakın kişilerin nüfuslarını kullanıp atamalara müdahale etmeleri, rüşvet ile mevki satın almaları, mevki sahiplerinin ailelerinden yerleştirmeleri teşkilatın yapısını ve itibarını bozmuştur. Medresede verilen eğitimler bozulmuş, bilim dersleri kalkmıştır. "Beşik uleması" olarak bilinen bu kişiler, sistemin işleyişini zayıflatmış ve eğitim kalitesinin düşmesine yol açmıştır. Bu gelişmeler karşısında devlet, haksız atamalara ve suistimallere karşı çeşitli tedbirler almıştır. Suçlulara yönelik ağır cezalar uygulanmış ve bu cezalar aracılığıyla sistemin düzeltilmesi hedeflenmiştir. Araştırmada, bu bozulmaların sebepleri, gelişim süreci ve devletin uyguladığı cezaların detayları, arşiv belgeleri ve kadi sicilleri gibi kaynaklardan yararlanılarak incelenmiştir. Bu araştırma, Osmanlı Devleti'nde 16. yüzyılda ilmiye teşkilatının yapısını, bu teşkilata mensup kişilere uygulanan cezaları ve sistemdeki bozulmaların nedenlerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tarih, ilmiye teşkilatı, ulema, kadi, medrese.

ABSTRACT

The Ottoman State, inspired by the organizational structures of the great states it came into contact with in the period before its establishment, built its own ilmiye organization on strong foundations. Until the 16th century, the ilmiye organization in the Ottoman Empire was the main source of the state in the fields of education and law. Students selected for the madrasahs went through a rigorous education process and were trained in the best way with special exams. Individuals who went through this education process gained the authority to issue fatwas and judge in order to fulfill the legal duties of the state. However, after the middle of the 16th century, economic difficulties arose in the Ottoman organizational systems. the ilmiye organization was also affected by these systemic deteriorations. In the appointments made after the long-term education and internship process, incompetent people were appointed over time and irregularities such as bribery negatively affected the effectiveness of the ilmiye organization. the main reasons for the corruption were insufficient merit, people close to the palace using their influence and intervening in the appointments, buying positions with bribes, and making placements from the families of the position holders, which damaged the structure and reputation of the organization. the education given in the madrasah was corrupted, science courses were abolished. These people, known as the "cradle scholars", weakened the functioning of the system and caused the quality of education to decrease. In the face of these developments, the state took various measures against unfair appointments and abuses. Heavy penalties were imposed on the criminals and the aim was to correct the system through these penalties. In the research, the reasons for these corruptions, the development process and the details of the penalties applied by the state were examined by using sources such as archive documents and kadi records. This research aims to examine the structure of the ilmiye organization in the Ottoman Empire in the 16th century, the penalties applied to the members of this organization and the reasons for the corruptions in the system.

Keywords: History, scientific organization, ulema, Muslim judge, madrasah.